

A.K.Emmerichová

**ŽIVOT A HOŘKÉ UMUČENÍ
PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA**

DÍL VI

ARCA JIMFA

ANNA KATEŘINA
EMMERICHOVÁ

ŽIVOT A UMUČENÍ
PÁNA NAŠEHO
JEŽÍŠE KRISTA VI

nakladatelství

ARCA JIMFA

1998

translation © Bedřich Metyš – dědicové, 1998
Křesťanská akademie © 1969, 1998
epilogue © František Xaver Halaš, 1998
illustration © Anna Poustová, 1998
ISBN 80-85766-88-4

Vzkříšení, nanebevzetí a seslání Ducha svatého

1. Předvečer před svatým Vzkříšením

Na konci sabatu přišli postupně ke svatým ženám Jan, Petr a Jakub Větší, aby s nimi truchlili a utěšili je. Nato když se vzdálili, posadily se svaté ženy znovu zahaleny do svých smutečných plášťů na místa posypaná popelem do svých oddělených komůrek a modlily se.

Spatřila jsem však, že se přesvaté Panně zjevil anděl, který jí ohlásil, že se Pán blíží, aby vyšla ven k Nikodémově brance. Tu se srdce Mariino naplnilo radostí. Aniž by něco řekla svatým ženám, spěchala zahalena do svého pláště k brance u hradební zdi, k té, kterou vstoupily do města z hrobové zahrady.

Mohlo být tak večer k deváté hodině, když jsem spatřila, že se přesvatá Panna v blízkosti branky na osamělém místě na své spěšné cestě z vnitřního popudu náhle zastavila. Vzhlížela jakoby u vytržení s radostnou touhou směrem k vysoké hradební zdi. Spatřila jsem Ježíšovu nejsvětější duši zářící a bez svatých ran, doprovázenou velikým zástupem duší praotců, jak se vznášejí blíže k Marii. Ježíš ale pronesl, obraceje se k praotcům a ukazuje na přesvatou Pannu, slova : „Maria, moje Matka!“ A bylo to, jako kdyby ji objal a tu zmizel. Přesvatá Panna klesla na kolena a políbila zemi, kde stál Ježíš, její kolena i nohy se otiskly do kamene. Posílena nevyslovitelnou útěchou spěchala nazpět k ženám, které se zaměstnávaly u svého stolu přípravou mastí a koření. Neřekla jim, co se stalo, ale utěšovala je a posilovala jejich víru.

Stůl, u kterého svaté ženy stály, spočíval na podstavci se zkříženými podpěrami, podobný jakémusi přiborníku, byl zakryt ubrusem, který splýval až k zemi. Spatřila jsem jednotlivé ženy, jak vybírají na tomto stole nejrůznější koření, míchají je a pořádají, používaly též i malé lahvičky s mastí a vodou, měly i více květin, mezi nimi byly – jak si vzpomínám – i žíhané kosatce a lilie. Všechno balily do šátků. Když se Maria vzdálila, odešla Magdaléna, Marie Kleofášova, Jana Chuzova a Marie Salome do města, aby toto všechno nakoupily. Chtěly ještě časně zrána zahalené mrtvé tělo touto směsí posypat a pokropit. Spatřila jsem, že část těchto věcí donesli učedníci od obchodnice a odevzdali to v domě, aniž by vstoupili do příbytku žen.

Nato jsem měla vidění o Josefovi z Arimatie, který se ve svém vězení modlil. Náhle se vězení naplnilo světlem a Josef uslyšel volat své jméno. Vtom jsem spatřila nahoře ve stropě na jednom napojení kamenných zdí, jako by se rozevřely a tam zářící postavu, která dolů spustila plátno, to mně připomínalo pohřební plátno, do kterého zahalili Ježíše a přikázala mu, aby s jeho pomocí vystoupil. Teď jsem spatřila, jak Josef uchopil plátno oběma rukama, podpíral se nohama o vyčnívající kameny na zdi a vystoupil k otvoru ve výši dobře dvou mužů a ten se za ním opět uzavřel. Když byl nahoře, spatřila jsem, že zjev zmizel. Sama nevím, zda to byl Pán nebo anděl, který ho vysvobodil.

Teď Josef – jak jsem viděla – nepozorován běžel po městské zdi až do blízkosti večeradla, které se nalézalo blízko jižní zdi Sionu. Zde sestoupil dolů a zaklepal na dveře večeradla. Shromáždění učedníci měli dveře zavřené a byli už velmi smutní nad Josefovým zmizením, očekávali zprávu o tom, že ho někde hodili do stoky. Když mu otevřeli a on vstoupil mezi ně, byla jejich radost právě tak veliká jako později, když k nim přišel Petr osvobozený z vězení. Josef vyprávěl o zjevení, které měl, a všichni se nad tím zaradovali a byli potěšeni, podali mu jídlo a děkovali Bohu. On ale ještě téže noci uprchl z Jeruzaléma do svého rodného města Arimatie, když se ale dozvěděl, že už mu více žádné nebezpečí nehrozí, vrátil se zase do Jeruzaléma.

Spatřila jsem také Kaifáše, když skončil sabat, i více jiných vyšších kněží v domě Nikodémově, vyptávali se ho na mnohé věci, zdánlivě zcela v dobrém. Nevím ale více, o čem to bylo. On však zůstal pevně věrný, obhajoval Ježíše a oni potom odešli.

Kolem svatého hrobu bylo ticho a klid. Asi sedm strážců sedělo nebo stálo naproti hrobu či v blízkosti. Kassius jenom zřídka za celý den opustil svoje místo u hrobu před vchodem do hrobové jeskyně – bylo to jenom na několik okamžiků. Teď zase stál dole znovu v rozjímání a pln očekávání, neboť obdržel veliké milosti a mnohá osvícení. Byla noc, koše s ohněm před hrobovou jeskyní vrhaly pronikavou záři. Spatřila jsem přesvaté tělo, jak leží beze změny, zahaleno, obklopeno světelnou září, od jeho uložení do hrobu prodlévali zde v tichém klanění, jeden u hlavy, druhý u nohou. Byli oblečeni jako kněží a držením celého těla a rukama zkříženýma na prsou mně připomínali cheruby na Arše

úmluvy, jenže jsem na nich neviděla křídla. Celý pohřeb vůbec a pohřební místo Páně mně častěji připomínaly velmi živě Archu úmluvy v různých dobách její historie. Celé toto světlo i přítomnost andělů mohly být do jisté míry viditelné i pro Kassia, a proto tak pořád stál a pohlížel neustále na uzavřený hrob podoben člověku, který se klaní nejsvětější Svátosti.

Ted' jsem spatřila nejsvětější duši Ježíšovu, jako by se vznášela s vykoupenými dušemi praotců skálou k hrobovému lůžku a tam jim dala poznat všechno utrpení a zohavení přesvatého zmučeného těla. Zdálo se, že roušky jsou jako by odstraněny, neboť jsem spatřila přesvaté tělo plné ran, a vypadalo to, jako by přítomné božství odhalilo těmto duším tajuplným způsobem přesvaté tělo v jeho celém zohavení a umučení. Připadalo mně zcela průhledné a odhalené až do nejhlubšího nitra. Jeho rány a zranění i jeho bolesti se daly sledovat až do nejvnitřnější hlubiny. Duše byly naplněny nevyslovitelnou úctou a zdálo se, že se chvějí soucitem a pláčem.

Ted' jsem ale měla vidění, jehož tajemství v celém rozsahu nedovedu zřetelně vyložit, jako kdyby se duše Ježíšova dokonale spojila s jeho přesvatým tělem, avšak aniž by je oživila a přece v něm i s ním zmizela z hrobu a jako by oba klanějící se andělé nesli toto přesvaté zmučené tělo vzhůru, sice zpříma, ale v takovém stavu údů, jak se nacházelo v hrobě. Spatřila jsem, když se vznášeli skálou vzhůru k nebi, že se tato zachvěla, a tu jako by postavil Ježíš své umučené tělo před trůn svého nebeského Otce mezi nespočetnými kůry klanějících se andělů takovým způsobem, jako těla mnohých proroků po Ježíšově smrti byla oživena jejich dušemi a zavedena do chrámu, aniž by tato těla skutečně ožila a zase se musela postavit smrti, neboť duše je zase bez jakéhokoli násilí znovu odložily. Viděla jsem, že duše praotců tělo Pána nedoprovázely.

Zpozorovala jsem při tom otřes hrobové skály. Čtyři ze strážců odešli do města, aby něco donesli, tři, kteří zůstali, byli jakoby bezmocní. Přičítali to zemětřesení, protože nic z toho, co se odehrálo, nepozorovali. Avšak Kassius byl pohnut a dojat, neboť on z toho všeho přece jenom něco, co se odehrálo, i když mu vše nebylo jasné, zpozoroval. Avšak setrval na místě a očekával s velikou zbožností, co bude následovat. Zatím se čtyři vojáci zase vrátili.

Svaté ženy potom, co dokončily všechny přípravy mastí a koření a všechno zabalily do šátků, aby se to dalo odnést, zase se znovu odebraly do svých oddělených ložnic a ulehly na rozvinutá lůžka k odpočinku, patrně ještě před svítáním se chtěly odebrat k Ježíšovu hrobu. Vícekrátě také vyslovily svoji obavu, že nebudou moci tento úmysl uskutečnit, protože se obávaly, že by jim Ježíšovi nepřátelé v tom mohli zabránit, jakmile vyjdou ven, přesvatá Panna je však utěšovala, že až si odpočinou, mohou odvážně zajít ke hrobu, že se jim nic zlého nestane. Tak tedy odpočívaly.

Bylo asi kolem jedenácté hodiny v noci, když přesvatá Panna puzeána láskou a touhou už více nemohla setrvat. Vstala, zahálila se do šedého pláště a sama opustila dům. Přece jsem si pomyslela: Ach, jak mohou nechat odejít tak samotnou usouzenou a ztrápenou přesvatou Matku! Za takových okolností! Viděla jsem ji, jak jde v zármutku až k domu Kaifášovu a pak k paláci Pilátovu, delší cestou do města nazpět, a tak prošla celou Ježíšovu křížovou cestu samotinká všemi ulicemi a prodlévala na všech místech, kde Pán protrpěl nějakou bolest, každé týrání. Bylo to, jako by hledala něco, co on ztratil. Často se vrhla dolů na zem a sahala rukou kolem na kameny a potom se jich dotýkala svými ústy, jako by se dotýkala něčeho svatého, krve Pána a líbala to s úctou. Všechny svaté spatřovala okolo sebe zářící a jasné a byla zcela ponořena v lásku a klanění.

Dokonala svoji cestu až na Kalvárii a když se k ní už přibližovala, zastavila se. Bylo to, jako by se zjevil a vystoupil Ježíš se svým přesvatým zmučeným tělem před svatou pannou. Jeden anděl šel před ním a dva klanějící se andělé z hrobu po jeho stranách a následoval je veliký zástup vykoupených duší. Ježíš se nepohyboval. Byl podoben pohybující se mrtvole obklopené světlem, ale slyšela jsem hlas, který vyšel od něho a tím své matce zvěstoval, co vykonal v předpeklí a jak on teď se svým oslaveným tělem vstane zase živý z hrobu a půjde k ní, ona jej má očekávat na onom kameni u kalvarského pahorku tam, kde upadl. Spatřila jsem teď, že toto zjevení putovalo k městu a přesvatá Panna zůstala klečet v modlitbě na tom místě, kde se s ní Pán rozloučil. Mohlo být dobře dvanáct hodin pryč, neboť Panna Maria potřebovala dosti času k vykonání křížové cesty.

Spatřila jsem však, že celý průvod Páně putuje celou křížovou cestou, ukázal přítomným duším každé utrpení a všechno týrání této cesty. Andělé shromáždili tajuplným zázračným způsobem všechny podstatné částky svatého těla, o které Ježíš přišel týráním při svém utrpení. Spatřila jsem, že duším bylo ukázáno i celé přibití na kříž, jeho vztyčení, otevření boku, sejmutí s kříže i připravení těla k pohřbu, toto všechno v duchu viděla i přesvatá Panna a projevovala svoji lásku a klaněla se.

Nato došlo k tomu, že tělo Pána odpočívalo znovu ve svatém hrobu a mělo zase všechno, co mu v mukách bylo uloupeno, neboť andělé tajuplným způsobem vše posbírali. Spatřila jsem tělo jako bylo dříve, zahalené do všech pláten, obklopené září a oba klanějící se anděly u hlav a nohou hrobového lůžka.

Když se ranní nebe začalo zjasňovat u obzoru proužkem jasu, spatřila jsem, že Magdaléna, Marie Kleofášova, Jana Chuzova a Salome zahaleny do plášťů opouštějí svůj příbytek u večeradla. Nesly masti a koření zabalené do šátků a jedna z nich držela také zažehnutou lampu, to všechno měly ukryto pod svými plášti. Koření sestávalo z živých květín, kterými chtěly tělo posypat z vyliisovaných šťáv, esencí a olejů, aby je jimi mohly pokropit.

2. Vzkříšení Páně

Nejsvětější duše Ježíšova se ve velikém jasu vznášela mezi dvěma anděly ve zbroji, obklopena mnoha světelnými postavami a sestupovala skrz hrobovou skálou dolů na svaté mrtvé tělo. Vypadalo to, jako kdyby se nad ním sklonila a s ním splynula. Spatřila jsem, že se údy v rouškách pohnuly a že zářící, živé tělo Páně s duší a božstvím vystoupilo jako stranou ze svého pohřebního zahalení, jako by vystoupilo z rány v boku. Při tomto pohledu jsem si vzpomněla na Evu, která vystoupila z boku Adamova. Všechno bylo plné světla a záře.

Nato jsem teď měla vidění, jak se proplétá zjevení draka s lidskou hlavou z hlubiny vzhůru, jako by zesponu hrobového lůžka. Drak vztyčil svůj hadovitý ocas a hněvivě obrátil svoji hlavu proti Pánu. Vzkříšený Spasitel držel v ruce úzkou bílou hůl s vřající korouhvičkou. Stoupl na drakovu hlavu a třikrát bodl touto holí do jeho ocasu. Nestvůra se po každé ráně zmenšila a konečně i zmizela, hned jak drakova hlava byla zcela zašlápnuta a vzhlížela vzhůru pouze lidská tvář. Podobného draka jsem viděla zevlovat u Kristova početí. Podoba tohoto hada mně připomíná hada v ráji a myslím, že se toto vidění vztahuje na ono zaslíbení: „Sémě ženy potře hlavu hadovu!“ Zdá se, že tento celek je pouze obrazným podobenstvím pro mě o přemožení smrti, neboť zatímco jsem spatřovala rozdrčení hadovy hlavy, už jsem více neviděla hrob Páně.

Teď jsem ale spatřila zářícího Pána, jak se vznáší vzhůru skálou. Země se trásla a s nebe se spustil dolů anděl ve válečné zbroji jako blesk dolů ke hrobu, odsunul kámen od hrobu ku pravé straně a posadil se naň. Otřes byl tak mohutný, že se koše s ohněm rozkomíhaly a plameny poletovaly kolem. Strážci padli jako omráčení k zemi a leželi ztuhle v pokroucené poloze jako mrtví. Kassius spatřil dobře tuto zář okolo svatého hrobu, i to, jak anděl odvalil kámen a jak se naň ihned posadil, nespapřil ale vzkříšeného Spasitele samého. Rychle se vzpamatoval, přistoupil k místu, kde leželo tělo a ohmatal prázdná plátna, nato ještě po určitou dobu setrval v blízkosti hrobu plný dychtivosti, že se stane svědkem nějakého nového obdivuhodného zjevení. Avšak v onom okamžiku, když se anděl spustil dolů

ke hrobu a země se tam zachvěla, spatřila jsem, že se vzkříšený Pán zjevil své přesvaté Matce na kalvarské hoře. Byl nesmírně krásný, vážný a zářící, jeho široký plášť obepínající tělo povlával za ním, když se Pán pohyboval, a to jedním koncem ve vzduchu a třpytil se bělomodře jako jemný kouř v sluneční záři. Jeho rány byly velmi veliké a třpytily se, na ruku do nich bylo možno vložit prst. Okraje ran měly podobu tří stejných trojúhelníků, které se dole uprostřed kruhu setkávaly. Ze středu ran ruky vycházely paprsky směřující k prstům. Duše praotců se uklonily před přesvatou Matkou, ke které Ježíš promluvil něco o opět-ném setkání. Ukázal jí svoje rány a když ona klesla k zemi, aby políbila jeho nohy, vzal ji za ruku, pozvedl ji a zmizel.

Svaté ženy byly už v blízkosti Nikodémovy branky, když Pán vstal z mrtvých. Ony při tom nezpозorovaly žádné znamení toho, co se tam stalo, a nevěděly také o stráži stojící u hrobu, neboť prožily včerejší den o sabatu ve smutku, uzavřeny v domě. Proto si řekly mezi sebou starostlivě: „Kdo nám teď jenom odvalí kámen ode dveří?“ Plny touhy prokázat přesvátému tělu v hrobě poslední poctu vůbec nepomyslely na onen kámen. Chtěly přesvaté tělo omýt vodou, potřít mastmi a pak posypat kořením a květinami, neboť k mastem a koření, jichž bylo použito večer ku přípravě těla na pohřbení, bylo spotřebováno to, co Nikodém sám obstaral, a ony k tomu ničím nepřispěly a proto teď chtěly to nejcennější, co mohly sehnat, obětovat tělu svého Pána a Mistra. Většinu z toho nakoupila Salome s Magdalénou, tato Salome nebyla matkou Janovou, ale byla to jiná Salome, bohatá žena z Jeruzaléma, spřízněná se svatým Josefem. Teď myslely pouze na to, že masti a koření položí před hrobovou jeskyni na kámen a vyčkají, až přijde některý z učedníků, který by jim pak mohl obstarat otevření hrobu. Tak šly dále k zahradě.

V předsíni hrobu ležel kámen, odsunutý na pravou stranu, takže bylo možno otevřít dveře, které teď byly pouze uzavřeny. Šátky a látky, do nichž bylo tělo zavinuto, ležely na hrobovém místě následujícím způsobem: velký pruh látky, do něhož bylo tělo zabaleno, ležel zcela nezměněn, jenom ale prázdný a jako by poklesl, a nebylo v něm nic mimo koření; pruh látky, jímž bylo tělo ovinuto, ležel ještě jako by ovinut v jednotlivých pruzích za sebou po celé délce na předním okraji hrobového lůžka,

ale šátek, jímž Maria zahalila Ježíšovu hlavu, ležel mimo, odděleně napravo od hlavy, přesně tak, jak v něm byla vložena hlava, přece ale s nahoře ležící rouškou, zakrývající tvář.

Když svaté ženy, které se blížily, zahlédly světla a na zemi ležící vojáky, ulekly se a šly kolem zahrady poněkud dál směrem ke Kalvárii. Magdaléna ale zapomněla na všechno nebezpečí a spěchala do zahrady, Salome ji v určité vzdálenosti následovala, ostatní ženy prodlévaly před zahradou.

Magdaléna zpočátku ustoupila poněkud před vojáky zpět k Salome, nato ale obě šly pospolu mezi vojáky, kteří leželi kolem, a vstoupily do hrobové jeskyně. Našly kámen již odsunutý, avšak dveře byly ještě zavřené, to pravděpodobně udělal Kassius. Tu Magdaléna s velikou úzkostí otevřela jeden díl dveří, hleděla na hrobové lůžko a spatřila roušky prázdné a viděla, že leží zvlášť. Všechno bylo plné záře a jeden anděl seděl po pravici na hrobovém lůžku. Magdaléna se velice polekala a spěchala z hrobové zahrady Nikodémovou brankou k učedníkům zpět. I Salome, která vstupovala pouze do před síně hrobu, uprchla ihned po Magdaléně s velikým úlekem k ženám, které tam na ně čekaly, aby jim oznámila, co se stalo. Tyto byly zděšeny a zároveň potěšeny tím, co od Salome slyšely, váhaly však ještě stále vstoupit do zahrady. Teprve když Kassius, který teď spěchal branou vedoucí ke Kalvárii do města k Pilátovi, aby mu o všem podal zprávu, když přecházel kolem nich, několika málo slovy jim vyprávěl, co se stalo, a vyzval je, aby se samy přesvědčily. Tu se ony vzchopily a vešly do zahrady. Když ve veliké úzkosti vstupovaly do hrobové před síně, stanuli před nimi dva andělé z hrobu v bílém, zářícím kněžském rouchu. Ženy se přitiskly k sobě s bázní a se strachem sklonily své tváře k zemi a měly před sebe vztažené ruce. Jeden z andělů k nim promluvil, aby se nebály, ale aby také zde Ukřižovaného nehledaly, on je živý, vstal z mrtvých a není už více ve hrobě mrtvých. Ukázal jim také prázdné místo a sám přikázal, aby řekli učedníkům, co viděly a slyšely: „Ježíš před nimi půjde do Galileje!“ Mají si vzpomenout, jak on jim v Galileji řekl: „Syn člověka musí být vydán do rukou hříšníků a být ukřižován, a třetího dne znovu vstane z mrtvých!“ Svaté ženy, třesouc se váhavě a přece plné radosti, obhlédly hrobové lůžko a šátky, plakaly a odešly od-

sud k bráně vedoucí na Kalvárii. Ale byly tak ještě velmi polekány, proto nespěchaly a tu a tam se zastavovaly v dálce a rozhlížely se, zda by snad někde Pána nespatriily anebo zda se Magdaléna nevrací.

Zatím Magdaléna došla do večeradla, byla jakoby bez sebe a vroucně klepala na dveře. Mnozí uvnitř ještě odpočívali podél zdí, jiní již vstali a rozmlouvali. Petr a Jan otevřeli. Magdaléna pouze řekla Petrovi ve dveřích slova: „Vzali Pána z hrobu a nevíme kam!“ A ve velkém spěchu se zase vracela do hrobové zahrady. Petr a Jan ji následovali, avšak Jan rychleji než Petr.

Magdaléna se zase vrátila zcela promáčená rosou znovu do zahrady a ke hrobu. Plášť jí sjel s hlavy na ramena a její rozpuštěné vlasy spadaly dolů. Protože byla sama, bála se ihned vstoupit dolů do skalní jeskyně a proto prodlévala na kraji prohlubně před vstupem do předsíně. Zde se sklonila níže, aby skrze dveře, které byly hlouběji, nahlédla do předsíně směrem k lůžku v hrobě. Zatím, co uchopila svoje dlouhé, na tvář jí spadající vlasy svýma rukama, spatřila dva anděly v bílých kněžských šatech sedět u hlavy a nohou hrobového lůžka a zaslechla slova: „Ženo, proč pláčeš?“ Ona však zvolala ve své bolesti: „Odnesli mého Pána, nevím, kam ho položili!“ Když toto řekla a neviděla nic nežli roušky, rozhlížela se jako člověk, který hledá kolem v domnění, že Ježíše nalezne. Měla jakýsi matný pocit, že je nablízku a samo zjevení andělů ji nemohlo zmýlit. Jevila se, že vůbec nemyslí na to, že jsou tady andělé, kteří k ní promluvili, myslela pouze a jenom na Ježíše, na nic nežli: Ježíš zde není! Kde je Ježíš? Spatřila jsem ji několik kroků před hrobem, jak chodí sem a tam, jako člověk, který úzkostlivě hledá. Její dlouhé vlasy jí splývaly nalevo i napravo dolů přes ramena, jednou uchopila celý proud vlasů oběma rukama a přehodila na pravé rameno, potom zase měla oba prameny vlasů v rukou a přehodila je dozadu a rozhlížela se kolem. Tu náhle spatřila asi deset kroků východně před hrobovou skálou tam, kde zahrada stoupá směrem k městu, v křoví za jednou palmou dlouhou, bíle oděnou postavu v šeru a slyšela, vykročíc tím směrem, znovu ona slova: „Ženo, proč pláčeš, koho hledáš?“ Pokládala však toho člověka za zahradníka a i já jsem spatřila postavu, která má v ruce rýč, s plochým kloboukem, který se podobal stínítku proti slunci, vpředu se stromovou kůrou, prá-

vě tak, jak jsem viděla zahradníka v podobenství, které Ježíš vyprávěl ženám v Betánii krátce před svým utrpením. Toto zjevení nevydávalo záři, ale podobalo se spíše člověku v dlouhém bílém šatě za ranního šera. Na slova: „Koho hledáš?“, ona ihned odpověděla: „Pane, vzal-lis ho ty, řekni mi, kam jsi ho položil? Půjdu k němu a odnesu ho!“ A znovu se rozhlížela kolem, zda ho nemá někde nablízku. Teď pronesl Ježíš svým obvyklým hlasem: „Maria!“ a ona když poznala hlas, zapomínajíc na ukřižování, smrt a pohřeb, zvolala, jako by dosud žil, obrácena k němu jako obvykle: „Rabbi – to jest Mistře!“, padla před ním na kolena, vztáhla ruce po jeho nohách. Ježíš však pozvedl odmítavě vůči ní ruku a řekl: „Nedotýkej se mně! neboť jsem ještě nevystoupil ke svému Otci, jdi však k mým bratrům a řekni jim: ‚Vystupuji ke svému Otci a k vašemu Otci, k mému Bohu a vašemu Bohu!‘“ Nato Pán zmizel. Dostala jsem vysvětlení, proč Ježíš řekl: „Nedotýkej se mě!“, ale to sama teď více zcela dobře nevím! Domnívám se, že to řekl, protože Magdaléna byla tak bouřlivá a naprosto měla pocit, že Ježíš žije tak, jako dosud a že zase vše je tak, jak tomu bývalo. O Ježíšových slovech, že ještě nevystoupil ke svému Otci, jsem dostala vysvětlení, že on se dosud po svém vzkříšení ještě nepředstavil svému nebeskému Otci a jemu ještě nepoděkoval za své vítězství nad smrtí a za vykoupení. Bylo to, jako by tím Ježíš řekl, že prvotní radostí náleží Bohu, ona si má vše nejprve uvědomit a poděkovat Bohu za dokonané tajemství vykoupení a za vítězství nad smrtí. Magdaléna se, když Pán zmizel, vzchopila a běžela, jako kdyby byla ve snu, ještě jednou ke hrobu, pohlédla na oba anděly, pohlédla na prázdné roušky a spěchala, vědoma si teď zázraku, za svými průvodkyněmi.

Mohlo být asi půl třetí, když se Ježíš zjevil Magdaléně. Sotva opustila zahradu, tu se již blížil Jan a ihned za ním Petr. Jan se zastavil na okraji před vchodem a shýbl se, aby viděl dveřmi v předsíni skrze polootevřené dveře a spatřil ležící roušky. Teď došel i Petr, sestoupil do jeskyně a šel až ke hrobovému lůžku. A spatřil, že hrobová plátna-roušky uprostřed lože jsou z obou stran svinuta doprostřed, koření bylo rovněž zavinuto a pak obvazy byly tak složeny, jako to ženy pravidelně dělávají, chtějí-li tyto šátky uložit, rouška z Kristovy tváře však ležela napravo od nich u stěny a i ta byla složena. Nato i Jan následoval

Petra k hrobovému lůžku, podíval se na vše a uvěřil ve vzkříšení. Teď jim bylo jasné, co Pán kdysi řekl a co stálo v Písmu, až dosud tomu věřili pouze povrchně. Petr však vzal roušky s sebou a nesl je pod pláštěm. Oba se zase vrátili nazpět Nikodemovou brankou a Jan opět běžel před Petrem.

Oba dva andělé seděli u hlav a u nohou hrobového lože, pokud svaté tělo leželo ve hrobě, také i tehdy, když přišla Magdaléna a oba apoštolové, byli andělé tady. Zdálo se mně však, že Petr anděly neviděl. Později jsem slyšela, že Jan říkal učedníkům emauzským, že když pohlížel do hrobu, spatřil jednoho anděla. Snad to neřekl ve svém evangeliu z pokory, aby se nezdálo, že viděl více nežli Petr.

Teprve teď jsem spatřila, že kolem ležící strážní se vzpamatovali, vyskočili, vzali svoje kopí a koše s ohněm, které hořely na tyčích u vchodu a vrhaly na něj svoje světlo a odešli plaše a zmateni do města směrem ku bráně vedoucí na Kalvárii.

Magdaléna zatím dostihla svaté ženy a vypravovala jim o zjevení Pána. Teď spěchala do města branou u Kalvárie, ženy se ale zase vrátily k zahradě, před níž se jim Ježíš zjevil v širokém bílém rouchu, které viselo dolů až přes ruce. Řekl: „Budte pozdraveny!“ Ony se třásly a padly mu k nohám. Ježíš pronesl několik slov a ukazoval rukou k jedné končině a nato zmizel, načež svaté ženy spěchaly betlémskou branou na Sion, aby řekly učedníkům ve večeradle, že spatřily Pána a co jim řekl. Tito však zpočátku nechtěli uvěřit ani jim, ani Magdaléniným slovům a až do návratu Petra a Jana to všechno pokládali za výmysl žen.

Jan a Petr, kteří s údivem byli hluboce zamyšleni, potkali při svém návratu Jakuba Menšího a Tadeáše, kteří za nimi chtěli jít ke hrobu. I tyto oba dva byli velmi ohromeni, neboť se jim Pán zjevil blízko večeradla. Při této cestě jsem spatřila Petra v náhlém ohromení, jako kdyby spatřil vzkříšeného Spasitele.

3. Výpověď hrobové stráže

Asi hodinu po Kristově vzkříšení došel Kassius k Pilátovi, který ležel na svém lůžku. Kassius mu vypravoval s velikým pohnutím myslí, jak se skála zachvěla, pak se spustil dolů jeden anděl a odsunul kámen a jak roušky už tam uvnitř ležely prázdné. Ježíš je jistě Mesiáš a Syn boží. On skutečně vstal z mrtvých a už zde více není. Pilát všemu naslouchal s utajeným strachem, nedal ale na sobě nic znát a řekl Kassiovi: „Ty jsi žvanil, tys jednal nemoudře, že ses postavil až u hrobu Galilejského, protože tak nad tebou získali moc jeho bohové a tak ti vykouzlili tyto nejrůznější kouzelné obrazy. Radím ti, abys tyto věci velekněžím zamlčel, jinak na sebe přivoláš zlé události!“ On se také stavěl, že věří, že Ježíše ukradli učedníci a že stráž říká proto – aby se ospravedlnila – také něco zcela jiného proto, že to připustili nebo že svoje hlídání zanedbali, snad také proto, že byli očarováni. Když od něj Kassius odešel, dal Pilát svým bůžkům přinést oběti.

Také i čtyři z vojáků, kteří se navrátili od hrobu, přinesli Pilátovi stejnou zprávu, on ale s nimi už o tom nemluvil a poslal je ke Kaifášovi. Ostatní strážní došli do velikého domu v blízkosti chrámu, kde bylo pospolu mnoho starých Židů, ti se radili a pak se snažili penězi a výhrůžkami dovést strážné k tomu, jak mají vypovídat: že zatím co spali, přišli učedníci a tělo Ježíšovo ukradli. Když ale strážní namítli, že jejich druhové, kteří celý průběh šli ohlásit Pilátovi, budou mluvit něco jiného nežli oni, slíbili jim farizeové, že to sami u Piláta nějak zařídí. Zatím došli i oni čtyři Pilátem vyslaní strážní a trvali na tom, co řekli Pilátovi. Už se ale také městem rozneslo, že Josef z Arimatie při dokonale zavřených dveřích nevysvětlitelným způsobem unikl z vězení, když teď farizeové chtěli vojáky, pevně trvající na pravdě, podezřívají, že byli domluveni s Ježíšovými učedníky a pomohli jim, aby mohli odnést Ježíšovo tělo, a vyhrožovali jim, aby mrtvolu ihned našli a přinesli, tito muži jim odpověděli, že to mohou právě tak vykonat, jako nemohou strážci u vězení Josefa z Arimatie, tohoto, který také zmizel, znovu přivést nazpět. Bránili se statečně a nedali se ničím pohnout, aby mlčeli, ano mluvili dokonce zjevně a veřejně o nespravedlivém pátečním soudu a jak proto ani nemohlo dojít ke slavení Paschy; večer byli zajati a uvězněni. Nepřátelé

Ježíšovi však rozšiřovali mezi lidem zprávy, že Ježíše ukradli učedníci a farizeové, saduceové i herodiáni dali tyto lži všude rozhlásit a i ve všech synagogách Židů po celém světě oznámili tuto lež i tupení Ježíše. Přece jen tato lež jim prospěla pramálo, protože po Ježíšově vzkříšení se tu a tam zjevilo ještě mnoho duší zemřelých svatých Židů svým potomkům, pokud ještě tito byli schopni přijmout milost a její dotek a pohnuly jejich srdce k obrácení. Stejně i k mnoha učedníkům, kteří otřeseni ve své víře se bojácně rozptýlili po celé zemi, přišla podobná zjevení, aby je potěšila a upevnila jejich víru.

Ono vzkříšení-oživení mrtvých těl z jejich hrobů po Ježíšově smrti nemělo žádnou podobnost s Ježíšovým vzkříšením, neboť Ježíš vstal ve svém obnoveném, oslaveném těle, putoval ve dne živý na zemi a s tímto jemným tělem vystoupil před očima svých přátel do nebe. Ona těla byla pouze neživými těly, propůjčená duším jako schránka a ony je zase odložily nazpět do lůna země, kde očekávají s námi se všemi vzkříšení v soudný den.

Spatřila jsem také, jak Židé chrám čistili, umývali a uklízeli. Sypali všude bylinky a popel z kostí zemřelých a přinášeli smírné oběti, odklízeli sutiny a zakrývali zbořené zdivo dřevěnými deskami a koberci a nato přinášeli slavné oběti Paschy, které ve stanovený den nemohli dokončit.

Židé potlačovali všechny tyto řeči a reptání tím, že porušení slavnosti i všechny škody ve chrámě jsou následkem zemětřesení, které bylo zaviněno přítomností nečistých osob při oběti a použili při tom i něco z vidění proroka Ezechiela o vzkříšení mrtvých, ale nevím už více, jak to vymysleli. Ostatně hrozili i tresty a klatbou vyloučení. Tak sice všechny donutili mlčet, neboť mnozí také měli podíl na této strašné vině, ale vlastně se jim zdařilo pouze to, že uklidnili velikou, zatvrzelou, ztracenou část lidu, protože všichni lepší se v tichosti a mlčení obrátili a později se to projevilo hlasitě i o Letnicích a pak dále v jejich vlasti i učením apoštolů. Velekněží se sami stávali více malomyslnější. Právě v době diakonátu Štěpánovu nemohl již celý Ofel a východní část Sionu už více pojmout celé množství věřících, takže tito budovali svoje chýše a stany před městem přes údolí Kidron až k Betánii.

Annáš byl jako posedlý, proto ho zavřeli a více ho lidé nespatri. Kaifáš byl jako by zžírán utajeným vztekem. Šimon z Cyreny přišel po sabatu k apoštolům a prosil je o přijetí a křest.

4. První hody lásky po Vzkříšení

V otevřené předsíni před sálem večeřadla připravil Nikodém pro apoštoly, svaté ženy a část učeníků hostinu. Tomáš přítomen nebyl, protože se z vlastní vůle stáhl zpět. Všechno, co se zde odehrávalo, se dalo podle Ježíšových směrnic, který při svaté poslední večeři přikázal Petrovi a Janovi, kteří seděli po jeho boku a byli jím samým posvěceni na kněze a určil bližší směrnice o nejsvětější Svátosti s příkazem, aby i ostatní poučili a připomenuli jim již jeho dřívější učení o této skutečnosti.

Nejprve jsem spatřila Petra a pak Jana, kteří stáli v kruhu ostatních apoštolů a vykládají všem ta tajemství, která jim Pán svěřil i jeho směrnice o způsobu, jak udělovat tuto Svátost a jak učedníky v tom poučit. Všechno, co řekl Petr, řekl také i Jan. Apoštolové měli na sobě svá bílá, slavnostní roucha a přes tato měl Petr a Jan kolem krku a ramen splývající štolu, která na prsou byla zkřížena a spjata svorkou. Ostatní apoštolové měli také štolu, pouze přes jedno rameno a pak napříč přes záda a hrud' a zase v podpaží křížem sepnatou pomocí svorky. Petr a Jan byli Kristem posvěceni kněží, ostatní byli ještě jako jáhni.

Po tomto poučení učedníků přišly také do sálu i svaté ženy, počtem devět. Petr s nimi mluvil a poučoval je. Jan však u brány v domě hospodáře, jak jsem počítala, měl sedmnáct osvědčených učedníků, kteří byli s Pánem nejdéle. Zacheus, Natanael, Matěj, Barnabáš a byli přítomni i jiní. Jan jim přísluhoval při mytí nohou a když odkládali šaty, oblékli si dlouhé, bílé pláště a pásy. Matouš byl po Petrově učení odeslán do Betánie, aby tam při stejné hostině učil u Lazara mnohem více ostatních učedníků a udělal totéž, co oni vykonávali zde.

Teď v předsíni připravili stůl, který byl tak dlouhý, že část učedníků seděla u tohoto stolu, který přes celou místnost sahal až do dvora, který obklopoval večeřadlo a byl porostlý stromy. U stolu byla tři otevřená místa, aby se na něj dalo klást jídlo. Svaté ženy teď také seděly společně u stolu na jeho konci. Měly závoje, ale tváře nezakryté a měly na sobě právě tak dlouhé bílé oděvy. Seděly s podloženýma nohama na malých podnožkách s jedním držadlem. Uprostřed tabule seděl Petr a Jan navzájem naproti sobě a uzavírali řady mužů, za nimi seděly ženy.

Neměli zde taková lehátka, jaká byla ve večeřadle, ale měli nižší pletené polštáře, na kterých leželi. Tyto polštáře nedosahovaly ani dolů pod kolena. Napříč před sebou měli válcový polštář, stojící na dvou vyšších nožkách, které byly upevněny na příčných dřevech. Všichni zde leželi napříč vedle stolu, nohy jednoho spočívaly za zády druhého, v Šimonově domě a při poslední večeři leželi na lehátkách a jejich nohy směřovaly úplně ven.

Tato hostina byla hostinou podle přesného řádu, neboť se modlili vestoje a jedli vleže, a také, když je při této hostině Petr a Jan učili. Na konci hostiny postavili před Petra plochý, rýhovaný chléb, na kterém on každý kousek označený pro rozdělení ještě jednou rozlomil a potom dal poslat kolem stolu na dvou talířích tyto kousky nalevo i napravo. Potom si také podávali velikou číši, ze které se všichni napili. Ačkoliv Petr tento chléb požehnal, nebyla toto ještě žádná svátost, ale pouze hostina lásky, a Petr při tom promlouval, že oni všichni musí chtít být jednotni, tak jako tento chléb je jeden jediný, který je živý a i jediný tento kalich, z něhož pijí. Potom povstali a zpívali žalmy.

Když byl stůl odnesen, utvořily svaté ženy na druhé straně sálu půlkruh. Po obou stranách stáli učedníci, apoštolové chodili sem a tam, učili a sdělovali jim to, co mohli těmto zralejším učedníkům o nejsvětější Svátosti povědět. Bylo to jako vyučování katechismu po Ježíšově smrti. Spatřila jsem též, že navzájem přecházejí a podávají si ruce a všichni si radostně vysvětlují a sdělují, že všechno mají společné, že všechno ze sebe vzájemně vydávají a chtějí být navzájem se všemi zcela zajedno. Zmocnilo se jich všech veliké dojetí. Spatřila jsem je zalité světlem a toto světlo jako kdyby do každého proudilo a spojovalo je. Toto všechno se navršilo v jakousi pyramidu světla, kde se objevila přesvatá Panna jako vrchol a střed všech. Z Marie zase všechno splývalo v proudech dále na apoštoly a z těchto skrze přesvatou Pannu znovu nazpět ke Kristu! Byl to obraz a vyjádření jejich sjednocení a vzájemného vztahu.

Matouš učil a konal přesně totéž ve dvoře Lazarově při podobné hostině s daleko větším počtem učedníků, kteří ale nebyli tak připraveni jako tito zde.

5. Přijímání svatých apoštolů

Časně zrána vstoupil Petr s Janem a Ondřejem do večeřadla a oblékli si kněžská roucha, ostatní apoštolové udělali totéž v předsíni. Tito tři apoštolové pak vstoupili, když předtím uprostřed rozevřeli onen utkaný kobercový závěs, do velesvatyně. Tato prostora byla závěsy uzavřena a utvořila krásnou, upravenou komůrku, jejíž pokrývka, která nebyla tak vysoká jako ostatní místnosti a dala se otevřít provazem ozdobeným šňápci tak, že sem mohlo spadat světlo z kulatého otvoru, který byl ve stropě. Stůl poslední večeře stál uvnitř. Kalich se zbytkem vína, které Ježíš předtím proměnil a miska se zbylým proměněným chlebem stála ve výklenku stěny tak utvořeném, že se podobal svatostánku. Hořela zde lampa, visící na jediném rameni, před nejsvětější Svátostí. Zažehli velikonoční lampu, která visela uprostřed sálu, přenesli stůl poslední večeře zase do sálu a postavili na to nejsvětější Svátost v její skřínce, načež lampu ve velesvatyni zhasli. Z chleba, který Ježíš proměnil, z nejsvětější Svátosti jeho těla ještě mnoho zůstalo na malém talířku, který byl nahoře na kalichu a to vše bylo zakryto kovovým víčkem, které mělo nahoře knoflík. Přes toto pak byla přehozena bílá přikrývka. Petr vytáhl z podložky kalichu zásuvné prkénko, rozprostřel na ně pokrývku a tam postavil talíř s nejsvětější Svátostí. Za ním stál Ondřej a Jan, modlili se! Petr a Jan se uklonili a přijali nejsvětější Svátost, pak dal Petr kolovat talířek a každý si vzal Svátost sám. Do kalichu, ve kterém nezbylo už tolik vína, proměněného Ježíšem, přilili trochu vína a vody a pili z něj. Potom zpívali žalmy, modlili se, přikryli kalich a zanesli ho podobně jako stůl znovu nazpět na svoje místo. Toto byla první bohoslužba, kterou jsem spatřila, že učedníci zrána slavili.

Tomáš nato odešel s jedním učedníkem v tamní končině do jistého malého místa.

6. Učedníci jdou do Emauz.

Ježíš se zjevuje učedníkům ve večeradle

Lukáš, který teprve krátkou dobu byl s učedníky, avšak již dříve přijal Janův křest, byl na hostině lásky a měl účast i na poučování o nejsvětější Svátosti, kterou měl večer Matouš v Lazarově domě v Betánii. Po tomto učení však odešel pochybující a sklíčený do Jeruzaléma do domu Jana Marka.

Avšak v domě Jana Marka bylo shromážděno ještě více učedníků a mezi nimi i Kleofáš, vnuk strýce Marie Kleofášovy. Tento byl přítomen učení i hostině lásky v domě večeradla. Učedníci mluvili o Ježíšově vzkříšení a pochybovali, Lukáš i Kleofáš byli obzvláště nerozhodní ve své víře. A protože mimo to se stal známým znovu vydaný rozkaz velekněze, aby nikdo neposkytl Ježíšovým učedníkům přístřeší ani jídlo, proto se oba rozhodli, neboť se dobře znali, že odejdou do Emauz. Opustili shromáždění, jeden odešel z domu Jana Marka napravo z Jeruzaléma ven směrem na sever a druhý se zase vydal na druhou stranu, jako kdyby nechtěli jít spolu. Jeden se už více nepřiblížil k městu a druhý vyšel mezi hradbami k bráně a ven. Znovu se setkali na jednom pahorku před branou, měli hole a po boku brašny. Lukáš měl koženou brašnu a často jsem ho vídala, jak odchází z cesty a sbírá byliny.

Lukáš v poslední době Pána nespátřil, nebyl také při učení Páně u Lazara, ale více pobýval v útulku učedníků u Betánie a i u učedníků v Macheru. Až doposud nebyl žádným stálým učedníkem a teprve teď se k nim opravdu připojil, vždy přece s učedníky chodíval a velmi prahl po poznání.

Cítila jsem, že oba byli plni neklidu a pochybností a že si chtěli o všem, co slyšeli, důkladně promluvit. Co je tak mocně zneklidnilo, bylo to, že Pán byl tak potupně ukřižován! Nemohli pochopit, jak mohli tak hanebně týrat Vykupitele a Mesiáše!

Asi uprostřed jejich cesty se k nim Ježíš přibližoval po postranní pěšině. Když jej zpozorovali, šli pomaleji, jako by ho chtěli nechat jít před sebou a jakoby z plachosti, že by mohl naslouchat jejich rozhovoru. Ale i Ježíš šel teď též pomaleji a vstoupil na cestu teprve tehdy, když už byli o kousek vpředu.

Spatřila jsem, že po určitou dobu šel za nimi a teprve potom k nim přistoupil a zeptal se, o čem rozmlouvají.

Na rozcestí před Ěmauzy, krásném čisťounkém městečku, se zdálo, jako by Ježíš chtěl jít cestou na jih směrem k Betlému. Oni jej však nutili, aby zašel do domu, který se nacházel ve druhé řadě domů v Ěmauzích. V domě nebyly žádné ženy, mně to připadalo jako obecní dům určený pro slavnosti, protože se mi zdálo, že to bylo nedlouho po slavnosti a ještě něco z toho zde bylo (snad slavnostní výzdoba). Světnice byla čtyřstěnná a čistá, stůl byl pokryt a byly u něho polštáře pro odpočinek, jako při hodech lásky o Velikonocích. Jeden mu donesl plást medu v pletené nádobě, podobné košíčku a i veliký, čtverhranný koláč a malý, tenký, téměř průhledný velikonoční chléb, který položil před Pána jako hosta. Muž, který koláč přinesl, se zdál dobrý, kolem pasu měl zástěru, jako by to byl kuchař nebo hospodář, ale tento nebyl přítomen při slavnostním úkonu. Koláč byl rozdělen zářezy na dvě poloviny široké na dva prsty. Na stole ležel nůž, který byl bílý jako z kamene nebo kosti, nebyl rovný ale zakřivený, a byl tak veliký jako náš běžný nůž. Dříve nežli pojedli, zařízli nejprve tento nůž do předznamenané rýhy na chlebu a ostřím vně, které bylo zcela vpředu, proto drželi nůž daleko v ruce a pak naříznutou část odlomili.

Napřed Ježíš jedl vleže u stolu, nato co se pomodlili, něco z koláče a medu, společně s nimi potom vzal Ježíš malý koláč s rýhami, ulomil z něj tři kousky v jednom celku a krátkým bílým nožem do něj vyznačil rýhy. Tento kousek položil na talířek, přehnul ho, povstal a pozvedl vše oběma rukama do výše a vzhlížeje vzhůru se modlil. Oni dva učedníci stáli naproti němu pohnuti a jako beze smyslů. Když Ježíš tento kousek uchopil, naklonili své hlavy s otevřenými ústy k jeho vztažené ruce a přijali tento dílek do úst. Spatřila jsem však, že když Spasitel nesl pohybem své ruky třetí kousek ke svým ústům, tento zmizel. Nemohu říci, že Ježíš jej skutečně přijal. Kousky koláče zářily, když je Ježíš požehnal. Spatřila jsem oba učedníky, jak ještě chvíli stáli jako ztrnulí a pak si vzájemně v slzách pohnutí padli do náruče.

Tento obraz byl obzvláště dojemný pro něžnou láskyplnost Páně i tichou radost obou učedníků, zatím co ho ještě nepoznali

a nato vzrušením, když ho poznali, zmizel. Avšak Kleofáš i Lukáš ihned spěchali do Jeruzaléma zpět.

Večer téhož dne byli všichni apoštolové s výjimkou Tomáše shromážděni s Nikodémem a Josefem z Arimatie v sále večerádky za zavřenými dveřmi. Stáli uprostřed sálu pod lampou, která visela se stropu v trojnásobném kruhu, uspořádání k modlitbě a zdálo se, že vykonávají určitou doplňkovou slavnost, jakousi dodatečnou smuteční slavnost nebo díkůvzdání, neboť dnes byla zakončena oslava Paschy. Všichni na sobě měli dlouhá bílá roucha. Avšak Petr, Jan a Jakub Menší měli daleko vznešenější roucha a drželi v rukou svitky. Toto bílé, široké, vzadu poněkud prodloužené roucho měli přepásané více jak na dlaně širokým pásem, s něhož splývaly dolů dva stejně široce sahající až ke kolenům a vespod s vroubkovanými pásy, které stejně jako i pás byly černé barvy a popsány velikými bílými písmeny. Rukávy byly velmi široké a jeden sloužil jako kapsa, do které mohli zasunout svitky s modlitbami. Přes loket levé paže visel dolů široký manipul se štrápci, které byly stejné barvy a se stejnými výšivkami jako pás. Okolo krku měl Petr štolu, která od ramen dolů byla širší nežli okolo krku a na prsou byla zkřížena a držena štítkem v podobě srdce, modrým a posázeným kameny. Oba druhí apoštolové měli štolu zkříženou v podpaží a i kratší pruhy na svých pásech. Při modlitbě měli ruce položené křížem na hrudi. Vnitřní kruh pod lampou tvořili apoštolové, dva druhé tvořili učedníci. Petr stál mezi Janem a Jakubem zády obrácen vůči uzavřenému vchodu do domu poslední večere. Za ním stáli jenom dva a před ním směrem k Nejsvětějšímu nebyl kruh uzavřen, ale otevřen.

Přesvatá Panna během této celé slavnosti byla s Marií Kleofášovou a Magdalénou v předsíni, která byla směrem k naší místnosti otevřená. Za této modlitby Petr také učil.

Udivovalo mě, že většina apoštolů a učedníků, ačkoliv se Ježíš již zjevil Petrovi, Janovi a Jakubovi, přece jenom opravdu v tuto jistotu nechtěla uvěřit a vždy ještě je napadaly myšlenky, jako kdyby toto jeho zjevení nebylo skutečným a opravdu tělesným, ale pouze viděním, jakýmsi zjevením podobným oněm, jaké mívali proroci.

Všichni se po Petrově učení opět seřadili k modlitbě, když ve spěchu dorazili Lukáš a Kleofáš vracející se z Emauz a za-

bouchali na uzavřená domovní vrata, aby byli vpuštěni dovnitř. Vypravovali svoji radostnou zvěst a modlitba byla přerušena. Sotva však ale znovu ji zahájili a pokračovali, když tu jsem spatřila, jak všichni přítomní se jako by rozzářili radostným dojetím. Ježíš vstoupil zavřenými dveřmi oděn v dlouhém bílém, jednoduše podkasaném rouchu. Zdálo se, že vnímali jeho blízkost pouze všeobecně, dokud sám nevstoupil a neprošel mezi nimi až do jejich středu pod lampu, načež všechny naplnil veliký údiv a pohnutí. Ježíš jim ukázal svoje ruce a nohy a rozhalil rovněž rouchu, aby jim ukázal svoji ránu v boku. Mluvil k nim, a protože byli velmi vyděšeni, požádal je o pokoru. Spatřila jsem, jak od jeho úst na ně vyšlo světlo. Byli zcela jako ve vytržení.

Teď jsem ještě spatřila, že Petr šel za jednu pohyblivou stěnu nebo za splývající koberec do jistého odděleného prostoru sálu, který nebylo možno pozorovat, protože toto oddělení bylo ze stejné látky jako celé obložení stěn. Zde, kde stála uprostřed na velikonočním stole nejsvětější Svátost, byl ještě jeden postranní prostor, kam odsunuli stůl jednu stopu vysoký, když u něho pod lampou vleže pojedli. Na tomto stole stál oválný, hluboký talíř zakrytý bílým šátečkem, který teď Petr Pánu donesl. Byl na něm kus ryby a kousek medu, Ježíš poděkoval a pokrm požehnal, pojedl a podal někomu, ale ne všem, z něho kousek. Také i své přesvaté Matce a ostatním ženám, které stály v prostoru otevřeného dvorce před sálem, rozdělil z toho kousek.

Nato jsem spatřila Pána, jak učí a rozdává posilu. Kruh okolo něj byl trojnásobný, uvnitř bylo deset apoštolů, Tomáš přítomen nebyl. Připadalo mně obdivuhodné, že jednu část jeho slov a sdělení vnímalo pouze deset apoštolů, nemohu říci – slyšeli, neboť jsem nespatriila, že by Ježíš pohyboval ústy. Ježíš zářil, vydával světlo ze svých rukou, nohou, ze svého boku i ze svých úst tak, jako by na ně dýchal a toto světlo vplývalo do jejich nitra a oni byli usebraní a toto všechno vnímali (ale já jsem nespatriila žádný pohyb jeho úst, ani neslyšela nic sluchem), že oni mohou odpouštět hříchy a že mají křtít a uzdravovat vkládáním rukou a že mohou pít i jíst beze škody. Nevím, jak se to odehrávalo, ale vnímala jsem, že Ježíš jim toto všechno nesdělil slovy a že to říkal beze slov, a proto slyšeli ne všichni, ale že to bylo něco zásadního, jako nějaká podstata, jakési vy-

zařování. Nevím přec, zda oni sami to tak vnímali, přijímali a cítili, nebo zda se domnívali, že to pouze přirozeně slyšeli, to jsem ale cítila, že to vnímal nebo přijímal jenom vnitřní kruh apoštolů. Připadalo mně to jako vnitřní promluva, a přece ne jenom žádné šeptání, žádné tiché promlouvání.

Ježíš jim vyložil více bodů Písma svatého, které se vztahovaly na něj a na nejsvětější Svátost a nařídil uctívání nejsvětější Svátosti po oslavě sabatu. Mluvil při tom o svatyni Archy úmluvy, o kostech a zbytcích předků a jejich uctívání, aby na sebe přivolali jejich přimluvu, jako Abrahám, který při své oběti vystavoval kosti Adamovy, které vlastnil. Následoval jiný bod o oběti Melchisedechově, kterou jsem při tom spatřila, ale zase zapoměla, to vše bylo velmi pozoruhodné. Dále Ježíš řekl: pestrá suknice, kterou věnoval Jakub Josefovi, byla předobrazem jeho krvavého potu na Olivové hoře. Přitom jsem spatřila tuto suknici. Byla bílá se širokými, rudými pruhy a na hrudi byly tři černé šňůrky, uprostřed napříč s jakousi žlutou ozdobou. Nahoře byla široká, poněkud dovnitř obrácená, uprostřed pak byla podkasaná. Dole byla úzká a po straně měla zářezy, aby v ní bylo možno chodit. Šplývala až dolů a vzadu byla poněkud delší nežli vpředu, na hrudi či k pasu byla otevřená. Josefovy obvyklé šaty mu sahaly jenom přes kolena.

Ježíš také řekl učedníkům, že u Archy úmluvy byly i ostatky Adamovy, které Jakub daroval s onou pestrou suknicí Josefovi a spatřila jsem, že Jakub je daroval Josefovi, aniž by tento věděl, co to je. Daroval mu je z lásky, jako kdyby mu dával jakousi ochranu, poklad, protože viděl, že jeho bratři jej nemilují. Josef měl tyto ostatky viset na své hrudi v jakémsi sáčku ze dvou kožených destiček, který nebyl docela čtyřhranný, ale nahoře byl zakulacený. Když jej jeho bratři prodali, svlékli mu pouze onu pestrou suknici a spodní roucho, Josef měl ještě na holém těle bederní roušku a něco na způsob škapulíře přes hrud' a pod tím visel tento sáček. Jakub, když přišel do Egypta, ptal se Josefa na darovaný poklad a vyjevil mu, že to jsou ostatky Adamovy. Při tom jsem znovu spatřila ostatky Adamovy pod horou Kalvárií, jsou bílé jako sníh a přece ještě velmi tvrdé. I sám Josef opatroval tyto ostatky při Arše úmluvy.

Ježíš také mluvil o Tajemství v Arše úmluvy a že tímto Tajemstvím je teď jeho tělo a krev, které on jim daroval ve Svátosti

na věky. Mluvil také ještě o svém utrpení a některé obdivuhodné věci o Davidovi. To, co nevěděli, to vše jim vyložil. Nakonec jim Ježíš přikázal, aby na několik dní odešli do končiny u Sidaru a tam vydali svědectví o jeho vzkříšení. Nato zmizel. Spatřila jsem, že všichni přítomní jsou zcela pohnuti a spjati radostí. Otevřeli dveře a vcházel i vycházel, přece se ale znovu shromáždili a pod lampou se modlili zpěvy díky a chvály.

7. Apoštolové káží o vzkříšení

Ještě téže noci se odebrala část apoštolů na Ježíšův příkaz do Betánie, ostatní zatím konali cesty po Jeruzalémě. V Betánii zůstali starší učedníci, aby nemocné a slabší poučovali, a dělali to buď u Lazara, nebo v synagoze. I Nikodém a Josef z Arimatie se zdržovali u Lazara, svaté ženy ale byly pospolu v jedné vedlejší budově Lazarova domu, který je dokola obklopen příkopem a dvorem. Tento dům měl vchod z ulice a jinak ho obývala Magdaléna a Marta.

Apoštolové však odešli se zástupem učedníků, mezi nimi byl i Lukáš, směrem k Sidaru. Petr mluvil radostně, když vyrazili – pojďme k moři a budeme lovit ryby – tím myslel lidské duše. Rozdělili se na různé cesty a učili v útulcích i pod širým nebem o Ježíšově utrpení i vzkříšení. Toto byla příprava na jejich obrácení o Letnicích.

V útulku před Thamat-Sílo se zase všichni společně sešli, přišel tam i Tomáš se dvěma učedníky, když byli shromážděni při jedné hostině, kterou pro ně připravil Siboánův otec, který se staral o dvorec nad útulkem. Apoštolové vypravovali Tomášovi o zjevení se vzkříšeného Spasitele v jejich středu, on se ale bránil se vzpaženýma rukama a nechtěl tomu věřit, dokud se sám jeho ran nedotkne. Právě tak to udělal i před učedníky, když mu dosvědčovali, jak se jim Pán zjevil. Tomáš se z jejich společnosti poněkud vzdálil a tím se méně vnořil do víry.

Petr učil ve škole v Thamat-Sílo až hluboko do noci. Vypovídal zcela svobodně všechno, jak Židé s Ježíšem nakládali. Vypravoval také mnohé z jeho posledních předpovědí a učení: o nevýslovné lásce, o modlitbě na Olivové hoře i o Jidášově zradě a jeho osudu. Z toho byli lidé velmi udiveni a zarmoucení, neboť Jidáše milovali, vždyť on za Ježíšovy nepřítomnosti jim mnoha s velikou ochotou pomohl, učinil i zázraky. Petr ale neušetřil ani sám sebe, vypravoval o svém zapřísahání a o zapření v mnoha hořkých slzách. Všichni plakali spolu s ním, Petr upadal do stále většího zármutku a s úsilím vyprávěl, jak strašlivě krutě s Ježíšem zacházeli a jak Ježíš vstal třetího dne z mrtvých a pak se ukázal ženám i jemu i ostatním a poté i všem dohromady a vybízel ke svědectví všechny přítomné, kteří Je-

žíše spatřili. A tu se pozvedlo do výše dobře na sto rukou. Avšak Tomáš byl tichý a nedělal nic, on stále ještě nemohl opravdu uvěřit. Petr vybídl všechny k tomu, aby opustili všechno a přidružili se k obci a Ježíše následovali. Pozval malomyslné, aby přišli do Jeruzaléma, kde se o všechno s nimi budou moci sdílet. Před Židy nemusí mít žádný strach, neboť tito jim nic neučiní, oni sami teď žijí ve strachu. Všichni lidé byli velmi pohnuti a mnozí se obrátili. Přáli si také, že by apoštolové u nich měli přece jen déle zůstat, ale Petr řekl, že se musí navrátit.

Apoštolové zde uzdravili velmi mnoho nemocných, mezi nimi i náměsíčné a vymítali zlé duchy. Vykonávali to všechno tak, jak to dělával Ježíš: dechnutím, vkládáním rukou a též tím, že se na nemocné i rozprostírali. Byli to vůbec nemocní, kolem nichž Ježíš při své poslední návštěvě přešel a neuzdravil. Spatřila jsem, že se obyvatelé tohoto místa chovali přátelsky vůči apoštolům. Učedníci neuzdravovali, avšak posluhovali u nemocných tím, že je nosili, zvedali, vodili. Lukáš, který byl lékařem, se teď zcela věnoval péči o nemocné.

Matku boží jsem spatřila v Betánii tichou a vážnou, více slavnostně nežli lidsky zarmoucenou. Marii Kleofášovou, která je nesmírně milá a Marii ze všech nejpodobnější, často spatřuji, jak se k Panně Marii sklání v přátelství a dojemně ji utěšuje.

Magdaléna ve svém zármutku a lásce je povznesena nade všechnu ostýchavost, dokonale harmonická a bez starostí; neodpočívá, spěchá s rozpuštěnými vlasy často ulicemi a všude, kde nalezne lidi, ať v domech nebo na veřejnosti, tu je obžalovává jako vrahy našeho Pána a vypravuje s vášnivostí, jak zacházeli se Spasitelem a o jeho vzkříšení. Kde nikoho nenajde, bloudí zahradami a vypráví to květinám, stromům i pramenům. Často se okolo ní shromáždí lidé, jednotliví lidé s ní mají soucit, jiní se jí vysmívají pro její dřívější způsob života. Nezískává žádnou úctu u velikých zástupů, protože kdysi dávala tak veliké pohoršení. Spatřila jsem, jak její nynější úsilí v její bolesti popuzuje víc Židů, takže asi pět z nich ji chtělo zadržet, ona však přímo mezi nimi prošla a dělala totéž, co dříve. Zapomněla na celý svět a vzdychá jenom po Ježíši.

Marta, když se učedníci rozptýlili a Pán tolik trpěl, vykonávala velmi těžký úkol a má ho dosud, neboť zcela rozervaná zármutkem starala se o vše a pomáhala všude. Všechny rozptý-

lené a bloudící krmila a pečovala se o ně, starala se o pokrm pro všechny a ty, které jí při tom pomáhají a vlastně i radí, jsou Jana, vdova Chuzova po Herodově služebníkovi.

Simon z Cyreny byl teď v Betánii u učedníků. Své dva syny našel zde mezi učedníky. Byl to muž z Cyreny, který se vždy kolem svaté doby zdržoval v Jeruzalémě, kde u různých rodin, které jej znaly, pracoval na zahradách a zastříhoval zelené ploty. Jídával brzy v tomto, jindy v dalším domě, byl velmi tichý a spravedlivý. Jeho synové již také byli delší dobu u cizích lidí a i u učedníků, aniž by to věděl, jak se tak často stává s dětmi chudých lidí.

V Jeruzalémě vstupovali v těchto dnech lidé ze strany velekněží do všech domů, kde lidé byli nakloněni Ježíši a učedníkům, zbavovali je jejich veřejných úřadů a vyloučili je ze společenství. Nikodém a Josef z Arimatie od Kristova uložení do hrobu už neměli co do činění s Židy. Josef z Arimatie byl takový ctěný obecní starší a jednal vždycky s Židy jako člověk, který se svými skrytými zásluhami a neustálým rozhodným působením získával si trvalou úctu i u zlých lidí. Co mne velmi potěšilo bylo, že jsem spatřila, jak i Veroničin manžel ji pustil, když mu vysvětlila, že se spíše odloučí od něho nežli od ukřižovaného Ježíše. Spatřila jsem, že i on byl zbaven veřejných úřadů, ale mně bylo sděleno vysvětlení, že to dělá více z lásky ke své ženě než k Ježíši. Mimo to dali Židé cesty a stezky vedoucí ke svatému hrobu na kalvarském vrchu zahradit příkopy a ploty, protože tam putovalo mnoho lidí a udála se tam nejrůznější obrácení a zázraky.

I Pilát pro svůj vnitřní neklid také opustil Jeruzalém. Herodes již před několika dny odešel do Macherontu, avšak tam nenalezl žádný klid a odešel dále do Madianu. Zde, kde kdysi Pána nepřijali, otevřeli teď bránu vrahovi.

Během těchto dnů jsem spatřila, že se Ježíš zjevil na více místech, nakonec v Galileji v jedné údolní končině nad Jordánem, kde byla veliká škola. Sešlo se tam více lidí a mluvili o něm a pochybovali o zvěstech jeho vzkříšení. Tu se uprostřed nich Ježíš objevil a po několika slovech zase zmizel. Tak jsem jej spatřovala, jak se zjevuje v různých končinách.

Apoštolové odešli zase velmi rychle z končiny u Sicharu a poslali napřed jednoho posla do Betánie, aby ohlásil jejich ná-

vrat a aby pozval více učedníků na sabat do Jeruzaléma, jiní zase měli slavit sabat v Betánii, neboť už platil určitý řád a pořádek. Apoštolové městy pouze procházeli, aniž by se někde zdržovali. Tadeáš, Jakub Mladší a Eliud šli v šatech, v jakých chodívali na cestách, napřed před ostatními do domů Jana Marka k přesvaté Panně a Marii Kleofášově, které se velmi zaradovaly, jako kdyby přichozí již dlouho neviděly. Při tom jsem spatřila, že Jakub měl kněžský ornát, jakýsi plášť přes ruku, který zhotovily pro Petra svaté ženy v Betánii a který donesl do domu poslední večeře.

Apoštolové pak pohromadě došli tak pozdě do domu poslední večeře, že už více se nemohla konat již připravená hostina, ale ihned zahájili oslavu sabatu. Hned si tedy oblékli slavnostní roucha, mytí nohou vždy předcházelo, zažehli lampu a tu jsem ihned zpozorovala jistou odchylku od obvyklé židovské oslavy sabatu, neboť napřed byly otevřeny závěsy před Nejsvětějším a postaveno před ně lehátko, na němž spočíval u stolu Ježíš při ustanovení nejsvětější Svátosti. Zahalili je pokrývkou a položili na ně svitky s modlitbami. Klečel před ním Petr, Jan a Jakub více za ním, za nimi pak ostatní apoštolové a potom učedníci. Jestliže klečeli, měli svoje hlavy skloněné až k zemi, ruce drželi před svou tvář. Sňato bylo zahalení, které krylo kalich, ale bílá rouška ho stále zahalovala. Přítomni byli pouze ti učedníci, kteří již byli více zasvěceni do tajemství nejsvětější Svátosti stejně tak, jako i na cestu do Sicharu byli přijati hlavně ti, kteří Pána spatřili po jeho vzkříšení, aby toto všechno mohli dosvědčit.

Petr s Janem a Jakubem po straně konal rozjímání anebo nějakou modlitbu, kde byla připomínka svatého ustanovení Páně i jeho utrpení a kde přinesl v připomínku vnitřní oběť. Nato zahájili stojíce pod lampou obvyklou oslavu sabatu. Teprve když toto všechno dokonali, zahájili hostinu v předsíni večerádla. V onom hlavním sále večerádla jsem je už více nespatriila jíst po ustanovení poslední večeře, mimo večeře chleba a vína.

Ježíš je poučil při svém zjevení se skrze zavřené dveře v dodatku k bohoslužbě sabatu o tom, co se týkalo Svátosti.

Přesvatou Pannu odvedla Marie Markova do Jeruzaléma, a Veronika, která se s ní teď stýká veřejně, ji tam doprovodila s Janou Chuzovou z Betánie. Přesvatá Panna je raději v Jeruzalémě, neboť za soumraku a v noci prochází sama bolestnou

cestou Ježíšovou a rozjímá na všech místech, kde trpěl a kde bolestně padal pod křížem. A tu, protože Židé tak mnohá místa uzavřeli závorami a zasypali se nedostane všude, pak tuto cestu koná i doma nebo pod širým nebem, neboť ona všechny cesty i počet kroků chová přesně ve svém srdci, a tak ve svém rozjímání spoluprožívá jeho bolesti i celou cestu utrpení svého Syna. Je jisté, že přesvatá Panna první zahájila pobožnost křížové cesty a i rozjímání jeho hořkého utrpení a po Ježíšově smrti v tom všem vždy pokračovala.

8. Druhá hostina lásky.

Tomáš vkládá ruku do Ježíšových ran

Po ukončení sabatu, když již apoštolové odložili svoje sváteční oblečení, spatřila jsem velikou hostinu v předsáli, byla to hostina lásky, jako již minulou neděli. Tomáš musel slavit sabat někde jinde v blízkosti, neboť jsem spatřila, že přišel teprve po hostině, když zase byli již nazpět v sále. Ještě nebyl pozdní večer, lampa zatím zažehnutá nebyla. Více apoštolů a učedníků bylo v daném sále, jiné jsem viděla přicházet. V sále chodili sem a tam, oblékli si dlouhé bílé oděvy a připravují se k modlitbě, jako to učinili posledně. Petr, Jan a Jakub oblékli znovu svá překrásná kněžská roucha.

Zatímco se tak připravovali k modlitbě, spatřila jsem jak do sálu vkročil Tomáš. Prošel mezi již oblečenými apoštolů, aby se také oblékl. Rozmlouvali s ním, někteří jej brali za ramena, jiní za rozhovoru polybovali pravou rukou, jako by jej litovali, ukazující naň. On však se choval jako člověk, který je plně zaujat tím, aby se rychle oblékl a kterému druhí, právě již oblečení, chtějí něco pozoruhodného ukázat na místě, kde se to stalo a litují, že on tomu nemůže uvěřit. Zatímco se toto dalo, vstoupil člověk, zdálo se, že je to sluha a měl na sobě zástěru, v jedné ruce držel malou hořící lampu a ve druhé měl hůl s hákem, se kterou stáhl dolů lampu visící uprostřed sálu a zažehl ji a zase znovu vysunul do výše, načež sál opustil. Nato jsem spatřila, že přesvatá Panna a Magdaléna ještě s jednou ženou přišly do domu. Přesvatá Panna a Magdaléna šly do sálu, Petr s Janem jim vyšli vstříc. Třetí žena zůstala v předsíni. Tato předsíň byla směrem k vnitřnímu sálu otevřená a také byla součástí postranních místností. Vnější dveře do domu i dvůr sám byly uzavřeny. V postranních halách se nacházelo velmi mnoho učedníků.

Jakmile Maria a Magdaléna byly v tomto sále, uzavřeli ony dveře a vše bylo uspořádáno k modlitbě. Svaté ženy zůstaly stát uctivě po obou stranách dveří s pažema zkříženými na prsou. Apoštolové se nejprve modlili vkleče před Nejsvětějším, nato vestoje pod lampou a zpívali žalmy jako v chóru. Petr stál před lampou obrácen tváří k Nejsvětějšimu, Jan a Jakub Menší

po jeho boku, potom po obou stranách lampy ostatní apoštolové. Ona strana před Nejsvětějším byla volná. Petr stál mezi oběma apoštoly zády ke dveřím, takže za ním poněkud bokem stály obě svaté ženy.

Po určité době se zdálo, že shromáždění přerušili modlitbu. Bylo to, jako by modlitba skončila a oni mluvili, jak půjdou k Tiberiadskému jezeru a jak se chtějí modlit. Brzy se ale jejich tváře obdivuhodně změnily, jako by produševněny a vzrušeny přiblížením se Pána. Právě jsem spatřila Ježíše v domě zářícího v bílém rouchu a s bílým pásem. Šel proti dveřím předsíně, které se před ním otevřely, za ním zase uzavřely. Učedníci, kteří byli v předsíni, hleděli na dveře, které se otvíraly a ustoupili zpět, aby udělali volno po obou stranách dveří. Ježíš ale procházel rychle touto halou do sálu a prošel mezi Petrem a Janem, kteří stejně jako všichni ostatní apoštolové po obou stranách poněkud ustoupili, a tak se postavil na Petrovo místo. Jeho vstup dovnitř nebyl vlastně žádnou lidsky obvyklou chůzí, ale také žádným sunutím ducha. Když zmizel, dělalo to dojem u všech, jako kdyby nějaký kněz kráčel v albě prostorou zaplněnou věřícími. Náhle se vše v sále objevilo tak čiré a jasné. Ježíš byl obklopen světlem a apoštolové právě jenom proto vystoupili z tohoto okruhu světla, jinak, jak se domnívám, by jej nemohli vidět.

Nejprve Ježíš řekl: „Pokoj vám!“ Potom mluvil s Petrem a Janem. Vyskytla se při tom i výtka, jako by něco učinili podle svého vlastního zdání, aniž by to on byl nařídil a proto se jim to vůbec nezdařilo. Vztahovalo se to na uzdravování nemocných při jejich zpáteční cestě ze Sicharu do Thamat-Sílo, kde nepostupovali zcela přesně podle Ježíšových směrnic, a to se jim potom proto také nepodařilo. Učinili něco podle svého vlastního mínění. Řekl jim také, jak až tam znovu přijdou, mají všechno vykonat jinak. Teď Ježíš postoupil pod lampu a kruh kolem něho se zmenšil. Tomáš, velmi otřesen při pohledu na Pána, stáhl se plaše poněkud zpět. Ježíš ale zadržel svou pravici pravici Tomášovu, uchopil jeho ukazováček a ten prst vložil do rány své levé ruky, nato uchopil svou levicí tuto Tomášovu ruku a vložil její prsty do rány své pravé ruky, nato vedl jeho pravou ruku svou pravicí, aniž by svoji hrud' odhalil, pod svoje roucho a vložil jeho ukazováček a prostřední prst do rány ve

svém pravém boku. Pronesl při tom několik slov. Tomáš ale klesl na zem se slovy: „Můj Pán a Bůh!“ zatímco Ježíš jej stále ještě držel za ruku, jako bezmocný se zhroutil. Ti, kdo stáli na blízku, ho podepírali a Ježíš jej zase svou rukou znovu provedl. Ono poklesnutí a nové povstání mělo v sobě jistý význam.

Když Ježíš uchopil Tomášovu ruku, neviděla jsem jeho rány jako krvavé otvory, ale jako jasně zářící malá sluníčka. Ostatní učedníci byli při této události velmi pohnuti a natahovali svoje hlavy, aniž by se sestoupili okolo, aby dobře viděli, co dá Pán Tomášovi poznat. Přesvatou Pannu jsem spatřila, jak celou dobu přítomnosti Páně zde stojí bez vnějšího pohybu, v tiché, hlubší, vnitřní adoraci jako ve vytržení. Magdaléna, jak se zdálo, byla více pohyblivá, přece daleko méně rozptýlená nežli učedníci.

Ježíš nezmizel ihned. Ještě rozmlouval a požádal i o něco k jídlu. A tak jsem spatřila, jak mu donesli ze zákoutí, kde stál stůl poslední večere, podlouhle oválnou mističku, ne takovou jako byla ona první. Byl na ní opět jakoby kousek ryby, a Ježíš z toho pojedl, požehnal a podal nejprve Tomášovi a pak i ostatním.

Ježíš mluvil o tom, proč teď stojí v jejich středu, když oni jej přece opustili, a proč se nepřiblíží více k jednotlivým z nich, kteří mu byli věrnější. Mluvil také o tom, jak řekl kdysi Petrovi, aby posiloval svoje bratry, a proč mu to vlastně řekl. Obracel se na všechny a řekl, proč jim chce dát za vůdce Petra, když právě ten jej zapřel, ale on musí být pastýřem jeho stáda – a Ježíš mluvil o Petrově horlivosti.

Jan donesl ze svatyně na ruce pestrý a ženami vyšívaný plášť, který Jakub přijal od Panny Marie a na němž pracovaly v poslední době svaté ženy v Betánii, mimo to i dutou, tenkou, vysokou a nahoře zakřivenou hůl, jakou mívají pastýři, avšak lesklou a na způsob vysokého rákosu. Plášť byl bílý se širokými červenými pruhy a byly na něm vyšity klasy, vinná réva, beránek a jiné motivy. Byl široký a dlouhý až dolů k nohám a na hrudi byl spjat čtverhranným kovovým štítkem. Oba postranní díly byly po délce pláště lemovány červeným pruhem a tyto pruhy byly přetínány krátkými příčnými pásy, na kterých byla vyšita písmena. Patřil k tomu ještě límec s kapucí, který se dal přetahovat přes krk a hlavu, jeho barva byla nebeská modř.

Teď Petr klečel před Ježíšem, který mu podal kulaté sousto, asi jako malý koláč, aby ho snědl, nevzpomínám si na žádný talířek, ani také kde Ježíš toto sousto vzal, avšak zářilo to. Uvnitř jsem cítila, jako by tím Petr přijal obzvláštní sílu, viděla jsem též, že Ježíš na Petra dechl a vlil v něj jakousi moc, sílu. Nebylo to žádné vlastní vdechnutí, byla to slova a jakási síla, něco podstatného, co Petr přijal, žádná pouze pronesená slova. Ježíš přiblížil svoje ústa k jeho ústům a k oběma Petrovým uším a vlil v tato tři místa danou sílu. Toto všechno nebyl ještě Duch svatý sám, ale něco, co měl teprve Duch svatý v den Letnic zcela oživit. Ježíš na něj vložil i ruce a dal mu tím sílu a svrchovanou moc nad ostatními, nato na něj vložil i onen plášť, který měl Jan stojící vedle přehozen přes paži a dal i hůl do jeho ruky. Ježíš při tom řekl, že onen plášť má držet pohromadě všechnu sílu a moc, kterou mu udělil, a že tento plášť má nosit, chce-li Petr použít své moci.

Ježíš mluvil také o určitém velkém křtu, až na ně sestoupí Duch svatý a že Petr osm dní nato, co on mu předal tuto sílu, má znovu předat i ostatním. Ježíš ještě řekl, že někteří mají odložit bílý šat a obléci si jiný s oním náprsním štítem, a další zase mají znovu tento odložený šat obléknout. Byly to směrnice o přijetí vyšších duchovních hodností a svěcení mezi nimi.

Nato se postavili přítomní učedníci na Ježíšův příkaz společně do sedmi jednotlivých skupin a každá z nich byla vedena jedním apoštolem. Jakub Menší a Tomáš však stáli při Petrovi. Na Ježíšův příkaz se tak uspořádali. Bylo to, jako by představovali sedm obcí, sedm církví. Ježíš ještě řekl Petrovi, že mají odejít do Tiberiady lovit ryby.

Petr teď ve své nové hodnosti všechny oslovil, byl přitom jako zcela jiný člověk plný síly. Naslouchali mu velmi dojati a se slzami, on je utěšoval a mluvil o mnohém, co vždy Ježíš předtím říkal a jak to vše došlo naplnění. Řekl také, jak si ještě vzpomínám, že Ježíš po dobu osmnácti hodin trpěl a tím výsměch a hanbu celého světa nesl na sobě, vyskytla se v tom i zmínka, kolik ještě chybělo do naplnění jeho čtyřiatřicátého roku. Za Petrovy promluvy Ježíš zmizel. Žádné leknutí, žádné podivení nepřerušilo naslouchání Petrových slov, který, jak se zdálo, byl vybaven zcela novou silou. Nato zazpíval děkovný žalm. Ježíš nepromluvil ani se svou přesvatou Matkou, ani s Magdalénou.

9. Ježíš se zjevuje apoštolům u galilejského jezera

Svatí apoštolové dříve než odešli k jezeru prošli ještě křížovou cestu až na kalvarský vrcholek a potom odešli do Betánie, odkud si s sebou vzali různé učedníky. Šli rozdílnými cestami ve více skupinkách směrem ke galilejskému jezeru. Petr šel s Janem, Jakubem Větším, Tadeášem, Natanaelem, Janem Markem a Silasem, bylo to sedm mužů a šli k Tiberiadě. Samaří zanechali po levici. Všichni apoštolové šli cestami, které se vyhýbaly městům. Před Tiberiádou se odebrali do rybářství, které měl pronajaté Petr a kde teď byl jiný člověk, vdovec se dvěma syny. Najedli se u tohoto muže a slyšela jsem Petra, jak říká, že už zde tři roky nerybařil.

Nastoupili do dvou lodí, jedna byla poněkud lepší a větší, druhá menší, Petrovi dali přednost a nastoupil do větší lodi společně s Natanaelem, Tomášem a jedním služebníkem onoho rybáře, ve druhé lodi byl Jan, Jakub, Jan Marek a Silas. Petr nestrpěl, aby někdo jiný vesloval a chtěl to udělat sám, ačkoliv byl sám Ježíšem tak vyznamenan, přece zůstal nesmírně pokorný a skromný, obzvláště vůči Natanaelovi, který byl jemný a vzdělaný.

Po celou noc jezdili s pochodněmi sem a tam, často vyhazovali mezi oběma loděmi síť, ale vždy ji znovu vytáhli prázdnou. Mezitím se modlili a zpívali žalmy. K ránu, když již začínalo svítat, blížili se ke druhé východní straně jezera, kde z něj vytékal Jordán a protože byli unaveni, chtěli blízko vyhodit kotvy. Při rybolovu odložili svoje šaty a měli na sobě jenom bederní roušku a jakýsi pláštík. Když měli v úmyslu, že se obléknou a odpočinou, spatřili za rákosím na břehu nějakou postavu. Byl to Ježíš, který volal: „Děťátka, máte něco k jídlu?“ Oni odpověděli: „Ne!“ Tu zvolal Ježíš znovu, aby hodili síť na západní stranu lodi, ve které byl Petr. Oni to učinili a Jan proto musel objet na druhou stranu Petrovy lodi. A když pak ucítli, že je síť plná, poznal Jan Ježíše a zavolal na Petra v tichu nad jezerem: „Pán je tu!“ Tu si Petr ihned oblékl svoji suknici, skočil do vody a brodil se rákosím ke břehu k Ježíšovi. Jan se ale dostal k břehu, jeho loďka byla

lehká, velmi úzká a byla zavěšena na boku jeho lodi, dvě stejné lodky visely proti sobě na obou bocích lodi a jedna se dala předsunout před druhou a člověk se tak mohl dostat na břeh, musel v ní jít pouze jeden člověk a používalo se jich jenom v blízkosti břehu, kde bylo mělko.

Zatímco apoštolové lovili na moři ryby, spatřila jsem Spasitele obklopeného mnoha dušemi praotců, které osvobodil z předpekli a též i s jinými vykoupenými dušemi, které byly zapuzeny na různá místa v jeskyních, bažinách a pustinách, jak se sem vznášejí z údolí Josafat. Po celou dobu těchto čtyřiceti dnů jsem spatřovala, jak Ježíš, když právě nebyl se svými učedníky, byl s dušemi, na kterých mu hlavně záleželo, od Adama a Evy až po Noema, Abraháma i ostatní praotce, a tak se všemi svými předky procházel všechna významná místa svého života a všechno jim ukazoval a poučoval je, co on pro ně vykonal a co vše vytrpěl a tím tyto duše byly nepopsatelně osvěženy a prodchnuty díky. Do jisté míry je vyučoval v této době tajemstvím Nového zákona, jimiž byly osvobozeni od svých okovů. Spatřila jsem je s nimi v Nazaretě, v jeskyni Jesliček v Betlémě a všude, kde se s ním něco pozoruhodného odehrálo. Na těchto duších se dalo rozeznat jistou jemností anebo silou zjevení, zda na zemi oduševňovaly muže nebo ženy. Spatřuji je v dlouhých úzkých šatech se splývajícími záhyby, které se leskly, je to, jako kdyby za nimi tato roucha se svými vlečkami prolézala. Objevovaly se na nich vlasy, ale ne jako vlasy, ale jako paprsky jistého určitého významu a stejné paprsky rozpoznávám i na vousech mužů. Beze všech vnějších znamení spatřuji přece i krále a obzvláště kněze, kteří měli co činit s Archou úmluvy, počínaje Mojžíšem jako vyznamenané a spatřuji tyto na Spasitelových cestách, jak se vznášejí vždy okolo něho, takže i zde také ve všem vládne duch pořádku. Všechny tyto zjevy se pohybují nesmírně půvabně a ušlechtilé a v celém svém zjevu mají cosi lehounkého, tiše se vznášejícího, nedotýkají se země tak, jako kdyby byly těžcí, ale pouze jako by se nad ní lehce vznášely.

Spatřila jsem Pána, jak s těmito dušemi dochází k jezeru, když apoštolové ještě rybařili. Za jakýmsi náspem bylo hlubší místo, kde se pod jistou stříškou nacházelo ohniště, snad určené k užívání pastýřům. Nespatřila jsem, že by Ježíš zažehl oheň, chytil nějakou rybu nebo kdekoli jinde ji obdržel. Oheň i ryba

a všechno nutné okolo toho se objevilo ihned v přítomnosti duší praotců, jako kdyby si Pán pomyslel – zde má být připravena ryba. Jak, to nedovedu říci.

Duše praotců měly určitý díl na této rybě a její přípravě. Poukazovala na trpící Církev, na duše v místě očišťování. Byly při této hostině vnějším způsobem spojeny s Církví. Ježíš dal tímto požitím této ryby apoštolům pochopit spojení Církve trpící s Církví bojující. Jonáš v nitru ryby poukazoval na Ježíšovo prodlévání v podsvětí. Před chýší ležel trám, který sloužil jako stůl.

Tolik jsem spatřila, jako by Ježíš přecházel přes násep k moři. Petr neplaval, ale pouze se brodil vodou, bylo možno spatřit dno, přece zde bylo dosti hluboko. Když už Petr stál u Ježíše, přišel i Jan a ti, co zůstali na lodi, volali, že by na zemi jim měli pomoci vytáhnout síť. Ježíš řekl Petrovi, aby přinesl ryby a oni vytáhli síť na zem a Petr vyhazoval ryby ze sítě sem na břeh. Bylo to sto třiapadesát ryb nejrůznějšího druhu. Tento počet poukazoval na nové věřící, které získají v Thebezu. Z rybářů v Tiberiadě bylo více lidí na jezeru, kteří zůstali u rybářů a na lodích, avšak apoštolové a učedníci odešli s Ježíšem k chatrči, protože jim Ježíš řekl, že se mají přijít najíst. Když tam došli, zmizely duše praotců. Apoštolové byli velmi udiveni, když spatřili oheň a na něm rybu, která nebyla z jejich lovu, i chleby a jeden plást medu. (Anna Kateřina říká, že to vypadalo jako upečený koláč z mouky a medu a vždy byl jeden větší mezi dvěma menšími. Tyto koláče se nazývaly buď medovky nebo medové pečenky.) Apoštolové a učedníci se uložili na trám a Ježíš dělal hospodáře. Dal každému na jednom chlebovém koláči jednu porci ryby, kterou vzal z pánve a neviděla jsem, že by ryby ubývalo. Dal jim podobně i z plástu medu a i on sám s nimi ulehl a jedl. Všechno to se odehrávalo velmi tiše a slavnostně.

Tomáš byl z nich třetí, který již na lodi začal vnímat Ježíšovu přítomnost. Všichni ale byli plaší a plni bázně, neboť Ježíš byl duchovněji nežli jindy, a celá hostina i tato doba měla v sobě cosi tajuplného. Nikdo z nich se neodvážil ptát, všechno obsahovalo jakýsi svatý údiv, probouzející slavnostnost a tichost. Zdálo se, že Ježíš je více zahalen a nedaly se na něm pozorovat jeho rány.

Spatřila jsem, jak Ježíš po hostině povstal a společně šli znovu směrem k jezeru, kde zůstal stát a slavnostně promluvil

k Petrovi: „Šimone, synu Jonášův, miluješ mě více nežli tito?“ Petr plaše odpověděl: „Ano, Pane! Ty víš, že tě miluji!“ Tu mu Ježíš řekl: „Pas mé beránky!“ A v témže okamžiku jsem spatřila vidění o Církvi a nejvyšším biskupovi, jak on učí první křesťany a vede je, a spatřila jsem i křest a omývání nových křesťanů v podobně něžných beránků.

Po určité chvíli nato mu Ježíš znovu řekl, zatímco stále šli a Ježíš často zůstal stát, aby se obrátil a oni zase všichni se obrátili k němu: „Šimone, synu Jonášův, miluješ mne?“ A Petr opět velmi plaše a pokorně, pamětliv svého zapření, řekl zase znovu: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji!“ A tu Ježíš poznovu řekl slavnostně: „Pas mé ovce!“ A znovu jsem spatřila vidění, jak Církev vzrůstá a jak je i pronásledována a jak nejvyšší biskup křesťany, kteří rostou počtem a jsou rozptýleni, shromažďuje, chrání a jak k nim vysílá podřízené pastýře a vede je.

Po určité chvíli, když zase šli dále, řekl Ježíš ještě jednou: „Šimone, synu Jonášův, miluješ mne?“ A tu jsem spatřila Petra, jak je zarmoucen, protože se domníval, že se Ježíš proto ptá tak často, jako by pochyboval o jeho lásce a vzpomínal na své trojnásobné zapření a řekl: „Pane, ty víš všechno, ty víš, že tě miluji!“ Spatřila jsem však Jana, jak si pomyslel: „Ó, jakou lásku musí Ježíš mít a musí mít takového pastýře, že Petra, kterému on předává svoje stádo, se třikrát ptá na lásku!“ Ježíš řekl znovu: „Pas mé ovce! Vpravdě, vpravdě! Říkám ti, když jsi byl mladý, sám jsi se přepásal a šel, kam jsi chtěl, až ale zestárneš, rozprostřeš svoje ruce a jiný tě sváže a odvede tě, kam ty nechceš! Následuj mne!“

Tedž se Ježíš znovu obrátil, aby pokračoval v cestě a Jan šel s ním, zatímco Ježíš s ním sám něco promlouval, slyšela jsem to. Spatřila jsem však, že Petr, když to viděl, zeptal se Pána ukazujíc na Jana: „Pane, co bude s tímto?“ a Ježíš mu odpověděl, trestaje jeho zvědavost: „Jestliže chceš, aby zůstal, až přijdu, co ti zase na tom záleží, ty mne následuj!“ A tedž se Ježíš znovu obrátil a všichni šli dále.

Když Ježíš potřetí řekl – pas mé ovce a že Petra ve stáří spoutají a povedou, měla jsem vidění rozrůstající se Církve, spatřila jsem Petra v Římě, jak je spoután a ukřižován i mučení svatých. I Petr měl vidění o své mučednické smrti i o budoucím Janově utrpení. Zatímco však v témže okamžiku patřil Jan přirozeným

pohledem před sebe, pomyslel si: Nemá být ten, kterého Ježíš tolik miloval, také jako on sám ukřižován? A proto se zeptal Ježíše, který mu proto tak odmítavě odpověděl. Obdržela jsem při tom vidění o Janově smrti v Efezu, jak se uložil do hrobu, mluvil ještě se svými učedníky a zemřel. Jeho tělo jsem však po jeho smrti nespatriila na zemi, ale v jakémisi prostoru, zářícím jako slunce mezi jihem a východem, a jakoby Jan zde přijal něco zkázy a odešel dolů. Měla jsem v srdci jistotu, že se některým Ježíšovým slovům z těchto špatně rozumí a vykládá, znamená to: „Chci, aby tak zůstal!“ nebo „Jestliže já chci, aby tak zůstal!“ Znamená to ale: „Jestliže já chci, aby zůstal.“ I ostatní, kteří to slyšeli, se domnívali, že Jan nezemře, on ale zemřel. Měla jsem při tom vidění o jeho smrti a o místě, kde se později zdržoval.

Šli ještě kus cesty s Ježíšem, který jim řekl, co mají dále konat, a pak od nich zmizel směrem k východnímu břehu jezera směrem ke Gergase. Vrátili se nazpět do Tiberiady, nevrátili se ale na ono místo, kde jim Ježíš dal najíst.

Z ryb, které apoštolové ulovili, nebyly žádné použity k jídlu. Když Ježíš přikázal, aby ulovené ryby donesli, házel je Petr jednu po druhé před Ježíšovy nohy a tři je spočítali. Bylo to pro ně poznáním, že tyto ryby neulovili ani svým důmyslem, ani pro sebe, ale že se tak stalo zázrakem a že je chytili pro něho. Když ryby ležely před Ježíšem, řekl: „Pojďte a najezte se!“ A odvedl je přes pahorek nebo násep tam, odkud se moře spatřit nedalo a kde bylo nad ohništěm ono přístřeší. Ježíš neulehl ke stolu, ale šel k pánvi a donesl každému jeho část ryby na kousku chleba. Požehnal také tyto díly a ony zářily. Medové koláče neležely na pánvi, byly již připraveny a ležely na sobě. Ježíš i ty rozdělil, sám pojedl také. Na pánvi byla pouze jediná ryba, byla ale větší než ony ostatní. Tato hostina znamenala jedno tajemství. Přítomnost praotců a jiných duší, jejich podíl na přípravě hostiny a nato následující provolání Petra mně dalo poznat, že při této duchovní hostině duší na třetím místě byly i ony převtěleny a také poddány Petrovi i samotné Církvi a také i Církvi trpící. Nedovedu říci jak? Ale při onom vidění jsem nabyla toho přesvědčení, proto také vše Ježíš uzavřel proroctvím o Petrově smrti a Janově budoucnosti.

Ježíš teď odešel s dušemi praotců do té končiny, kde vyhnal zlé duchy do vepřů a osvobodil tam ještě další duše, které pro-

dlévaly na temných a pustých místech, neboť zde vždy bylo mnoho posedlých a také mnoho těch, kteří byli nevinně zavražděni, kteří podle Božího rozsudku zde pak prodlévali.

Ježíš se zastavil s těmito dušemi v ráji, který jsem spatřila tak krásně a zřetelně, než kdy předtím. Vysvětloval jim všechno: co ztratili první rodiče svým pádem a jak veliké bylo toto štěstí v tomto případě, že je mohl vykoupit. Spatřila jsem, jak duše opravdu toužily po vykoupení, ale nevěděly, jakým způsobem se to stane, protože také pro lidi na zemi trvala temnota. Ježíš s dušemi putoval a poučoval je tak, jak to odpovídalo jejich stavu, a tak jak to Ježíš dělal sám s lidmi za svého pozemského putování. Přitom jsem zase znovu vnímala, že člověk byl stvořen, aby zaujal v nebi místo padlých andělských kůrů. Bez pádu do hříchu by se byli lidé rozmnožovali pouze tak dlouho, až by se jejich počet naplnil, a tím by bylo stvoření dokonáno. Pádem do hříchu se toto rozvíjení roztříštilo a bylo promíseno něčím nečistým a temným, proto se stal trest smrti nutným důsledkem a také dobrodiním. Co se týká také konce světa, pak si musíme být jisti, že svět nezanikne dříve, dokud nebude do stodol sklizena všechna pšenice, a tím všechny kůry po padlých andělech znovu zaplněny.

Spatřila jsem také Ježíše s oněmi dušemi na místech velikých bitev a jak jim to všechno vysvětluje, jak vše bylo přiváděno ke spáse. Zatímco jim to vysvětloval, spatřila jsem vidění oněch bitev a všechno tak, jako by se to stalo teď. Věřím, že duše to spatřovaly právě tak. Nikdy jsem nespatriila, že za tohoto putování průvodu těchto duchů by se někdo vyděsil, bylo to jako příjemné putování nad zemí a radost v celém stvoření. Ježíš také navštívil s praotci všechny končiny, kde apoštolové nejprve hlásali evangelium a v jejich přítomnosti jim požehnal. Prošel tak celou přírodu.

Když se Petr s ostatními třemi apoštoly a třemi učedníky vrátil nazpět k rybáři Aninedalovi, který už před dvěma roky se ujal Petrova rybářství, zúčastnili se zde hostiny a Petr vypravoval o zázraku, který prožili při zjevení se Páně a při hostině, i o bohatém rybolovu a učil o následování a o tom, co je třeba opustit. Starý rybář, který spatřil připlouvat loď plnou ryb a také od svých synů, kteří byli přítomni, slyšel o onom zázraku, rozhodl se též, že opustí všechn svůj majetek. Ryby rozdělili

chudým, rybářství předal někomu jinému a odešel ještě v noci se svými dvěma syny Izákem a Josafatem za učedníky. Jejich cesta vedla poněkud po západní straně jezera a potom směřovala od něj. Úmysly rybáře nebyly docela čisté, domníval se, když opustí svůj majetek, že ještě bude něco znamenat.

Příštího dne zrána došli apoštolové k jedné značně velké synagoze, která stála mezi třemi obcemi na volném prostranství obklopena několika domy útulku. Našli zde už více shromážděných učedníků, kterým Petr vyprávěl o zázračném rybolovu a o hostině i o Ježíšových slovech. Nato zde také Petr učil ve škole o zázračném rybolovu a o následování. Sešlo se zde velmi mnoho lidí, mezi nimi i převelice nemocných a také posedlých. Petr sám uzdravoval v Ježíšově jménu, ostatní apoštolové a učedníci přisluhovali a učili. Byli zde shromážděni všichni dobří lidé a ti, kteří byli nakloněni Ježíšovu učení z celé této končiny. Petr také mluvil o rukách Pána i o jeho vzkříšení a vyprávěl, jak oni jej spatřili a zval je k jeho následování. Lidé byli velmi nadšeni, neboť celá bytost Petrova se od obou posledních zjevení Pána zcela proměnila. Plane zcela nadšením a něžností, a dotkl se lidí i jejich srdcí tolik, že ihned všichni s nimi chtěli odejít, a tak musel mnohým přikázat, aby ještě zůstali doma ve svých domech.

10. Ježíš se zjevuje pěti stům lidí

Z tohoto místa, které leželo několik hodin jižně od Tiberiady, odešel Petr s ostatními a četným lidem do vysoko položené končiny, která měla na severu nesmírně úrodné údolí, kde uprostřed zimy roste převysoká překrásná tráva, neboť tady protéká potok, který ve žhavém údolí vyschne. Avšak mnohdy za deště je toto celé údolí zaplaveno, tato voda sem stéká dolů z okolních návrší. V této vysoko položené krajině přišli k jisté osamělé hoře, kolem které jsou dokola domy, a za těmito domy jsou zahrady, stoupající po úbočí kopce, který není o mnoho vyšší nežli tyto domy. Pět cest, lemovaných živými ploty a stromy, vedlo vzhůru a nahoře je veliký prostor, kde několik set lidí může pohodlně chodit. Odsud je také rozhled do dalekého okolí i přes galilejské moře, je to překrásný výhled. Nedaleko odsud se nalézá hora Proměnění chlebě a bylo to zde v této končině, kde Ježíš konal svoje horské kázání. Pramen zavlažující Kafarnaum leží na okraji této končiny. Bylo zde i mnoho jiných apoštolů, mnoho učedníků i všechny svaté ženy, mimo Marii, Matku boží a Veroniku, i manželka a dcera Petrova, i žena Ondřejova a Matoušova sem sešli dolů od Betsaidy, mimo to i mnoho jiných lidí. Apoštolové i učedníci viděli, že se zde mají všichni sejít. Rozdělili se kolem v chýších i pod širým nebem. Petr vyprávěl apoštolům a ženám zázrak mimořádného rybolovu a odebral se nato se všemi ostatními na kopec, kde část učedníků již uspořádala všechnen lid.

Na této hoře byla prohlubenina, kde uprostřed čněl mechem porostlý stolec, do kterého se dalo vystoupit vzhůru jako na kazatelnu. Tato prohlubeň, kde uprostřed stál sloup, se rozkládala stupňovitě, takže mnoho posluchačů stojících vzhůru za sebou mohlo sem dolů vidět. Petr postavil pět apoštolů na pět cest, které vedly vzhůru na kopec, a tito učili lid, protože Petra nemohlo celé toto množství následovat. On sám pak stál uprostřed na sloupu, apoštolové, učedníci i mnoho lidu pak okolo něj. Mluvil k nim zase o utrpení Páně a jeho vzkříšení a o jeho zjevení se a následování.

Avšak spatřila jsem, že Ježíš sem přichází z téže strany končiny, odkud sem došel i Petr. Ježíš šel vzhůru na kopec, svaté

ženy, které stály na pěšině na kopci, se před ním vrhly na zem. Když přecházel okolo, promluvil s nimi. Když ale zářící Ježíš procházel kolem množství lidí, mnozí se zhrozili a chvěli se bázní, tito také nezůstali věrní. Nato vystoupil Ježíš uprostřed na sloup, kde stál i Petr, ten se teď postavil naproti Ježíši, a Ježíš mluvil o opuštění a jak mají zanechat své rodiny, jak jej mají následovat i o pronásledování, které musí vytrpět. Asi dvě stě lidí z přítomných, kteří jej slyšeli promluvit takové věci, se odsud vzdálilo. Když tito odešli pryč, řekl Ježíš, že promluvil v mírnosti, aby nepohoršil slabé a mluvil velmi vážně o utrpení a o pronásledování těch, kdo jej budou zde na zemi následovat i o jejich věčné odměně. Toto mluvil k apoštolům a učedníkům, jako k nim již učinil ve svých posledních promluvách ve chrámu. Řekl: Nejprve mají zůstat v Jeruzalémě a mají, až jim bude seslán Duch, křtiti ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého a nejprve mají založiti obec. Nato jim řekl, jak se mají rozdělit, založit i vzdálenější obce, potom se zase znovu shromáždit a nato mají znovu odejít do daleka a že také přijmou křest krve.

Zatím co Ježíš mluvil, obklopili duchové praotců celé shromáždění, jim ale byli neviditelní. Avšak Ježíš zmizel v jejich středu jako světlo, které zhasne a mnozí se vrhli na svoje tváře. Petr ještě učil a pak se modlil. Toto bylo ono hlavní zjevení se Ježíše v Galileji, kde sám učil a všem ukázal svoje vzkříšení, ostatní jeho zjevení se děla více ve skrytosti.

Petra, Tadeáše, Ondřeje a Jakuba Mladšího jsem nato spatřila v jakémsi jiném místě, kde uzdravili více nemocných, které v poslední době v končině u Sicharu uzdravit nemohli. Jejich chybou bylo, že velikou vznešenost a obzvláštní Ježíšovu odlišnost se ve svém jednání a konání snažili napodobovat, a tak vše dělali poněkud cize a vznešeně a nepodávali vše s pravou pokorou tak, jak to vše přijali, ale předávali něco ze sebe, a proto se jim to nakonec nezdařilo. Teď jsem však spatřila, že se pokřičovali, což pro mne bylo velmi dojemné, jak poklekali u nemocných a odprošovali je, že jim dříve nepomohli. Tito nemocní byli všichni uzdraveni. Byli zde lidé až od Kedaru. Uzdravení také po skončení sabatu odešli s apoštoly směrem k Betánii.

11. Hostina lásky v Betánii a v domě poslední večeře. Židé ničí posvátná místa

Spatřila jsem apoštoly v Betánii, kam je následovalo asi tři sta věřících a mezi nimi na padesát žen, co svůj majetek věnovali obci. I přesvatá Panna přišla z Jeruzaléma do Betánie do domu Marty a Magdalény. Byla slavena veliká hostina lásky s lámáním chleba, kdy také kolem koloval kalich v otevřené hale dvora Lazarova domu.

Nato Petr učil před velkým shromážděním. Mezi posluchači byli také mnozí, kteří zevlovali a vyzvídali, a když teď Petr vyhlásil, že by zrovna měli všechno opustit a přijít k nim, že on jim chce dát všechno, co potřebují, smáli se posměšně, že on sám nic nemá, že je pouhý chudý rybář a tulák, který s bídou doma ani nemohl uživit svoji ženu. Petr učil ještě dále, vždy více na Ježíšův příkaz, jakoby z vnitřního živého popudu, to apoštolové přijali teprve s příchodem Ducha svatého. Petr teď při všech shromážděních držel slovo, jen dostavilo-li se veliké množství, pak ustanovoval i druhé, aby učili o různých tématech. Od chvíle, kdy přijal od Ježíše plášť a od dané hostiny s rybou, která nebyla žádnou přirozenou rybou, a tím také přijal jakousi vlastní sílu, tehdy se stal zcela jinou bytostí. Všichni jej uznávali jako hlavu, jako ústa a ruku celé obce. Když Ježíš u jezera prorokoval o Petrově smrti a Janově budoucnosti a když mu dal příkaz – Pas mé beránky, tehdy jsem vnímala ihned, jak se Petr stará o vedení a opatrování stáda a jeho obživu, a to navždy i ve svých nástupcích, zatímco Jan věčně stojí u pramene vody, která osvěžuje a provlažuje pastviny a napájí ovce. Mně připadalo, jako kdyby sejevilo Petrovo působení více v tomto čase a ve vnějším pojetí a proto jako by se rozdělovalo v jeho nástupcích, a ono Janovo však spíše ve vnitřní podstatě, v naplnění duchem, ve vysílání nadšených poslů, Petr je více skálou, budovou, Jan zase jakýmsi vanutím, oblakem, bouří, dítětem hromu, bytostí, ze které vychází hlas, Petr připadal více jako stavba, struny a naladění harfy, Jan jako vanutí větru těmito strunami. Nejsem schopna, co jsem uvnitř vnímala, vyjádřit vlastními slovy.

Z Jeruzaléma přišlo do Betánie asi padesát vojáků, podobného chování jako ti, co zajali Pána na Olivové hoře. Byli z vojinů chrámové stráže a z roty velekněžské. I členové synedria se objevili na radnici v Betánii, kteří si dali předvolat apoštoly. Petr, Jan a Tomáš před ně předstoupili a odpovídli přísně a svobodně na výtky, že pořádají shromáždění a působí neklid mezi lidem. Vojáci stáli i u Lazarova domu. Členové synedria z Jeruzaléma vyslychali apoštoly veřejně před radními, představitelé vrchnosti z Betánie však jim odporovali a řekli jim, že kdyby byli něco o těchto mužích věděli, pak je byli již zajali, ale oni by neměli zde v místě působit neklid těmito vojáky. Petra propustili, aby zamezili jakémukoli pohoršení sto dvaceti tří shromážděných věřících. Ti, kteří byli z největší dálky, měli zůstat u těch, co přebývali blízko, neboť již měli všechno společné. I oněch padesát žen se odebralo pryč a přebývaly pospolu v oddělených místnostech. Petr je zase všechny sezval na den před Kristovým nanebevstoupením sem nazpět do Betánie.

Avšak apoštolové se odebrali z Betánie do domu poslední večere do Jeruzaléma, kde se zase modlili pod lampou před Nejsvětějším. Bylo u nich asi sedm učedníků. Ti se už nemohli dostat více městem do domu poslední večere, cesta z této strany byla Židy přerušena, museli tam přijít cestou nalevo od chrámu, kterou sem přišli na Zelený čtvrtek Petr a Jan. Tam bylo mnoho útulků pro cizince a v tamní končině nebydlel žádný člen židovského národa. Židé potom, co vyloučili všechny, kteří se přihlásili k Ježíšovi a stýkali se s učedníky, ze všech veřejných úřadů a ze svého společenství, dali také všechna místa křížové cesty, kde Ježíš padl a kde se něco událo, přerušit příkopy. Podobně dali i jednotlivé stezky vedoucí do končiny, kde ponejvíce přebývali a kudy chodili Ježíšovi přívrženci, zahradit zdí. Připadalo mně to zcela obdivuhodné, jestliže člověk byl chycen v takové ulici jako v nějakém pytli a vždy se znovu musel navrátit. Často zase byly cesty vedoucí na kalvarskou horu Ježíšovými přáteli znovu uvolněny. Židé také strašlivě zničili všechna místa v okolí Jeruzaléma, která byla poznamenána putováním i Ježíšovou bolestnou cestou a jeho ctiteli pokládána za obzvláště svatá. I všechna místa, kde Ježíš učil a kde prodléval, byla učiněna neschůdnými a uzavřena živým plotem. Na jed-

notlivých místech dokonce umístili jámy jako pasti, aby tak ti, kdo by chtěli s úctou navštívit tato místa, do nich padli, viděla jsem však, že jednotliví zlobou naplnění Židé se sami do nich zřítili. Celá kalvarská hora byla učiněna nepřístupnou živými ploty i umístěním poražených kmenů, i její vrchol byl odkopán a nasypán na pěšiny i na oněch pět travnatých míst v podobě srdce, tyto trávníky vytvořilo pět stezek vedoucích vzhůru na návrší k místu ukřižování. Když odstranili téměř celé vyvýšení na místě ukřižování, zůstala tam pouze bílá skála, ve které zůstal pouze čtverhranný otvor, hluboký asi loket, ve kterém stál kříž. I tam jsem spatřila lidi, jak namáhavě pracují s pákami, aby tuto skálu-balvan vyzvedli, ale nedokázali to a kámen zapadal stále hlouběji. Tak toto místo jen zasypali. Jenom svatý hrob, který byl vlastnictvím Nikodémovým, zůstal neporušen. Hlava Kristova ve hrobě směřovala k východu, jestliže člověk vystoupil z jeskyně kolem poledne, měl slunce přímo nad sebou a západ byl po pravici.

Byla jsem si však vnitřně jistá, že všichni tito ničitelé křížové cesty, kříže, kaplí nebo kostelů, starých památných pobožností, posvátných cvičení a zvyků a vůbec všeho toho, co bylo v užším vztahu k historii vykoupení, ať jsou to stavby, obrazy i psané texty nebo zvyky, slavnosti i modlitby, že budou souzeni stejně s nepřáteli Ježíšových stop, které zde zanechal, jako by k nim patřili.

12. Důstojnost a vznešenost přesvaté Panny

Večer následujícího dne jsem spatřila všechny apoštoly a dvacet učedníků v sále večeřadla pod lampou, jak se modlí. Byli přítomni přesvatá Panna, všechny svaté ženy, i Lazar, Nikodém, Josef z Arimatie a Obéd. Po modlitbě mluvil k apoštolům Jan, Petr ale k učedníkům. Mluvili tajuplným způsobem o svém vztahu k Matce Pána a čím jim ona musí být. Za tohoto učení obou apoštolů, které se zakládalo na Ježíšových sděleních, spatřila jsem přesvatou Pannu v zářícím, do široka rozevřeném plášťem, který objímal všechny, vznášel se nad nimi a jak jí byla vsazena z otevřeného nebe od nejsvětější Trojice na hlavu koruna. Nespatriila jsem více přesvatou Pannu, která se modlila mimo sál, za tohoto vidění a vnímala jsem, jako kdyby Maria byla jich všech opravdovou, skutečnou hlavou, jejich celý chrám a jejich celý rozsah. Věřím, že toto všechno bylo obrazem toho, co z vůle Boží bylo obsaženo v tomto vysvětlení apoštolům v tomto okamžiku a dáno Církvi.

Kolem devíti hodin jsem v předsíni spatřila hostinu. Všichni hosté měli při hostině svoje slavnostní šaty a Maria svůj svaatební šat. Při modlitbě však měla na sobě bílý plášť a byla zahalena. Seděla u stolu apoštolů mezi Petrem a Janem, kteří seděli zády obráceni ke dvoru a před svou tváří měli dveře sálu. Ostatní ženy a učedníci seděli nalevo a napravo u oddělených stolů, Nikodém a Josef přisluhovali při stole. Petr rozkrájel beránka právě tak, jako rozdělil velikonočního beránka Ježíš. Na konci hostiny bylo lámání chleba a kolem stolu byl podáván tento požehnaný (nekonsekrovaný – proměněný) chléb i kalich vína.

Nato jsem spatřila přesvatou Pannu s apoštoly v sále, stála pod lampou mezi Petrem a Janem. Nejsvětější bylo odhaleno a všichni se před ním modlili vkleče.

Když přešla půlnoc, přijala přesvatá Panna vkleče od Petra nejsvětější Svátost. Petr donesl Ježíšem proměněný a nalámaný chléb na talířku kalichu. V tomto okamžiku jsem spatřila, jak se jí zjevil Ježíš, ostatním ale neviditelný. Maria byla zcela proniknuta září a světlem. Nato se ještě modlili. Spatřila jsem, že se svatí apoštolové chovali velmi uctivě vůči Marii. Ona se po-

tom odebrala do malého domku napravo od vchodu okolo domu poslední večeře, kde teď měla svůj příbytek. Zde se modlila Magnificat, chvalozpěv tří mládenců v ohnivé peci a žalm 130., to vše vestoje. Začalo již svítat, když jsem spatřila Ježíše, jak k ní vstoupil zavřenými dveřmi. Ježíš s ní mluvil dlouho, že musí stát při apoštolech a čím jim musí být. Dal jí moc nad celou církví, svoji moc, svoji ochranu a bylo to, jako kdyby jeho světlo do ní stékalo a jako by ji Ježíš skrz naskrz pronikl. Nedovedu to vylicít. Pro přesvatou Pannu zřídili zakrytý průchod z rohoží přes dvůr do domu večeřadla, takže ze své komůrky se mohla snadno dostat před Nejsvětější a ke společné chórové modlitbě apoštolů a učedníků. V tomto domku přebývá také Jan. Když se jí v její komůrce zjevil Ježíš, spatřila jsem, jak její hlava, stejně jako i při svatém přijímání, je obklopena věncem hvězd.

Dostala jsem také i poučení, že kdykoliv přesvatá Panna přijímala, zůstala v ní neporušena podstata chleba od jednoho přijímání do druhého, takže se ustavičně a neustále klaněla v jejím srdci svátostně přítomnému Bohočlověku. V době pronásledování po kamenování svatého Štěpána apoštolové po určitou dobu neproměňovali, avšak církev nebyla bez nejsvětější Svátosti, neboť tato zůstala zachována v živém svatostánku přečistého srdce Mariina. Dozvěděla jsem se přitom, že toto zcela jedinečné vyznamenání bylo uděleno pouze jediné přesvaté Panně.

13. Růst prvotní obce

Počet věřících neustále vzrůstal. Mnoho lidí sem přicházelo od galilejského jezera s osly a balíky, a tak se lidé zabývali tím, aby je někde ubytovali. Obvykle přišli nejprve do útulku učedníků před Betánií, kde vždy střídavě přebývali učedníci, kteří lidem udělovali radu a směrnice. Učedníci odesílali přichozí k Lazarovi, který vlastnil mnoho domů a příbytků. Mnozí přebývali i v Jeruzalémě v končině hory Sionu. Přebývalo tam v okolí pouze málo chudých Židů a stará městská hradba byla neobyčejně silná, byla tam i prázdná místa, na kterých jsem spatřila, jak se pasou osli. Mimo dům poslední večere byl tam i jeden starý, velmi veliký, rozpadlý dům na hoře Sionu, který rovněž kdysi býval slavný (hrad Davidův). V jeho obvodu bylo také teď ubytováno mnoho z těchto lidí. Přebývali v chatrčích nebo v přistavených přístřešcích. Spatřila jsem také, že zřídili na silných hradebních zdech, ve kterých také i dole bydleli lidé, stany z hrubých koberců.

Chaldejsí muži u Sicharu, které Ježíš poslal k setníkovi z Kafarnaa a kteří zase odsud se znovu navrátili domů, jak se opět otočili nazpět s nákladními zvířaty a zavazadly, a to ve velikém počtu. Nechali svoje zvířata a svoje věci ve vnitřním dvoru rozpadlého velikého domu. Židé proti tomu nic nepodnikali, jenom oddělili přístup a uzavřeli příchod odsud ke chrámové hoře a i onu část města, která k ní patřila na straně hory Sionu směrem k rybníku Bethesdě, kde se zdržovali křesťané; to všechno zcela zazdili.

Spatřila jsem, že nově přichozí odevzdali k veřejnému dobru obce mnoho látek z jemné i hrubší, bílé i žlutavé vlny, koberce i stanové plátno, a to všechno v silných rolích. Všechno spravoval Nikodém a Josef. Byla z toho zhotovována roucha pro bohoslužby a ke křtu. Ti, kdo něco potřebovali, byli obdarováni a starali se jim o všechno.

U rybníka Bethesdy apoštolové zabrali, aby jí používali, starou synagogu, kterou jinak využívali pouze cizí hosté o svátcích, ta ležela poněkud výše nežli rybník. Zde se také scházeli nově přichozí a jednotliví apoštolové je poučovali. Do obce ale nebyli ihned přijati všichni nově přichozí a nechodili také do

domu poslední večeře. Ani apoštolové, ani učedníci, ani tyto nové členy obce nevidím navštěvovat chrám, že tam ale apoštolové po Letnicích odešli, stalo se proto, aby mohli kázat shromážděnému množství lidí potom, co přijali Ducha svatého. Jejich chrámem je dům poslední večeře s nejsvětější Svátostí. Matkou všech je přesvatá Panna. Apoštolové se s ní radí, a ona sama je pro ně jejich apoštolem.

Petrova manželka a dcera a ostatní ženy i manželka Markova odešly teď z Betsaidy do Betánie, kde bydlí ve stanových chýších. Tyto ženy se vůbec s muži nestýkaly, scházejí se s apoštolové pouze při učení a zaměstnávají se tkaním a pletením dlouhých pruhů látek, zhotovováním hrubých přikrývek na stany, přičemž mnoho žen pracuje na jediném kuse. I přesvatá Panna, Marta a Magdaléna zhotovují výšivky, někdy při tom leží, jindy chodí a drží látku v ruce. Spatřila jsem přesvatou Pannu, jak vyšívá světlými barvami na žlutém či hnědém podkladu nebo i nebesky modrém postavy, něco na způsob některého apoštola nebo Pána. Ony postavy už nebyly více tak zahalené jako ty, co vyšívaly dříve. Jednou také vyšívala i jakýsi symbol nejsvětější Trojice, jak Bůh Otec Synu, oblečenému jako velekněz, podává kříž. Z obou pak vycházel Duch svatý, ale přece ne jako holubice, křídla byla pažemi. Postavy stály více tak, že vytvářely trojúhelník, jakoby jedna pod druhou. V nejstarší církvi jsem spatřila ornáty, které vyšívala Maria.

I apoštolové sami přiložili ruku, aby připravili příchozím příbytky, přinášeli dřevo a rohože i pletené stěny a statečně pracovali. Chudí požadovali oblečení a bylo pro ně připravováno i jídlo. Lazar položil základ ku všeobecně prospěšné pokladně.

Svaté ženy, je mezi nimi i manželka Zacheova, byly zaměstnány tím, aby pomáhaly přicházejícím ženám. Nikdo neměl žádné vlastnictví, kdo něco donesl, to odevzdal, kdo neměl nic, zase obdržel. I dům Šimona Malomocného byl plný učedníků. Šimon sám v něm už nebydlí, odevzdal svůj dům a přidal se mezi ostatní. Na ploché střeše domu vybudovali pomocí posuvných desek z pletených stěn něco na způsob sálu, ve kterém stojí stolec pro učení. Po stupních na vnější straně zdi je možno vystoupit vzhůru. Všude se staví a zřizují stanové příbytky a chýše a využije se každého zákoutí u hradeb i ve starých bu-

dovách. Mnohé příbytky zde i v Jeruzalémě jsou prázdné, protože po ukřižování mnozí Židé odešli pryč.

Po Letnicích bylo nově obrácených a pokřtěných již tolik, že apoštolové vyjednávali s židovskými představenými, aby získali nová místa pro příbytky nově příchozích. Vyslali Nikodéma, Josefa z Arimatie, Natanaela a ostatní, které Židé více znali, k představeným, kterých se shromáždilo počtem asi dvacet v jednom sále nad branou předsíně nádvoří žen. A tak jim našli tři místa mimo město, vzdálené od obvyklých cest, jedno bylo mezi Betánií a Betfage západně od Betánie, kde bylo několik chýší a chatrčí a dvě místa jižně od Betánie, i ta byla mimo cestu, zato museli vyklidit útulky před Betánií u cesty a neměli se ani zdržovat, ani přebývat více v útulku před Jeruzalémem směrem k Betlému, kde kdysi prodlévala i Maria před očišťováním v chrámě. Spatřila jsem, že jim představení tyto končiny s výše chrámu ukázali, potom donesli obci zprávu a jak ihned jednotlivé zástupy tam odešly a Petr a Jan jim blíže určili místa pro jejich příbytky. Byly tam dopraveny na oslech nejrůznější potřeby, i měchy s vodou na jedno místo mezi Betánií a Betfage, kde žádná voda nebyla. Když ale začali kopat jednu studnu, vyrazila jim ihned voda vstříc. Šimona z Betánie, který vykonával správu domu a rozuměl hospodářství, jsem spatřila pod stanovou střechou u rybníka Bethesdy, jak na svitek zaznamenává dary a majetkové příspěvky lidí, kteří sem donesli mnoho ovcí, koz, holubů, velikých ptáků s červenýma nohama a zobáky. Z toho všeho pak bylo rozdělováno těm, kdo co potřebovali, i přikrývky a vlněné látky na šaty. Při rozdělování vládl nesmírný pořádek, ženy přijímaly svůj podíl od žen, muži od mužů. Byli zde lidé z nejrůznějších končin, kteří sem donesli s velikou láskou všechn svůj majetek, aby byl rozdělen, i když si navzájem nerozuměli, jenom apoštolům rozuměli všichni.

Magdaléna a Marta předaly svoje příbytky v Betánii nově obráceným, a Lazar přenechal obci všechn svůj majetek, právě tak i Nikodém a Josef z Arimatie, kteří se starali o obživu obce a o rozdělování almužen. Když ale byli vysvěceni na kněze, dosadil Petr na jejich místa jáhny.

14. Poslední dny před nanebevstoupením

Ježíš se stýkal v posledních dnech zcela přirozeně s apoštoly i učedníky. Jedl s nimi a modlil se, putoval s nimi mnoha cestami a opakoval jim všechno, co už říkal dříve. Zjevil se i Šimonu z Cyreny, když pracoval v jedné zahradě mezi Betfage a Jeruzalémem. Ježíš se k němu přiblížil plný záře a jako by se vznášel, Šimon se před ním vrhl na zem a políbil zemi před Pánovým nohama, ten učinil znamení rukou, aby mlčel a zase zmizel. Ostatní dělníci v blízkosti, kteří také Ježíše spatřili, se jako Šimon vrhli k zemi. Když Ježíš konal se svými apoštoly mnohé cesty kolem Jeruzaléma, zaznamenali i mnozí jednotliví Židé jeho zjevení. Tito se ale zděsili, ukryli nebo se uzavřeli ve svých příbytcích. I sami apoštolové a učedníci se s ním setkávali s určitou plachostí. Ježíš měl v sobě cosi příliš duchovního. Ježíš se také zjevil na jiných místech, jako v Betlémě a Nazaretu, obzvláště takovým lidem, se kterými se on sám a jeho přesvatá Matka dříve stýkali. Všude však šířil požehnání a lidé, kteří jej spatřili, uvěřili a přidali se k apoštolům a učedníkům.

V předposlední den nanebevstoupení jsem spatřila Ježíše, jak přichází s pěti učedníky od východu do Betánie, kam se také odebrala i přesvatá Panna s ostatními svatými ženami z Jeruzaléma. Kolem Lazarova domu bylo shromážděno mnoho věřících, kteří poznali, že Ježíš je teď brzy opustí a kteří jej ještě jednou chtěli spatřit a rozloučit se s ním. Když Ježíš vstoupil do Lazarova domu, byli tito lidé vpuštěni do velikého prostranství dvoru, který byl nato uzavřen. Ježíš vestoje s apoštoly a učedníky něco pojedl a když učedníci hořce plakali, Ježíš řekl: „Proč pláčete, milovaní bratři? Pohleďte na tuto ženu, ta nepláče!“ A ukázal na svoji přesvatou Matku, která stála se svatými ženami pod vchodem do sálu. Ve dvoře byl připraven dlouhý stůl pro mnoho cizinců. Ježíš k nim vyšel ven, přelomil malé chleby a rozděloval je a nato jim dal znamení, aby se vzdálili. Teď se k němu pokorně přiblížila jeho přesvatá Matka, aby přednesla určitou prosbu. Ježíš ale vztáhl proti ní ruku a řekl, že její prosbu splnit nemůže. Maria pokorně poděkovala a zase poodstoupila zpět.

S Lazarem se Ježíš obzvláště dojemně rozloučil. Nabídl mu zářící sousto, požehnal mu a podal svou ruku. Lazar, který se ponejvíce zdržoval ve skrytu ve svém domě, zůstal stranou, když potom Ježíš s apoštoly a učedníky putoval cestou jako o Květné neděli, ale s mnoha oklikami. Šli ve čtyřech skupinách ve značných odstupech. Jedenáct apoštolů šlo s Ježíšem napřed, svaté ženy následovaly až nakonec. Spatřila jsem zářícího Ježíše, jak vyniká nad ostatní. Jeho rány jsem vždy neviděla, spatřila-li jsem je však, pak zářily jako slunce. Všichni setrvali ve veliké sklíčenosti a úzkosti, jednotlivci plakali, jiní také mezi sebou rozmlouvali: „On už tak často před námi zmizel!“, neboť ještě ne vždy věřili, že je opustí. Jenom Petr a Jan se jevíli klidnějšími a lépe Pánu rozuměli. Ježíš se často zastavoval a mnohé jim vysvětloval. Ale také často byl i pro ně neviditelný, pak zase náhle se znovu objevil viditelný v jejich středu, hned jako by chtěl je připravit na svůj blížící se odchod, rozloučení. Potom byli velmi polekáni.

Tu i tam vedla cesta kolem malých, líbezných zahrad, kde se Židé zabývali splétáním a ořezáváním živých plotů, ve kterých rostly krásnými květy obsypané keře ve tvaru pyramid. Tito lidé si často drželi ruce před svými tvářemi, vrhali se na zem nebo utíkali do křoví. Nevím, zda to bylo z bázně nebo děsu či z dojetí, anebo zda mohli Pána vidět či nemohli. Jednou jsem vnímala, jak Ježíš řekl učedníkům: „Jakmile všechna tato místa na mši kázání uvěří, jestliže však jiné věřící vyženou a všechno bude zničeno, nastane smutný čas! Vy mně teď ještě nerozumíte, jestliže však se mnou budete naposledy slavit večeri, pak mi budete rozumět více!“

Nikodém a Josef z Arimatie připravili hostinu, která byla přichystána v předsíni domu poslední večere, otevřené navenek na všechny strany. Nalevo z předsíně vedla chodba prostorem dvora, osázeného stromy do malého domu s kuchyňským krbem, tento dům byl přistavěn k obvodní zdi. I obloukové chodby napravo od předsíně byly také otevřeny do prostoru dvora a zde byly stoly pro učedníky, tyto stoly byly pouze z velikých prken. Stůl pro Ježíše a jedenáct apoštolů byl připraven v předsíni. Stály na něm malé džbány, veliká mísa ozdobená jemnými bylinami, na které ležela ryba a malé chleby. Na stoly učedníků byly položeny plody a trojhranné misky s plásty medu a kos-

těnými lopatkami, vedle každé misky ležely tři kousky chleba, neboť pro tři, kteří jedli, připadala jedna miska.

Slunce už zapadalo a začalo se stmívat, když se blížil Ježíš s apoštoly. Přesvatá Panna, Nikodém a Josef z Arimatie přijali Ježíše u brány. Ježíš odešel se svou přesvatou Matkou do jejího příbytku, apoštolové však do předsíně. Když později došli i učedníci a svaté ženy, odešel Ježíš k jedenácti učedníkům do předsíně. Stůl, po jehož jedné straně se posadili, byl vyšší než obvykle. Apoštolové spočívali na příčných sedadlech, Ježíš stál a jemu po straně ležel Jan, který byl veselejší nežli ostatní. On byl ostatně jako dítě ve své povaze, teď byl hned zarmoucen, a najednou zase naplněn útechou a veselostí. Zažehli lampu nad stolem. Nikodém a Josef z Arimatie hostili. Přesvatou Pannu jsem spatřila stát u vchodu do místa večeře. Ježíš požehnal rybu, chleba i zeleninu a podával kolem, přitom Ježíš velmi vážně učil. Jeho slova jsem spatřovala jako zářící paprsky, vycházející z jeho úst a jak zapadají do úst jednoho nebo druhého apoštola tu pomaleji, tu rychleji, podle toho jak dychtili, hladověli po Ježíšovu učení. Na konci hostiny požehnal Ježíš také číši, napil se z ní a podal ji kolem. Toto nebylo žádné proměňování.

Po této hostině lásky se shromáždili všichni před halou pod stromy. Ježíš k nim zde ještě dlouho mluvil a nakonec jim požehnal. Své přesvaté Matce, která stála před svatými ženami, podal Ježíš ruku. Všichni byli velmi pohnuti a cítila jsem, že Magdaléna mocně toužila obejmout Ježíšovy nohy. Neučinila to ale, neboť Ježíšův vzhled byl tak vážný, že všichni byli plni svaté plachosti. Když je teď Ježíš znovu opustil, všichni velmi plakali. Nebyl to žádný vnější pláč, bylo to, jako by v nich plakala duše. Přesvatou Pannu jsem plakat neviděla. Vůbec nikdy jsem ji nespatriila, že by na vnějšek usilovně plakala, než jenom tehdy, když na zpáteční cestě z velikonočních svátků ztratila dvanáctiletého Ježíše a pak po jeho smrti pod křížem. Všichni zde zůstali skoro až do půlnoci.

15. Ježíš odchází do nebe

V noci před jeho obdivuhodným nanebevstoupením jsem spatřila Ježíše s přesvatou Pannou a jedenácti apoštoly ve vnitřním sále domu poslední večeře. Učedníci a svaté ženy se modlili v postranních halách. V sále stál stůl poslední večeře s velikonočními chleby a s kalichem pod rozžatou lampou. Apoštolové měli na sobě svoje slavnostní roucha. Přesvatá Panna stála naproti Ježíši, který stejně jako o Zeleném čtvrtku proměnil chléb a víno.

Nejsvětější Svátost, když jim ji Ježíš podával, jsem spatřila jako zářící tělísko, které vcházelo do úst apoštolů i jeho slova při proměnění vína, jak stékají jako jakýsi červený paprsek do kalichu.

V posledních dnech přijaly i Magdaléna, Marta a Marie Kleofášova nejsvětější Svátost.

K ránu slavili bohoslužbu pod lampou slavnostněji než obvykle. Ježíš udělil Petrovi ještě jednou moc nad ostatními tím, že mu oblékl znovu onen plášť a opakoval to, co řekl u jezera Tiberiadského jim všem i na hoře. A poučil je o křtu a o svěcení vody. Při bohoslužbě a při učení jsem spatřila také asi sedmnáct nejdůvěrnějších učedníků, jak stojí v sále za přesvatou Pannou.

Dříve než opustili dům, představil Ježíš všem přesvatou Pannu jako jejich Matku, jejich Prostřednici i Přímlovkyni. A ona udělila Petrovi i všem ostatním svoje požehnání, které přijali hluboce sklonění. V témže okamžiku jsem spatřila Marii v nebesky modrém plášti a s korunou, jak je pozvednuta na trůn. Byl to obraz její vznešenosti (jako Královny milosrdenství).

Když již svítalo, opustil Ježíš s jedenácti apoštoly dům poslední večeře. Přesvatá Panna šla ihned těsně za nimi a zástup učedníků následoval s malým odstupem. Procházeli jeruzalémskými ulicemi, kde všechno bylo ponořeno v ticho a všichni spali. Pán se stával stále vážnějším a rychlejším jak ve svých řečech, tak i v celém svém konání. Zdálo se mně minulého večera, že byl více ve svých slovech naplněn spoluúčastí. Poznala jsem, že cesta, kterou šli, je tou cestou z Květné neděle a vnímala jsem, že Ježíš prochází s nimi všechny cesty svého utrpení, aby v nich svým učením a napomínáním zanechal skutečně živé

naplnění všech zaslíbení. Na každém místě, kde se odehrála nějaká událost jeho utrpení, prodlel Ježíš několik okamžiků a poučil je o naplnění prorockých slov a zaslíbení a vysvětlil jim i význam těchto míst. Na oněch místech, kde Židé něco zničili nebo vyhloubili příkopy, navršili hromady kamení nebo umístili jiné překážky, přikázal učedníkům, kteří jej následovali, aby šli napřed a překážky odstranili a ti to rychle učinili. Oni jej pak nechali přejít kolem, sklonili se před ním a zase jej znovu následovali. Před branou, která vede k hoře Kalvárii, obrátili se od této cesty a šli k jistému příjemnému místu pod stromy, které bylo určeno k modlitbě a kterých bylo více kolem Jeruzaléma. Zde se s nimi Ježíš posadil, učil je a utěšoval. Zatím nastal den, jejich srdce se stala poněkud lehčí, připadalo jim, jako by Ježíš přece jenom u nich mohl zůstat.

Přišly sem i nové zástupy věřících, nespatriila jsem mezi nimi žádné ženy. Ježíš putoval dále svou cestou, která vedla na horu Kalvárii a ke svatému hrobu, nedošel ale až tam, avšak obrátil se jiným směrem, jeho cesta vedla kolem Jeruzaléma na Olivovou horu. I na této cestě bylo ledacos zničeno a uzavřeno, tam, kde se Ježíš modlil a kde učil, učedníci vše znovu obnovili. Nástroje k tomu našli v okolních zahradách, vzpomínám si na okrouhlé lopaty, které vypadaly jako naše lopaty, užívané při pečení chleba.

Na Olivové hoře prodleval Ježíš s celým zástupem na nesmírně zvláštním a chladném místě s krásnou dlouhou trávou, divila jsem se, že nikde nebyla pošlapaná. Množství lidí okolo Ježíše bylo zde tak veliké, že jsem je už více nemohla spočítat. Ježíš zde s nimi mluvil velmi dlouho, jako někdo, kdo chce teď svoje slovo uzavřít a nastává chvíle, kdy je třeba se odloučit. Oni tušili, že se blíží hodina rozloučení, ale přece nevěřili, že ten čas je tak blízko.

Slunce už stálo výše, nebo již více se odpoutalo od obzoru k nebi. Nevím, zda to říkám správně, neboť tam v té zemi mi nepřipadá slunce tak vysoko jako zde, mně se vždy zdá, jako by bylo blíže. Nevidím je tak jako zde, že by vycházelo jako malá kulatá koule, vidím, že tam se nachází ve větším lesku a jeho paprsky nevidím poněkud tak jemné, ale často jako široké pruhy světla. Setrvali zde dobře přes celou hodinu. V Jeruzalémě teď již bylo všechno plné života a lidé byli udiveni, že je

tolik lidí kolem Olivové hory. I z města sem směřoval víc a více zástup po zástupu a to všichni ti, kteří vyšli Ježíši vstříc o Květné neděli, takže došlo na úzkých cestách k návalu, avšak okolo Ježíše a jeho věrných zůstal velký prostor.

Pán teď putoval směrem ke Getsemanům a z Olivové zahrady vzhůru na Olivovou horu; na cestu, kde byl zajat, nevstoupil. Množství lidí jej následovalo jako procesí různými cestami na všech stranách kopce, mnozí se prodírali živými i zahrádními ploty. Ježíš se ale stával vždy zářivějším a rychlejším. Učedníci spěchali za ním, avšak nedokázali ho dohonit. Když Ježíš došel na vrchol hory, zářil jako bílé sluneční světlo. Z nebe se snášel zářící kruh k němu, který se leskl barvami duhy. Ti, kdo se prodírali za ním, stáli v širokém okruhu jako by oslepeni. Ježíš zářil jasněji nežli lesk slávy okolo něho. Ježíš položil levou ruku před hrud' a žehnal pozdviženou pravicí, otáčeje se kolem dokola celému světu. Množství stálo nepohnutě a tiše, spatřila jsem, že všem požehnal. Ježíš nežehnal tak jako rabíni dlaněmi nahoru, ale tak jako křesťanští biskupové. Vnímala jsem jeho požehnání celému světu s velikou radostí.

Teď ono světlo shora splynulo s Ježíšovou vlastní paží. A já jsem spatřila, jak se viditelnost spatřit Ježíše rozplývá v tomto nebeském světle a jak to vše mizí vzhůru. Bylo to, jako by jedno slunce vcházelo do druhého, jakýsi plamen do záře, jako by se vznášela jiskra do plamene. Bylo to, jako by člověk hleděl do plné záře slunce v poledne, ale bělejší a jasnější, plný den proti tomu připadal temný. Když nebylo možno více vidět jeho hlavu, rozeznávala jsem ještě jeho zářící nohy, až Ježíš naprosto zmizel v nebeském lesku. Spatřila jsem, že nespočetné duše ze všech stran vcházely do tohoto světla a společně s Pánem zmizely vzhůru. Nemohu vypovědět, že bych u Ježíše, když se vznášel do vzduchu, spatřila, že by se něco zmenšovalo, ale viděla jsem, že zmizel vzhůru jako do oblaku světla.

Z tohoto mraku se spustila na všechny dolů jakási světelná rosa, a když už světlo více nemohli snést, zmocnila se jich všech bázeň a údiv. Apoštolové a učedníci, kteří stáli Ježíši nejbližší, byli jako oslepeni a dívali se do země a mnozí se vrhli na svoje tváře k zemi. Přesvatá Panna stála těsně za nimi a klidně se dívala před sebe.

Po několika okamžicích, když záře světla poněkud ustoupila, vzhlíželo celé shromáždění ve velikém tichu a s nejrůznějšími pocity strnule vzhůru k záři světla, která ještě trvala. Spatřila jsem v tomto světle dvě postavy, zpočátku malé, jak sestupují dolů, a potom byly zcela veliké, měly dlouhá bílá roucha, hole v rukou jako proroci, když se objevují. Tito promluvili k množství lidí, jejich hlasy zněly hlasitě jako polnice, připadalo mně, že je mohou slyšet i lidé v Jeruzalémě. Nepohybovali se, stáli zcela klidně a řekli: „Vy, galilejští muži, co zde stojíte a vzhlížíte k nebi? Tento Ježíš, který byl od vás vzat do nebe, opět přijde, tak, jako jste viděli jej vstoupit nahoru!“ (Tato slova ne uvedla Anna Kateřina sama, jsou zde uvedena ze Skutků apoštolů, ona řekla pouze: „Pronesli několik slov!“) Po těchto slovech zmizeli, ale lesk se září zůstal ještě po určitou dobu, až konečně zmizel tak, že se rozplynul, tak jak den přechází v noc. Teď byli učedníci zcela bez sebe, teď věděli, co se jim přihodilo. Pán od nich odešel ke svému nebeskému Otci. Mnozí klesli na zem v bolesti a zármutku. Zatímco záře zcela pohasla, vzchopili se opět a ostatní se tlačili okolo nich. Vytvářely se tak skupiny, přistoupily k nim také svaté ženy a tak setrvali na místě ještě déle, zamýšleli se, rozmlouvali, vzhlíželi vzhůru. Teď odešli apoštolové a učedníci do domu poslední večeře a svaté ženy je následovaly. Někteří plakali jako děti, které se nedají utěšit, ostatní byli hluboce zamyšleni. Přesvatá Panna, Petr a Jan byli velmi klidní a plni útěchy. Spatřila jsem ale mezi ostatními zástupy jednotlivce, kterých se nic nedotklo, zůstali bez víry a s pochybnostmi se zase vzdálili.

Na vrcholu Olivové hory, odkud Ježíš vstoupil na nebe, byla plochá skála. Ježíš zde stál a promlouval, ještě dříve než poželhal a než jej uchvátil světelný oblak. Stopy jeho chodidel zůstaly vtisknuty do skály a na jiném místě stopa ruky přesvaté Panny. Minulo již poledne, než se celé množství rozešlo.

Když se teď apoštolové a učedníci cítili osamoceni, zpočátku byli neklidní a pokládali se za opuštěné, avšak přítomností přesvaté Panny plné klidu, která zůstala mezi nimi, byli naplnění útěchou a zcela důvěřující Ježíšovu slovu, že ona jim bude Prostřednicí, Matkou a Přímluvkyní, získali pokoj.

V Jeruzalémě zavládla mezi Židy jistá plachost. Spatřila jsem, že mnohé dveře a obchody byly uzavřeny a lidé se schá-

zeli v domech. V posledních dnech již zde vládlo vlastně cosi úzkostlivého a dnes to bylo zcela obzvláštní.

V následujících dnech jsem spatřila, že apoštolové jsou neustále pospolu a jak přesvatá Panna je mezi nimi v domě poslední večeře. Od poslední hostiny s Ježíšem, kde se to poprvé stalo, spatřila jsem při modlitbě a při lámání chleba Marii vždy naproti Petrovi, který uprostřed modlicích se apoštolů a při hostině zaujal Pánovo místo. Vnímala jsem při tom, že Maria nyní obdržela mezi apoštoly jakýsi důležitější význam a že teď představuje Církev.

Apoštolové se teď velmi drželi stranou, nespatriila jsem, že by někdo z většího zástupu jejich přívrženců k nim přišel do domu večeřadla. Chránili se více před pronásledováním Židů a zdržovali se ještě v přísnější, uspořádanější modlitbě nežli zástup učedníků v jiných prostorách domu poslední večeře, oni také více vycházeli a zase se vraceli, a spatřila jsem mnohé z nich, jak v noci putují s velikou zbožností oněmi cestami našeho Pána.

Když byl za apoštola zvolen Matěj, spatřila jsem Petra v domě poslední večeře, jak stojí ve svém biskupském plášti uprostřed v kruhu apoštolů, učedníci byli shromážděni v postranních otevřených halách. Petr navrhl Josefa Barnabáše a Matěje, kteří oba stáli mezi odděleným zástupem učedníků. Mezi nimi byli i jednotliví učedníci, kteří si přáli být zvoleni na Jidášovo místo, ale tito dva na to vůbec nepomysleli a nechovali žádnou touhu po tom. Den nato vrhali o ně los, oni sami ale při tom nebyli přítomni. Když teď los padl na Matěje, odešel jeden z apoštolů na místo, kde se zdržovali učedníci a přivedl jej.

16. Slavnost Letnic

Celý vnitřek sálu poslední večere byl v předvečer svátku vyzdoben zelenými ratolestmi. Zelené věnce visely od jedné strany sálu ke druhé. Pohyblivé stěny ze sálu směrem k postranním halám a vůči předsíni byly otevřeny, jenom vnější brána do domu byla zavřena. Petr v biskupském plášti stál před závěsem u nejsvětější Svátosti, stál pod lampou u stolu, na kterém byla červená a bílá pokrývka, na stole ležely svitky, naproti jemu pod vchodem z předsíně stála přesvatá Panna se zahalenou tváří a za ní v předsíni svaté ženy. Apoštolové stáli ve dvou řadách podél obou stran sálu obráceni k Petrovi a z postranních hal čelem sem se účastnili i učedníci, stojící za apoštoly, zpívali a modlili se společně. Když Petr chleby, které požehnal, rozlámал a rozdělával, nejprve podal přesvaté Panně a pak apoštolům i učedníkům, kteří k němu přistupovali, všichni mu líbali ruku a také i přesvatá Panna to učinila. Mimo svaté ženy bylo zde shromážděno v domě poslední večere a okolních prostorech sto dvacet lidí.

Po půlnoci nastal v celé přírodě obdivuhodný pohyb, který působil na všechny, kteří stáli u pilířů sálu i v postranních halách v hluboké usebranosti s rukama zkříženýma na prsou a v tichosti se modlili. Ticho se rozprostřelo nad celým domem i v jeho celém okolí vládlo naprosté ticho.

K ránu jsem spatřila nad Olivovou horou stříbrobílá se lesknoucí oblak světla, jak sestupuje s nebe a přímo klesá a blíží se k domu. V první vzdálenosti jsem jej spatřovala jako okrouhlou kouli, jejíž pohyb doprovázelo i sladké, teplé vanutí větru. Když se přiblížila, stávala se větší a pohybovala se jako svítící chomáč mlhy přes město, až se v tichu zastavila nad Sionem a nad domem poslední večere, stále více se soustřeďovala a zhušťovala a neustále, až byla průhledná, zářila a se stoupajícím šumem větru podobna jakémusi nízko visícímu bouřkovému mraku klesala dolů. Při tomto šumění větru jsem spatřila mnoho Židů, kteří si všimli tohoto mraku, jak zděšení spěchají ke chrámu, a já sama jsem upadla do dětinského strachu, kam bych se mohla schovat, jestliže přijde bouře, neboť toto všechno mělo podobnost s rychle se blížící bouří, která místo aby stoupala od země vzhůru se snášela s nebe, místo aby byla zcela temná je naprosto světlá a místo

hřmění se blíží s jemným vanutím. Tento celý proudící pohyb jsem vnímala jako hluboce osvěžující teplý van větru.

Když tento oblak světla visel už docela nízko nad domem poslední večere a se stoupajícím šumem se stále více naplňoval světlem, spatřovala jsem, že i sám dům a jeho okolí je vždy zářivější a apoštolové, učedníci i ženy se stávají tiššími a soustředěnějšími. Avšak potom náhle se spouštěly s šumícího oblaku bílé proudy světla na tento dům i jeho okolí, které se sedmeronásobně křížily a pod tímto křížením se rozpadaly v jemnější paprsky a ohnivé krůpěje. Onen bod, kde se protínalo oněch sedm proudů světla, byl obklopen světlem duhy; v tomto bodu se objevila zářící, vznášející se postava, která pod rameny měla rozprostřená křídla nebo křídly podobné paprsky. V tomto okamžiku byl celý dům i s okolím skrz naskrz naplněn světlem. Pětiramenná lampa už více nesvítila. Shromáždění byli u vytržení, nevědomky pozvedli svoje tváře naplněné žízni do výše a do úst každého proudily proudy světla jako plamenné jazyky ohně. Bylo to, jako kdyby je vdechovali, jako kdyby žíznivě vpíjeli tento oheň do sebe a jako kdyby jejich touha tryskala z jejich úst těmito plamenům vstříc. I na učedníky a přítomné ženy v předsíni se vylil tento svatý oheň, a tak se rozléval onen zářící oblak jakoby v dešti světla stále víc a více. Plameny sestoupily na každého, ale v rozličném stupni a síle i zbarvení.

Po vylití světla zavládla radostná statečnost v celém shromáždění. Všichni byli pohnuti a jakoby opilí radostí a důvěrou. Seskupili se okolo přesvaté Panny, která sama se chovala naprosto klidně a jako vždy vyhlížela v tichém svatém soustředění. Apoštolové se objímali mezi sebou navzájem a proniknutí radostnou statečností začali promlouvat: „Jací jsme byli? Co se to z nás stalo?“ I svaté ženy se objímaly. Učedníci v okolních prostorách byli právě tak pohnuti a apoštolové spěchali k nim. Ve všech byl nový život naplněný radostí, důvěrou a statečností. Jejich radostnost přecházela teď v díkůčinění, a tak se shromáždili v pořádku k modlitbě, děkovali a zpívali ve velikém pohnutí chválu Bohu. Mezitím světlo zmizelo. Petr teď pronesl řeč k učedníkům a rozeslal jich více do útulků, kde byli hosté o slavnosti Letnic, kteří se k nim přidali.

Od domu poslední večere až k rybníku Bethesda bylo více chýší a otevřených míst ku spaní, kde se ubytovali cizí hosté

došli na slavnost, bylo jich zde velmi mnoho. A oni také přijali něco z milosti Ducha svatého. I v celé přírodě vládlo všeobecné pohnutí, dobří lidé přijali jisté vnitřní osvěžení, zlí však byli plaší, úzkostí naplnění a stali se ještě zatvrzelejšími. Většina těchto cizinců zde tábořila již od Velikonoc, protože vzdálenost jejich vlasti způsobila, že jejich odchod o Velikonocích a opětný příchod zase teď byl neproveditelný. Tím vším, co oni všechno od Velikonoc uslyšeli a spatřili, jim dodalo zvláštní důvěru k učedníkům a byli jim nakloněni, takže tito všem zcela opojeni radostí zvěštovali ono staré příslibení sestupu Ducha svatého jako naplněné. Tu všichni také vědomi si i svého vlastního probuzení se shromáždili na výzvu učedníků kolem rybníka Bethesdy.

V domě poslední večere však vložil Petr svoje ruce na pět apoštolů, kteří měli učit a pomáhat křtít u rybníka Bethesdy. Byli to Jakub Mladší, Bartoloměj, Matouš, Tomáš a Juda Tadeáš. Při tomto svěcení měl onen poslední vidění, jako kdyby objímal svými pažemi před hrudí tělo našeho Pána.

Dříve, než se odebrali k rybníku Bethesda posvětit vodu a křtít, přijali vkleče požehnání přesvaté Panny. Před Ježíšovým nanebevstoupením toto požehnání přijímali vestoje. Spatřila jsem v následujících dnech, že k tomuto žehnání docházelo jak při odchodu, tak i při návratu apoštolů. Přesvatá Panna při tom nosila a i všeobecně, když se ukázala ve své důstojnosti mezi apoštoly, veliký bílý plášť, žlutavý závoj a pruh látky, která jí s hlavy splývala na obě strany až na zem, z nebesky modré látky, která byla ozdobena výšivkami, avšak na hlavě byla ozdobena a držena bílou korunkou z hedvábí.

Křest u rybníka Bethesdy byl samotným Ježíšem ustanoven na dnešní den, a učedníci k tomuto účelu u rybníka, stejně jako u staré synagogy, které se proto ujali, provedli některá opatření. Stěny synagogy ověsili koberci a od synagogy až k rybníku zřídili krytou chodbu ze stanoviny.

Apoštolové a učedníci šli dva a dva ve slavnostním průvodu z domu poslední večere k rybníku. Učedníci nesli kožený měch s posvěcenou vodou a posvěcenou větvíčku. Pět apoštolů, na které Petr vložil ruce, se rozdělilo ku pěti vchodům k rybníku a mluvili k lidu s velikým nadšením. Petr však vystoupil na učitel-
ský stolec, který pro něj postavili ve třetím okruhu rybníka, po-

čítáme-li od nejvyššího okruhu směrem dovnitř, neboť tato terasa byla nejširší. Posluchači naplnili všechny terasy okolo rybníka. Když k nim apoštolové mluvili, bylo celé množství ohromeno, neboť každý je slyšel tak, jako kdyby mluvili v jejich vlastní rodné řeči. Při tomto všeobecném údivu lidu došlo k tomu, že se Petr ujal slova, jak to stojí psáno ve Skutcích apoštolů (2, 14-40).

Protože se teď mnozí ucházeli o křest, posvětil Petr s Janem a Jakubem Mladším slavnostně vodu, přičemž Petr posvěcenou vodou, kterou donesli v měchu z domu poslední večere, pokropil pomocí kropítka novou vodu v jemných paprscích, letících daleko přes rybník. Příprava na křest i sám křest, to vše trvalo po celý den. Lid se spořádaně střídavě dostavoval v zástupech k Petrovu učitelskému stolci. Ostatní apoštolové promlouvali a křtili u schodů. Přesvatá Panna a ostatní svaté ženy se zaměstnávaly v synagoze u rybníka tím, že rozdělovaly křtěncům bílé šaty. Rukávy těchto šatů byly přes ruce připevněny černými páskami, které se po křtu uvolnily a byly pak kladeny na hromádku. Ti, kdo byli křtěni, se opírali o zábradlí, vodu načerpali mísou a z ní pak nabrali vodu třikrát rukou a kropili jejich hlavy, voda pak ve žlábkách zase stékala dolů do rybníka. Voda v míse stačila asi pro deset párů. Dva pokřtění dovedli vždy znovu další dva křtěnce na jejich místa a skládali na ně jako kmotrové svoje ruce. Ti, kdo zde byli pokřtěni, byli lidé, kteří přijali pouze Janův křest. I svaté ženy byly pokřtěny. Bylo na tři tisíce lidí, kteří se dnes přidali k obci. Večer se apoštolové navrátili s učedníky nazpět do domu poslední večere, slavili hostinu a byl rozdáván požehnaný chléb. Potom vykonali večerní modlitbu.

Židé dnes obětovali v chrámě v košíčkách dva malé chleby z letošní úrody. Ležely jich zde veliké hromady a byly posléze rozděleny chudým. Jednou jsem též spatřila, že velekněz držel v ruce veliký svazek klasů, hlavy byly silné jako u turecké pšenice. Lidé také obětovali něco jako kořínky i mně neznámé plody. Lid pod stany tím měl naloženy svoje osly a každý to potom od nich kupoval. Chléb byl z jejich vlastní mouky. Apoštolové obětovali Petrovým prostřednictvím pouze dva chleby.

I následujícího dne se u rybníka křtilo a učilo. Dříve, než tam odešli apoštolové s učedníky, přijali znovu požehnání od přesvaté Panny.

17. Církev u rybníka Bethesdy

Rybník Bethesda leží v údolní průrvě, která odděluje horu Sion od chrámu a od ostatních městských čtvrtí a východně spadá do údolí Josafat. Stavby okolo rybníka, jak se zdá, uzavírají toto údolí západně od chrámu, neboť na této straně se nedá jako po ostatních rybník obejít. Byla sice i na této straně ještě široká cesta, avšak hradby se částečně zřítily a cesta byla i plná trávy a rákosí a odtud klesá údolní průrvou dále dolů a je čím dál hlouběji a tím více plná zeleně. Od rybníka je možno spatřit vrch, a to jihozápadním směrem, kde je umístěno Nejvyšší. Ovčí rybník leží však severně od chrámu u Dobytčího trhu při Ovčí bráně a je zcela obehnan zdí. Od domu poslední večere, který leží na východní straně hory Sionu, vede cesta k rybníku Bethesda nejprve na východ kolem návrší Sionu, nato půlkruhem se stáčí k severu, potom opět západně a nakonec zase východním směrem dolů jedním zákrutem. Tato celá část Sionu až k rybníku a dále přes něj sem až dolů k údolí Josafat vyhlíží zpustlá. V rozpadlé budově jsou zabudovány příbytky chudých, na svazích roste porost jalovce a dole v hloubce tráva a rákosí. Židé se této části vyhýbají, avšak ti, kteří se teď obrátili, se zde usadili.

Rybník Bethesda je oválný, obklopen pěti terasami jako nějaký amfiteátr, z těchto teras vede pět cest se stupni až dolů k rybníku, které krouží malými lodičkami nebo ústím, kam se dávají donést ti nemocní, kteří hledají uzdravení, aby byli omyti vodou, která se zvedne. Avšak v rybníku byla i jakási měděná pumpa, která vyčnívala nad hladinu rybníka do výše muže a byla tak silná jako menší máselnice. Od břehu k ní vedl dřevěný můstek se zábradlím, a u tohoto můstku jsem spatřila rouru, ve které byla zátka spojená s pumpou pramene, takže jestliže někdo zatlačil na tuto zátku, stříkal nahoře z pumpy proužek vody, při čemž se otevřela určitá záklopka. Onen pramínek vody se dal změnou otvoru řídit, aby byl buď silnější, nebo slabší a dal se obrátit různými směry. Bylo možno vše nahoře uzavřít a pak prohnat vodu postranními otvory na všechny strany jako z nějaké kropící konve. Často jsem spatřovala, jak nemocní přijíždějí v loďkách k této měděné pumpě a jak se tak dávají po-

kropit. Tyto přístupy k rybníku byly obvykle uzavřeny a otevíraly se pouze pro nemocné. Tato pumpa nebyla zatím používána a ještě o Letnicích nebyla uvedena do provozu, avšak již v první dny potom jsem spatřila, jak je zase znovu v pořádku.

Zadní stěny teras obsahovaly malé klenuté místnosti s kamennými lůžky jako koryty pro nemocné, kteří tak ze všech stran mohli vidět na rybník; zde se voda dala do pohybu. Přední strana terasy ochozů směrem k rybníku měla malé opory nebo zábradlí. Dno rybníka tvořil bílý lesknoucí se písek, z něhož tryskaly tři prameny, které často vystřikovaly i nad vodní hladinu. Krev obětních zvířat byla vedena sem dolů rourami pod obětním oltářem směrem do rybníka. Tento rybník se svým okolím zaujímá se starými stavbami velmi veliký prostor. Dříve nežli k němu přijdeme vede cesta přes jakýsi násep, od kterého vedou k rybníku pouze tři schody. Východně od rybníka spadá údolí dolů příkřeji, západně za rybníkem je toto již ne tak hluboké údolí překlenuto mosty. Severní strana je také příkrá a zarostlá a severovýchodně odtud vede cesta do chrámu, která je ale teď rozpadlá a učiněná neschůdnou. Avšak do města vedou menší stezky, aniž by bylo potřeba projít vnějšími branami. Ježíš těchto stezek užíval častěji.

Tento rybník byl až dosud mimo provoz, vše se rozpadalo a celá tato končina byla opuštěna. Bylo tomu jako je tak i dnes u mnoha starých svatyní v našich dnech, že je vše zanedbáno a jenom chudí věřící lidé tato místa ještě mají v úctě a chodí tam. Od doby uzdravení daného chromého muže Ježíšem sem sice chodilo více lidí, ale farizeové toto místo jen tím více nenáviděli. Vnější kruhové zdi byly částečně zcela rozpadlé a i na terasách bylo již mnohé zničeno. Teď ale všechno v okolí je zase znovu dáno do pořádku, zřícené zdivo je částečně podepřeno novými zdmi a od rybníka k synagoze je zřízena krytá stanová chodba.

Tato stará synagoga teď byla zřízena jako svatyně, je více o samotě a mohutnější nežli dům poslední večere, jehož dvůr na jedné straně sousedí s řadou domů. Apoštoly a učedníky jsem spatřila pracovat od svátku Letnic neustále na vnitřním zařizování svatyně. Petr, Jan, Ondřej a Jakub Mladší střídavě učili na třech různých místech u rybníka a na třetí terase, kde stál Petrův učitelský stolec. Bylo zde vždy shromážděno velmi

mnoho věřících, které jsem častěji vídala, jak v horlivé modlitbě leží na svých tvářích na zemi. Nedá se vyslovit, jaká činnost vůbec zavládla po celou tu dobu v jejich obci, ať to bylo tkaní, pletení nebo jakákoliv jiná pracovní činnost, ať to bylo ve prospěch nové církve nebo pro chudé.

Chrám je veliký obdelník, jeho okna jsou vysoko nahoře. Po schodech umístěných na vnější straně zdi je možno vystoupit vzhůru na rovnou střechu, lemovanou kol dokola galerií. Na střeše jsou tři malé kopule, které se dají otevřít jako větráky. Vnitřní prostor je podél obou dalších stran po jedné užší straně obklopen kamennými řadami stupňů pro posluchače a zařízen zcela jako kostel. U zadní užší strany je umístěn oltář, je v takové vzdálenosti od stěny, že od oltáře na obě strany až ke stěnám jsou pletené stěny a tak za oltářem vytvářejí prostor jako sakristii. Tyto pletené stěny jsou na přední straně zakryty jemnou bílou látkou, na zadní straně pak látkou hrubší. Oltář tvoří přenosná obdélníková bedna ze dřeva, zahalená příkrývkami a spočívá na třech stupních, ale po obou jejich stranách je jenom jeden jednoduchý stupeň, který se dá otevřít, aby se mohly dovnitř vložit koberce. Na zadní straně se dá oltář rozevřít, aby se do něj mohly uložit bohoslužebná roucha. Na oltáři stojí svatostánek, zahalen je jemnou, bílou záclonkou, která je vpředu spojena dvěma kovovými štitky. Nahoře, aby se dal nosit, je jakýsi knoflík. Po obou stranách svatostánku stojí víceramenné lampy s hořícími knoty. Celý oltář zahaluje bílý, a přece pestře pruhovaný závěs, který splývá dolů z jakýchsi nebes a tak dosahuje pouze něco nad výšku oltáře. Nebesa sama tvoří určitý výklenek a visí na pěti stuhách, které drží v ruce jakási postava vyšitá svatými ženami, která představuje jistého starce ve velekněžském rouchu. Má kolem hlavy trojúhelníkovou svatozář a sklání se dolů, jako by shlížel z otvoru ve stropě, vztahuje jednu ruku jakoby k požehnání a druhou rukou drží oněch pět stuh, které nesou trůn nebes. Závěs je na zadní straně upevněn, ale vpředu mohou být buď obě postranní křídla shrnuta dozadu, nebo zase uzavřena kovovými svorkami.

Od tohoto výše položeného oltáře až k řečništi je zúženě veliký volný prostor pro apoštoly a učedníky, určený pro chórovou modlitbu. Od svatého vzkříšení jsem spatřovala apoštoly i učedníky, jak se denně shromažďují v sále poslední večeře k chórové

modlitbě. Apoštolové stáli po obou stranách sálu před Nejsvětějším, učedníci pak v otevřené předsíni. Zpívali a modlili se ve střídavém chóru. Nikodéma, Josefa z Arimatie a Obéda jsem při tom spatřovala také. Přesvatá Panna stála obvykle pod prostředním otevřeným vstupem předsíně s tváří obrácenou k Nejsvětějšímu. Měla na sobě dlouhý bílý plášť a byla zahalena závojem. Ježíš sám takto uspořádal chórovou modlitbu a předal apoštolům tajemství této bohoslužby při tom, když tehdy jedli rybu u jezera Tiberiadského a také tehdy, když se Tomáš dotkl jeho přesvatých ran a přesvědčil se. Jednou jsem též spatřila, že se jim Ježíš zjevil za ranního rozbřesku za jejich chórového zpěvu. Denně se takto scházeli dvakrát, večer až do noci a ráno před ranním rozbřeskem.

V polovině před řečništěm je obec věřících oddělena od chóru mříží, a skrze tuto mříž je možno na více místech podávat nejsvětější Svátost, téměř tak, jak se to děje v kláštorech. Po obou stranách řečniště jsou v kostele malá dvířka, kterými do chóru vcházejí apoštolové a učedníci. Obec věřících byla uspořádána podle jistých stupňů, ženy byly odděleny.

Spatřila jsem, jak apoštolové a učedníci putují s nejsvětější Svátostí z domu poslední večeře v průvodu do tohoto nového kostela. Napřed učil Petr obklopen asi dvaceti učedníky pod branou do dvorce domu poslední večeře veřejně před mnoha lidmi s velikým zápallem. Sbíhalo se k tomu i mnoho Židů, kteří jej chtěli svými námitkami rušit, ale nic nepořídili. Nato sešel průvod dolů k rybníku do nového kostela. Petr nesl nejsvětější Svátost v kalichu v ruce před sebou, tento kalich byl zahalen bílým šátkem jako v nějakém úkrytu a šátek měl Petr ovázan okolo krku. Přesvatá Panna šla za apoštoly s ostatními ženami a učedníky. Část této cesty byla ověšena stěnami z rohoží a v blízkosti kostela u rybníka byly ještě zakryty stanovou látkou. Nejsvětější Svátost postavili na oltář do nového svatostánku. Měli také u sebe i nádobu plnou požehnaných chlebů.

Podlaha kostela je, jako tomu i bylo v této době v domě poslední večeře, pokryta pestrými koberci, vstupují na ně s bosýma nohama.

Nejsvětější Svátost se nachází v nádobě, jejíž víčko se dá odšroubovat. Leží v malých kouscích na jedné mističce, která kryje dno nádoby a která se dá pomocí držadla zvednout vzhůru, aby se tyto hlouběji ležící kousky daly pohodlněji uchopit.

18. Petr slaví první mši svatou v sále poslední večeře

Osmého dne po slavnosti Letnic jsem spatřila apoštoly, jak prožívají celou noc v činnosti a v modlitbě v domě poslední večeře. Při rozbřesku dne však odešli s mnoha učedníky do chrámu, kam se také odebrala přesvatá Panna se svatými ženami. Zdálo se, že v chrámě byl nějaký svátek, neboť před vchodem byl postaven triumfální oblouk, na kterém stála postava s mečem vítězství. Pod tímto obloukem učil Petr s velikou mocí před mnoha lidmi. Otevřeně pronesl, že žádná muka, ani bičování, ani kříž je nemůže více zadržet, aby veřejně hlásali Ježíše Krista. Vešel teď do chrámu a učil na učitelském stolci, kde učival Ježíš, slyšela jsem, že všichni apoštolové a učedníci jednou přerušili Petrovu řeč hlasitým potvrzujícím výrokem „Ano!“ A když se potom modlili, spatřila jsem, že nad chrámem plují světlá oblaka a z nich na ně dolů sestupuje takové světélkování, že plaménky lamp ve chrámě proti tomu vyhlížely zcela temně a černě.

Kolem osmé hodiny ranní opustili chrám, uspořádali se na nádvoří pohanů ve veliké procesí, ve kterém vždy dva a dva – nejprve apoštolové, po nich učedníci, pak lidé pokřtění a nově obrácení odcházeli přes Dobytčí trh a ven Ovčí branou sem do údolí Josafat a odtud vzhůru na horu Sion k domu poslední večeře. Přesvatá Panna již dříve společně s ostatními ženami opustila chrám, aby se sama modlila v domě poslední večeře vkleče před nejsvětější Svátostí. Magdaléna se modlila v předsíni brzy vestoje, brzy vkleče nebo i ležíc na zemi s rozpjatými pažemi. Ostatní ženy se odebraly do svých cel, které se přimykaly ke chrámu u rybníka Bethesdy, kde bydlely vždy dvě a dvě a zaobíraly se praním a zhotovováním košil pro křtěnce a i uspořádáváním věcí určených k rozdělování.

Když procesí došlo do domu poslední večeře, byli všichni nově obrácení apoštoly uspořádáni před předsíní tohoto domu. Petr a Jan se odebrali do domu poslední večeře a doprovodili přesvatou Pannu do dveří předsíně. Přesvatá Panna byla slavnostně oblečena, měla na sobě dlouhý bílý plášť, u něhož vnitřní strana, která vpředu byla obrácena navrch, byla vyší-

vaná, na svém závoji měla ještě úzký pruh látky, který na obou stranách splýval s hlavy a nahoře byl upevněn korunkou. Petr mluvil k nově obráceným a předal je přesvaté Panně jako jejich společné Matce tak, že je postupně po skupinách asi dvaceti lidí jí předváděl. Všichni přijali požehnání přesvaté Panny.

Nato jsem spatřila slavnostní bohoslužbu v sále poslední večere, jeho stěny do postranních hal a předsíní byly otevřeny. Nad oltářem ve velesvatyni visel slavnostní zelený věnec, ozdobený květinami. Po stranách kalichu poslední večere hořely lampy, kalich stál výše a byl zahalen bílým pláštěm. Na oltáři stál menší kalich a chleby, obojí zakryto, vzadu stál táč s nádobkami na vodu a na víno. Talíř byl posunut ke straně a nádobka s vodou byla postavena na jednu stranu oltáře a nádobka s vínem na druhou.

Petr byl oblečen ve svůj biskupský plášť a četl mši svatou, Jan a Jakub Mladší mu přisluhovali. To všechno se dalo způsobem, jak to učinil Ježíš při ustanovení památné večere, obětování, vlévání, umytí rukou i proměňování. Víno a voda bylo naléváno z různých stran. Na jedné straně oltáře byly položeny svitky Písma. Byly psány ve dvou sloupcích a na stojánku byl štrapec a jeho zasunutím nebo vysunutím se svitky navíjely a jestliže jedna strana byla přečtena, byla obrácena přes pultík. Na sobě leželo více listů. Když Petr sám přijímal, podal Svátost i oběma přisluhujícím, chléb a kalich. Nato podal Jan Svátost nejprve přesvaté Panně, potom apoštolům a šesti učedníkům, kteří nato přijali kněžské svěcení a ještě mnoha dalším. Přijímající klečeli a měli před sebou úzký pruh látky, který drželi na obou stranách dva lidé. Tyto jsem ale nespatriila, že by přijali kalich.

Šest učedníků, kteří teď přijali kněžské svěcení, vystoupili ze stanoviště učedníků více kupředu a stáli mezi apoštoly. Maria donesla části oděvů pro ně a položila je na oltář. Byli to: Zacheus, Natanael, Josef Barsabáš, Barnabáš, Jan Marek a Eliud, syn starého Simeona. Klečeli dva a dva před Petrem, který mluvil a modlil se z malého svitku. Jan a Jakub měli v rukou světla a položili jim ruku na ramena, Petr pak na hlavu. Petr jim ustříhl vlasy s hlavy, ty pak na talířku byly položeny na oltář a pomazal je z krabičky, kterou držel Jan, na hlavě a prstech. Potom na ně vložili ona roucha a i štóly napříč pod paží a vpře-

du na prsou byly zkříženy. Všechno toto svaté konání – jak jsem spatřila – bylo kratší, ale přece slavnostnější nežli dnes. Petr na konec slavnosti celé obci požehnal velikým kalichem poslední večeře, na němž spočívala nejsvětější Svátost.

Maria a ostatní ženy potom odešly do chrámu u rybníka Bethesda. Apoštolové, učedníci a nově pokřtění, kteří měli v rukou zelené ratolesti, tam odešli v průvodu a také za zpěvu. Maria se tam modlila vkleče v chóru před oltářem a Petr učil na učitelském stolci o věcech, které se vztahovaly na pořádek v nové obci věřících, jak teď nikdo nemá mít více nežli druhý, a jak se o všechno musí dělit a jak se mají starat o chudé nově příchozí. Mimo to také promlouval o díkůčinění za všechny milosti a o požehnání Spasitele celé obci.

Nato se začalo křtít. Při tom se účastnilo více apoštolů. Dva vkládali ruce na křtěnce, který se držel zábradlí, které bylo na můstku vedoucím k zařízení pramene a sklonil pak svoji hlavu pod pramínek vody tryskající z tohoto zařízení a Petr, který mu položil pás kolem jeho bílého šatu, usměrnil tento pramínek vody třikrát na hlavu křtěnce a při tom pronášel slova obřadu. Spatřovala jsem často, jak se na pokřtěné vyléval zářící obláček nebo na ně spadal dolů také proud světla. Spatřila jsem, jak pokřtění byli obdivuhodně posilněni a jako projasnění a proměnění. Bylo nesmírně dojemné to spatřit, jak lidé odevšad všechno vlastní opustili a přišli sem, aby se mohli spojit s Ježíšovou obcí. Na okraji rybníku planulo na tyči světlo podobné tomu, jaké měli strážci u svatého hrobu.

Večer byla hostina v předsíni domu poslední večeře, při které i přesvatá Panna seděla u stolu s apoštoly, Josefem z Arimatie, Nikodémem a Lazarem.

19. První všeobecné přijímání nově obrácených. Volba sedmi jáhnů

Ti, kteří byli pokřtěni po Letnicích v chrámě u rybníka Bethesda, byli oblečeni v dlouhá bílá roucha a byli šesti apoštoly vyučováni o nejsvětější Svátosti a tak připravováni na její přijetí. Tuto Svátost přijali při mši svaté, kterou četl Petr v chrámě u rybníka Bethesda, při níž mu asistovali dva apoštolové. Petr měl ve svém dlouhém bílém rouchu se širokým pásem, ze kterého splývaly dolů pruhy, plášť, který vyjmuli z onoho vnitřního prostoru oltáře. Jeho barva byla červená a zlatavě se třpytil. Plášť byl jako veliký límec, vzadu splýval hlouběji a vpředu končil do špičky, a přes ramena spadal tak hluboko dolů, že ze strany bylo možno spatřit pouze pás. Vpředu na hrudi byl plášť spjat třemi štítky. Na štítku uprostřed hrudi byla vyobrazena postava, která v ruce držela chléb. Nejspodnější štítek směrem ke špičatému konci nebo špičce pláště měl podobu kříže. Na obou ramenech byly drahokamy, společně uspořádané do jakéhosi obrazce.

Oltář byl zakryt červenou a přes ni bílou pokrývkou, na které byl ještě menší bílý šátek jako korporál. Na oválném podlouhlém talíři leželo na sobě mnoho tenkých, velmi bělounkých kousků chleba, připravených k lámání, vedle toho stála široká miska s nožičkou jako nízký kalich, do které byly vloženy po proměňování Petrem na kousky rozlámané chleby, aby je bylo možno rozdávat členům obce. Mimoto stál na oltáři vínem naplněný kalich poslední večeře. Když Petr při mši svaté pronesl konsekrační slova nad chlebem a vínem, spatřila jsem, že chleby září a nad oltářem se objevila jakoby z nějakého oblaku zářící ruka, která se polybovala v žehnání stejně jako ruka Petrova nad chlebem a vínem a zmizela teprve tehdy, když se všichni rozešli.

Nejprve přijali nejsvětější Svátost z rukou Petrových; potom, když sám přijal, apoštolové a učedníci. Když se miska vyprázdnila, pak ji Petr znovu naplnil z onoho talíře, který stál na oltáři a zase pokračoval dále v rozdávání. Podal také i kalich apoštolům a všem ostatním. Bylo tolik těch, co přijímali, že je všechny

kostel nemohl pojmout, ale mnozí museli stát venku před dveřmi. Ti, kteří přijímali nejdříve, vyšli z kostela ven a ti ostatní zase vešli dovnitř. Ti, kdo přijímali neklečeli, ale při přijímání stáli uctivě skloněni.

Před volbou sedmi jáhnů jsem spatřila, jak jsou apoštolové shromážděni okolo Petra v sále poslední večeře, kde se mu v jakémsi slavnostním úkonu podrobovali. Doprovázeli jej před Nejsvětější, kde na něj Jan vložil plášť, jiný mu vsadil na hlavu mitru, další mu dal do ruky jeho hůl. Když všichni přijali od Petra přijímání, promluvil Petr ve svém slavnostním rouchu obklopen apoštoly k velikému zástupu učedníků a nově obrácených v předsíni večeřadla. Mezi jiným řekl, že se nesluší, aby pro starost o pokrm a oděv bylo opomíjeno Slovo boží. Tak se nemohl ani Lazar, Nikodém a Josef z Arimatie dále starat, jak tomu bylo až doposud, o pozemský majetek obce, protože se teď stali kněžími. Nato promluvil něco i o uspořádání almužen, o domácnosti, o vdovách a sirotcích. Štěpán, krásný a štíhlý mládenec, vystoupil kupředu a sám se nabídl. Mezi ostatními jsem poznala Parnena, který byl jedním ze starších učedníků. Byli však mezi nimi přítomni i mouřeníní, kteří byli ještě velmi mladí a zatím nepřijali Duchu svatého. Petr na ně vložil ruce a dal jim napříč kolem paží štóly. Na ty, na které ještě nesestoupil Duch svatý, rozlilo se teď při tom světlo.

Nato byl oněm sedmi jáhnům předán poklad a zásoby obce a byl jim k tomu určen dům Josefa z Arimatie, který byl nedaleko domu Jana Marka. Jan Marek jim při tom pomáhal. Všechny zásoby tam byly dopraveny na oslech a v pytích byly nejrozličnější druhy mincí. Některé vypadaly jako tyčinky šroubovitě stočené, jiné jako ražené plíšky na řetízcích spolu spojené a jiné zase v oválných lístcích. Většina zásob sestávala z velikých balíků náradí, příkrývek, oděvů a i velmi mnoha nádob a náradí k vedení jednoduché domácnosti.

V den, který následoval po tomto předání domu Josefa z Arimatie jáhnům jsem spatřila, jak se apoštolové rozešli po Judsku.

Petr vykonal více zázraků než všichni ostatní. Vyháněl zlé duchy a křísil mrtvé, ano, spatřila jsem, že před ním šel k lidem anděl a řekl jim, že mají konat pokání a poprosit Petra o pomoc.

Spatřila jsem i uzdravení ochrnulého. Byly asi tři hodiny odpoledne, když Petr a Jan s několika učedníky vystupovali k chrámu. Šla tam i Maria a několik svatých žen. Ochrnulý muž tam byl donesen na nosítkách před chrámová vrata, Petr a Jan s ním při cestě vzhůru promluvili několik slov. Potom jsem spatřila Petra, jak zády obrácen ke chrámu tam, kde stál oltář obětí, mluví ohnivě na jižní straně chrámu pod napjatými koberci před četným lidem. Za tohoto jeho učení jsem již spatřila, že vojáci obsadili východy a kněží tam znovu mezi sebou rozmlouvali. Teď jsem spatřila Petra a Jana, kteří se obrátili ke chrámu, že je onen ochrnulý prosí o almužnu. Ležel přede vraty zcela zkroucený a opřený o svůj levý loket, pravicí se chopil berly, o níž se marně pokoušel opírat a napřímít se. Petr k němu řekl: „Pohleď na nás!“ A tu, když on tak učinil, řekl: „Nemám ani stříbro, ani zlato, dám to však to, co mám! Ve jménu Ježíše Krista z Nazareta vstaň a chod!“ Pozvedl jej za pravou ruku vzhůru a Jan ho uchopil v podpaží. Tu onen muž povstal zcela radostně, statečně se postavil na svoje nohy a spatřila jsem, jak uzdraven poskakuje a za jásotu pobíhá chrámovou halou.

Dvanáct židovských kněží, kteří zde seděli na svých stolicích, se rozhlíželo po příčině tohoto rozruchu a když se množství lidí kolem uzdraveného ochrnulého vždy stále zvětšovalo, opustili svoje stolice a stáhli se zpět. Petr a Jan ale šli do před síně a spatřila jsem, že Petr tam, kde Ježíš jako dvanáctiletý chlapec kdysi učil, vystoupil na učitelskou stolicí. Uzdravený ochrnulý stál, obklopen četným lidem a i cizinci, před ním. Petr učil dlouho a s velkým nadšením, když se ale už setmělo, spatřila jsem, že byl i s Janem a uzdraveným ochrnulým člověkem zajat chrámovou stráží a uvězněn ve vězení u soudního domu, kde se kdysi posmívali Pánu. Následujícího dne byl uzdravený ochrnulý i Petr a Jan doveden chrámovou stráží za týrání z vězení a na stejných stupních, kde stál Ježíš, vyslýchán Kai-fášem a ostatními kněžími. Avšak Petr promlouval s velikou horlivostí, potom byli propuštěni.

Ostatní apoštolové prožili noc v domě poslední večere v neustálé modlitbě za uvězněné. Když se teď Petr s Janem vrátili a všechno jim vyprávěli, vyústila jejich radost v hlasité díkyčinnění, večer se celý dům zachvěl, jako kdyby jim tím Pán chtěl říci, že je mezi nimi a že jejich modlitbu vyslyšel. Nato promlu-

vil Jakub Mladší, že Ježíš, když se jim zjevil na hoře v Galileji, řekl jemu samotnému – jestliže Petr a Jan přijdou do chrámu a budou zajati a zase znovu propuštěni, že se mají potom poněkud držet stranou.

Spatřila jsem, že apoštolové po této zprávě všechno uzavřeli a Petr s nejsvětější Svátostí v jakémsi sáčku kolem krku odešel s ostatními do Betánie. Šli ve třech skupinách. Matka boží a ostatní ženy tam také odešly. V Betánii učili apoštolové velmi nadšeně v útulku učedníků, v Šimonově domě i u Lazara. A když se zase znovu navrátili do Jeruzaléma, byli ještě odvážnější a rozhodnější než před tím. Petr učil v domě poslední večere a ve chrámě u rybníka Bethesdy; že se teď musí dosvědčit, kdo přijal skutečně Ducha, kterého Ježíš vyslal, teď začíná doba, aby působili, trpěli pronásledování a všechno hlásali. Kdo se necítí dostatečně silný, ten se má oddělit. Spatřila jsem, že se z velikého zástupu, který se k nim v poslední době přidal v chrámě u Bethesdy, odloučilo asi sto lidí.

Když Petr, doprovázen Janem a sedmi ostatními apoštoly, odešel znovu do chrámu, aby tam učili, leželo velmi mnoho nemocných v údolí Josafat pod stany na nosítkách, mnoho jiných leželo také okolo chrámu v nádvoří pohanů až ke chrámovému schodišti. Spatřila jsem, že nejvíce uzdravuje Petr, ostatní to sice dělali také, přece ale spíše pomáhali. Petr uzdravil pouze ty, kteří věřili a chtěli se přidružit k obci věřících. Tam, kde nemocní leželi ve dvou řadách naproti sobě, spatřila jsem také, že oni nemocní byli uzdraveni pouhou Petrovou vůlí, na které dopadl jeho stín, zatímco se zabíral ostatními nemocnými ve druhé řadě.

**Mariin život
po Kristovu
nanebevstoupení**

1. Přesvatá Panna odchází s Janem do blízkosti Efezu

Asi rok po ukřižování našeho Pána Ježíše Krista byl ukamenován Štěpán, ale přece tehdy nevypuklo žádné další pronásledování apoštolů, jenom sídliště nově obrácených v okolí Jeruzaléma byla odstraněna, křesťané zahnáni a jednotlivci dokonce i zavražděni. O málo roků později se znovu zvedla nová bouře proti křesťanům. Tehdy se dala přesvatá Panna, která až doposud žila v malém domě u večeradla a v Betánii, odvést Janem do milé končiny u Efezu, kde se již usídlili křesťané. Toto se událo krátký čas po tom, co Židé zajali Lazara i jeho sestry a po jejich vysazení na moře. Jan se znovu navrátil do Jeruzaléma, kde ještě ostatní apoštolové byli pospolu. Jakub Větší však byl jedním z prvních apoštolů, který po tom, když se rozdělili pro různé země, opustil Jeruzalém a odebral se do Španělska. Spatřila jsem jej při jeho odchodu v Betlémě, kde se ukryl v jeskyni Jeslíček a potom se svými průvodci potají procházel zemí, neboť Židé po nich slídili a nechtěli je nechat odejít. On ale měl v Joppe přátele a podařilo se mu zde se nalodit. Nejprve odejel do Efezu a navštívil Marii a odsud plul do Španělska. Krátce před svou smrtí navštívil Marii a Jana podruhé v jejich sídle u Efezu. Zde mu Maria oznámila, že jeho smrt v Jeruzalémě je blízka a utěšovala jej. Jakub se rozloučil s Marií a se svým bratrem Janem a odebral se do Jeruzaléma. V této době jednal s kouzelníkem Hermogenem a jeho žákem, které oba vykonáním zázraku obrátil. Jakub byl vícekrát zadržen a postaven před synagogu. Spatřila jsem, že byl v Jeruzalémě krátce před Velikonoce uvězněn, zatímco učil na jednom pahorku pod širým nebem. Bylo to v tuto dobu, protože jsem spatřila okolo Jeruzaléma obvyklé tábory. Jakub nebyl vězněn dlouho a byl odsouzen v téže soudní budově jako Ježíš, avšak toto všechno bylo zcela jinak zařízeno. Ona místa, na něž vstoupil Ježíš, už zde více nebyla, já jsem vždy věřila, že na tato místa neměl nikdo jiný vstoupit. Spatřila jsem, jak Jakuba vyvedli směrem k hoře Kalvárii, při čemž on neustále kázal a ještě mnohé obrátil. Když mu spoutali ruce, tu řekl: „Ruce mně můžete spoutat, ale ne

moje požehnání a můj jazyk! “ Jeden chromý seděl u cesty, který volal na Jakuba a prosil, aby mu podal ruku a jemu pomohl. On mu ale odpověděl: „Pojď ke mně a ty mně podej ruku!“ Ochrnulý se postavil, uchopil svázané apoštolovy ruce a byl uzdraven. – Spatřila jsem i jeho udavače, jmenoval se Joriáš, jak dojat k němu spěchá a prosí jej o odpuštění. Přiznal se také ke Kristu a byl popraven i on. Jakub se jej zeptal, zda touží po křtu a když řekl ano, objal jej a políbil se slovy: „Budeš pokřtěn ve své krvi!“ Spatřila jsem také ještě jednu ženu, jak se svým slepým dítětem přibíhá k Jakubovi na soudním náměstí a prosí o uzdravení tohoto dítěte.

Nejprve byl Jakub vedle Joriáše postaven na vyvýšené místo a rozsudek byl hlasitě vyhlášen. Potom byl posazen na nějaký kámen, k jehož oběma stranám byly připoutány jeho ruce. Zavázali mu oči a pak mu byla státa hlava. Stalo se to dvanáct let po Ježíšově smrti, nebo mezi rokem 46 a 47 po Kristově narození. Při smrti přesvaté Panny v Efezu jsem nespatriila, že by Jakub byl přítomen. Na jeho místě byl již někdo jiný, jeden příbuzný Svaté rodiny, jeden z prvních mezi 72 učedníků. Maria zemřela v roce 48 po Kristově narození, třináct roků a dva měsíce po Kristově nanebevstoupení. Toto mně bylo ukázáno v číslech, ne v písmenách. Napřed jsem spatřila IV, potom VIII, což znamenalo rok 48, nato XIII a dva měsíční úplňky.

Příbytek přesvaté Panny neležel přímo v Efezu, ale byl od něho vzdálen tři až čtyři hodiny na jednom nádvoří, kde se již předtím usadilo více křesťanů z Judska a mezi nimi i spřízněné svaté ženy. Mezi tímto nádvořím a Efezem se vine v mnoha zákrutech malá říčka. Výšina směrem k Efezu spadá šikmo dolů; Efez když procházíme od jihovýchodu, tu na jednom kopci ho spatříme ležet těsně před sebou, tento kopec ale musíme celý obejít, chceme-li jít dále. Z Efezu, ze kterého jsem spatřila velké aleje a pod nimi na zemi ležící žluté plody, vedly jenom úzké pěšinky na toto divoce zarostlé návrší, na kterém se rozprostřela na šíři jedné hodiny velmi osamělá, avšak značně úrodná rovina porostlá stromy s hladkými kmeny a se širokými stinnými korunami a kde byla i hojnost skalních jeskyň. Tyto jeskyně byly křesťanskými osadníky, kteří sem již dříve uprchli, snadno rozšířeny za pomoci lehkých dřevěných přístaveb jako příbytky těchto osídlenců, a tím, že zde byly tak osaměle roz-

troušeny, daly celé končině vzhled spoře osídlené malé hospodářské usedlosti. S vrcholu tohoto návrší, které leží moři blíže nežli Efez, je možno spatřit město i moře s mnoha ostrovy. Ne příliš daleko od tohoto osídlení se nacházel jakýsi zámek, jehož majitel byl snad sesazeným králem. Jan se u něho často zdržoval a obrátil jej. V pozdější době se stalo toto místo biskupstvím. Mezi zde usídlenými křesťany jsem spatřila ženy, děti i několik mužů. Ne všichni tito lidé se stýkali s přesvatou Pannou, jenom některé svaté ženy přicházely občas, aby vypomohly nebo na návštěvu. Staraly se také o její potřeby. Tato končina byla velmi opuštěná a nikdo ji obzvláště nenavštěvoval, ani tudy nevedla žádná zemská silnice. Lidé v Efezu se nestarali o tyto zdejší obyvatele a ti zde žili jako zapomenuti. Půda zde byla úrodná. Zdejší obyvatelé tady měli i několik zahrádek a pěstovali ovoce. Ze zvířat jsem tady viděla pouze divoké kozy.

Dříve, než sem Jan do tohoto místa přesvatou Pannu dovedl, dal pro ni postavit z kamene domek, velmi podobný tomu v Nazaretu. Nacházel se mezi stromy a byl rozdělen krbem, který byl umístěn uprostřed, ve dvě prostory. Oheň hořel naproti vchodu na podlaze v jakési prohloubené zdi, která po obou jeho stranách stupňovitě stoupala až ke střeše domku a byl v ní umístěn i komín a z něj vystupoval kouř až nad plochou střechu, kterou přečníval komín. Po obou stranách ohniště byly pletené stěny, kterými se daly postranní prostory oddělit od této střední části, a mimo to po celé délce domku nalevo i napravo byly na stěnách pletené stříšky, které vytvářely malé prostory a daly se zase lehce odstranit, jestliže měl být uvolněn celý prostor. V těchto komůrkách spaly svaté ženy a služebná Mariina, které žily v této osadě, když přišly na delší návštěvu.

Nalevo i napravo vedle ohniště byly v pletených stěnách lehká dvířka, vedená do dalšího prostoru na konci domku, jeho rohy byly zakulacené, jeho stěny byly zakryty velmi krásnými a čistými pletenými rohožemi ze dřeva. Strop byl po stranách zaoblen a na něm ležící trámy byly spojeny deskami ze dřeva a deskami z pletiva a ozdobeny jednoduchými větvičkami. V nejzadnější zakulacené části tohoto druhého prostoru měla Maria svoji modlitebnu uzavřenu záclonou. Zde byla ve výklenku ve zdi skříňka, která se otevírala pootočením jako svatostánek a mohla být i uzavřena a v ní stál kříž na délku paže se

vzhůru nasazenými třemi rameny, měl podobu kříže Kristova. Tento velmi jednoduše vyřezávaný kříž, jak se domnívám, zhotovila přesvatá Panna a Jan. Sestával z různých dřev, bělavý kmen byl z cypřišového dřeva, jedno rameno hnědavé barvy ze dřeva cedrového a druhé rameno žlutavé ze dřeva palmy, horní nástavec s tabulkou však byl ze žlutého hladkého dřeva olivovníku. Kmen kříže byl vsazen do kamene podobně jako Kristův kříž v kalvarské skále. U jeho paty byl pergamenový proužek, na němž byla napsána Spasitelova slova, která byla do kmene kříže jednoduše vyryta a obtažena temně zbarvenými liniemi. Po obou stranách kříže stály květináče. Také jsem spatřila, že u kříže leží šáteček, o kterém jsem přijala poučení, že je to tentýž, jímž přesvatá Panna po snětí s kříže vyčistila rány přesvatého těla od krve, neboť při spatření tohoto šátečku jsem měla vidění o tomto konání její přesvaté mateřské lásky, kdy držela šáteček způsobem jako kněží, když po mši svaté čistí kalich. Stejný kříž, ale jenom poloviční výšky, měla Maria také ve své ložnici.

Napravo od modlitebny byla oddělená ložnice přesvaté Panny. Tvořily ji dvě lehké pletené postranní stěny z nebarveného, pouze přirozeně zbarveného dřeva z různobarevných pruhů a přední stěnu tvořil koberec, tudý se vcházelo. Podél stěny ověšené kobercem stálo její lůžko. Toto mělo šířku a délku úzké postele a sestávalo se z jakéhosi bednění vysokého půl druhé stopy, přes které byla napjata přikrývka, a ta byla upevněna na výčnělcích všech čtyř rohů. I postranice tohoto bednění byly zakryty až dolů k podlaze koberci, na kterých visely střapce. Kulatý válec sloužil jako podhlavník a za přikrývku zde byl hnědavý kostkovaný koberec. Horní část tohoto odděleného místa ku spaní v oné místnosti byla pletená a sbíhala se od čtyř rohů ke středu, kde pak z něho dolů visela víceramenná lampa.

Zde jsem také spatřila v posledních dnech před její smrtí přesvatou Pannu, jak leží zcela zahalena do bílého prostěradla, pouze její paže nebyly ovinuty. Její závoj přes hlavu byl příčně nařasen do výše, jestliže mluvila s muži přetáhla jej přes tvář. Pouze její ruce, byla-li sama, nebyly zakryty. Nespatřila jsem, že by v tyto poslední dny něco pojedla, vyjma šťávy z ovoce podobného hroznům se žlutými bobulemi, které jí její služebná mačkala do pohárku.

Naproti tomuto místu ke spaní nalevo od modlitebny byl prostor pro šaty a náradí, opět vytvořený pletenými stěnami. Mimo několika závojů a pláště, ve kterém se Maria modlívala křížovou cestu, zde visela ještě dvě dlouhá roucha, jedno bílé a druhé nebesky modré – jeho modř byla velmi jemná a jeden právě tak zbarvený plášť. Byl to oděv, v němž byla Maria zasnoubena Josefovi. Spatřila jsem také, že Maria u sebe opatrovala mnohé části oděvu svého božského Syna, počítaje v to i jeho tkanou suknici.

Mezi tímto místem pro šaty a ložnicí splývala dolů záclona, již se uzavírala modlitebna. Mezi oběma prostory před touto záclonou Maria sedávala, jestliže pracovala.

V tomto zcela tichém a o samotě ležícím domečku, od něhož byly příbytky ostatních obyvatel vzdáleny asi jednu čtvrt hodinu, žila přesvatá Panna sama se svou jedinou služebnou, která přinášela to málo, co potřebovala k jídlu. V domě nebyl žádný muž, pouze někdy Marii navštívil Jan, jindy některý jiný apoštol nebo učedník při své cestě. Jednou jsem spatřila Jana, jak do příbytku vstoupil, teď vypadal starší. Byl štíhlý a měl na sobě bílé, dlouhé řasnaté roucho podkasané pásem, který při vstupu odložil a opásal se jiným, na kterém byla písmena a který vyňal zpod svého šatu a jím se přepásal. I na svou paži si vzal manipul. Přesvatá Panna byla v oddělené komůrce, ze které ji služebná vyvedla. Byla zahalena do bílého roucha a zdálo se, že je velmi slabá. Její tvář byla jako průhledná a sněhobílá. Zdálo se, že se touhou vznáší. Celou náplní jejího života potom, co její Syn odešel do nebe, byla rostoucí, ji samou stravující touha. Šla s Janem do své modlitebny, kde zatáhla za stuhu nebo řemen a svatostánek ve stěně se otočil, byl v něm již popsán vysoký kříž mezi dvěma vázami s živými květinami. Potom, když se Maria a Jan po delší dobu vkleče modlili před tímto křížem, Jan povstal a vyjmul z jedné kovové schránky šátek z jemné vlněné látky, ze kterého vzal malý čtyřhranný bílý chlebiček, který byl vložen mezi bílá plátýnka. Toto byla nejsvětější Svátost, kterou Jan s několika slovy podal Marii. Kalich jí nepodal žádný.

2. Mariina křížová cesta u Efezu. Navštěvuje Jeruzalém

V blízkosti svého příbytku si sama přesvatá Panna uspořádala zastavení křížové cesty. Spatřovala jsem, že v počátku touto cestou chodila sama. Místa hořkého utrpení si na ní odměřila podle počtu šlépějí, které po smrti Syna tak často počítala. Podle počtu kroků vztyčovala na památku jednotlivých bolestných zastavení svého božského Syna kamenná znamení. Spatřila jsem, jak Maria vyryla do kamene rydlem, co se tam stalo a jak mnoho kroků to až sem bylo. Nebo když došla k nějakému stromu, pak označila tento. Bylo to dvanáct zastavení. Cesta vedla houštím a svatý hrob představovala jeskyně na jednom pahorku. Když již byla všechna zastavení označena, putovala přesvatá Panna se svou služebnou touto cestou v tichém rozjímání, a když došly k prvému zastavení, posadily se, rozjímaly o tomto tajemství a jeho významu a modlily se. Postupně víc a více bylo vždy vše zdokonalováno a lépe uspořádáno. Jan dal postavit řádné památníky. Také jsem spatřila, že vyčistily i hrobovou jeskyni a upravily ji příjemně pro modlitbu. Kameny ležely ve větších nebo menších prohlubních, které byly porostlé trávou s květinami a byly obehnané plotem. Byly z hladkého bílého mramoru. Tloušťka spodní desky se nedala v trávě rozpoznat. Ti, kdo se modlili, nosili asi na stopu veliký kříž s oporou, kříž postavili na malou plochu nahoře, která byla v kameni vyhloubena, jestliže rozjímali buď vkleče, nebo ležíce tváří na zemi. Cesty v oněch prohlubních okolo kamenů byly tak široké, že po nich mohly jít dvě osoby vedle sebe. Takových kamenů bylo dvanáct, když bylo po pobožnosti, byly zakryty jakousi rohoží. Všechny byly stejně na jedné straně popsány hebrejskými písmeny, místa však, kde ležely, byla různá, hned větší, hned menší. Zastavení Olivové hory, nebo ono první, bylo v jakémsi údolíčku. Byla tam i malá jeskyně, kde mohlo klečet více lidí. Zastavení Kalvárie samo nebylo v nějaké prohlubni, ale na pahorku. K zastavení svatého hrobu se šlo přes pahorek a potom cesta vedla po druhé straně k pamětnímu kameni v prohlubni a pak ještě hlouběji k úpatí pahorku do hrobu samotného, kde

později Maria odpočívala. Domnívám se, že tento hrob ještě existuje pod zemí a jednou bude objeven.

Když jsem spatřila Marii, jak prochází křížovou cestu, měla na sobě svrchní roucho, které jí zakrývalo záda a v záhybech splývalo dolů až k chodidlům. Nosila ho přes ramena a okolo krku bylo zapjato knoflíkem. Uprostřed těla bylo přepásáno a zakrývalo spodní hnědavý šat. Zdálo se, že to bylo roucho pro slavnosti, jak podle starého židovského zvyku je také už nosila Anna. Její vlasy byly zakryty žlutavou čepicí, která vpředu zakrývala i čelo a vzadu byla stažena v záhyby. S hlavy jí splýval černý závoj z měkké látky až do poloviny zad. V tomto oděvu jsem ji spatřovala putovat křížovou cestou. Už při ukřížování, kdy na sobě měla plášť buď určený k modlitbě, nebo po dobu svátků, který ji zcela zahaloval, nosila pod ním tyto šaty a teď je nosila pouze tehdy, jestliže procházela křížovou cestu, doma při práci jej odkládala.

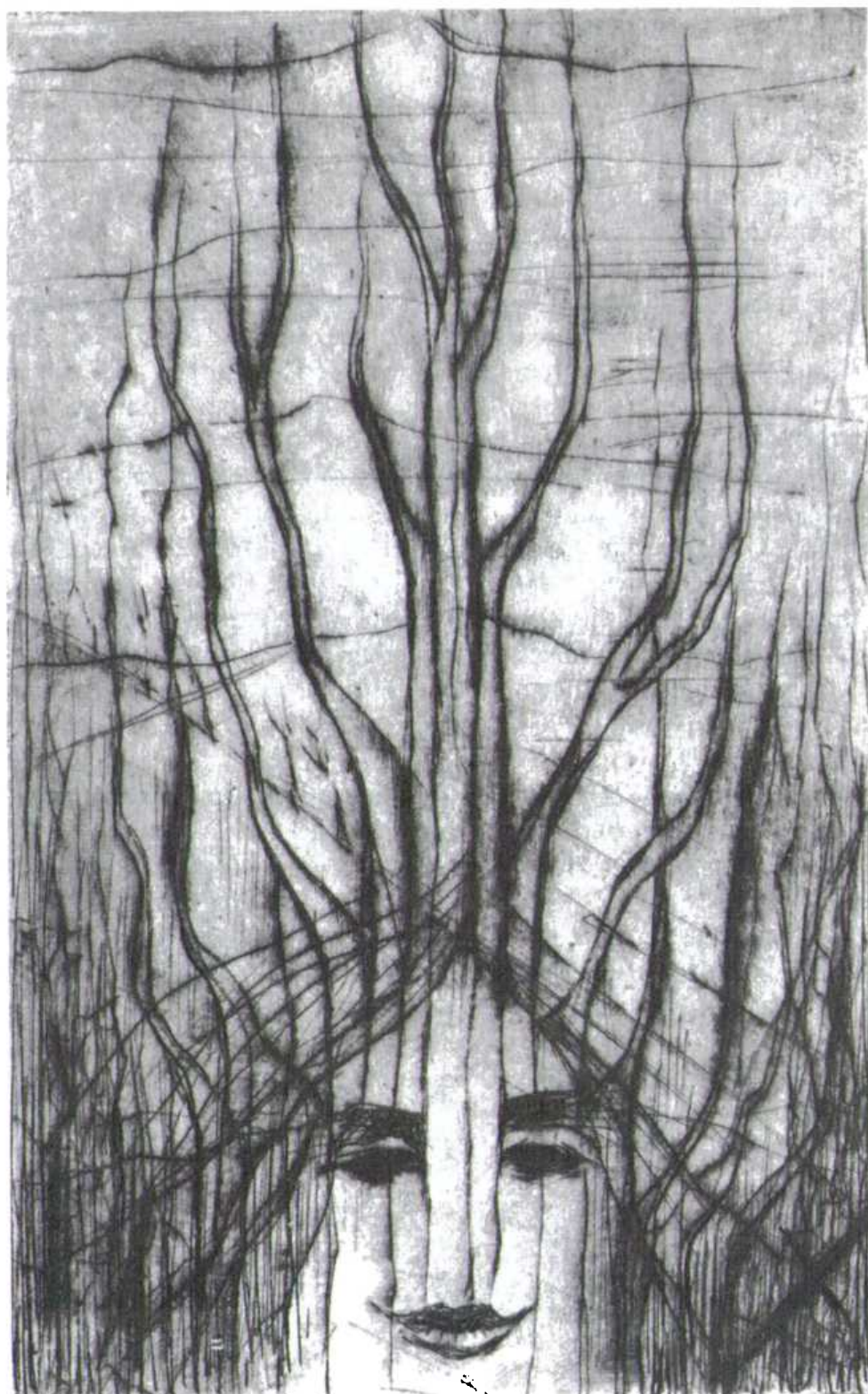
Přesvatá Panna byla již velmi v letech, ale v jejím zjevu nebyl žádný jiný výraz stáří mimo velikou touhu, která vedla k proměnění. Byla nepopsatelně vážná, nikdy jsem ji ne spatřila, že by se smála. Čím byla starší, tím bledší a průhlednější se jevila její tvář. Byla hubená, ale neviděla jsem na ní žádné vrásky, žádné znamení uvadání. Byla spíše jako pouhý duch.

Jednou jsem spatřila přesvatou Pannu, jak s pěti ostatními svatými ženami prochází křížovou cestu. Procházela ji v čele ostatních. Byla zcela bělounká a jako průhledná, pohled na ni byl nepopsatelně dojemný. Bylo mně, jako by šla touto cestou naposled. Mezi svatými ženami, které se s ní modlily, bylo více těch, které ji znaly již v prvním roce Ježíšova působení; i jedna příbuzná prorokyně Anny a dále vnučka Alžbětiny tety. Spatřovala jsem, že střídavě dvě z těchto žen každé ráno a každý večer procházely tuto křížovou cestu.

Když už Maria žila v tomto domku u Efezu tři roky, zmocnila se jí veliká touha po Jeruzalémě. Jan a Petr ji tam dovedli. Bylo tam shromážděno více apoštolů, ze kterých si vzpomínám na Tomáše. Domnívám se, že to byl sněm a Marie pomáhala apoštolům svou radou. Při jejím příchodu jsem ji spatřila večer za soumraku, dříve nežli vstoupila do města, že navštěvuje Olivovou horu, Kalvárii, svatý hrob a všechna svatá místa okolo

Jeruzaléma. Matka boží byla tak zarmoucena a dojata soucitem, že téměř více nemohla jít. Petr a Jan ji pod pažemi podpírali.

Půldruhého roku před svou smrtí putovala ještě jednou z Efezu do Jeruzaléma. Tu jsem spatřila, jak znovu navštívila svatá místa. Byla nevýslovně zarmoucena a stále vzdychala: „Ó, můj Synu, Synu můj!“ Když došla k zadní bráně toho paláce, kde poprvé vedli Ježíše s křížem okolo ní a kde jej spatřila, jak se zhroutil pod křížem, byla bolestí tak zaplavena, že také klesla k zemi. Její doprovod se domníval, že umírá. Marii dovedli na Sion, kde ještě trvalo večeradlo, v jedné budově před ním přebývala. Přesvatá Panna – jak se zdálo – byla po více dní tak slabá a blízko smrti, že mysleli na to připravit pro ni hrob. Ona sama zvolila jednu jeskyni na Olivové hoře a apoštolové pověřili vhodného křesťanského kameníka, aby ji tam přichystal krásný hrob. Mnozí již věřili, že skutečně zemře, a tak zvěst o její smrti se dostala i do ciziny. Sama Maria však nabyla znovu tolik sil, aby mohla putovat nazpět do Efezu, kde také po půldruhém roce zemřela. Hrob, který byl pro ni na Olivové hoře připraven, byl vždy chován v úctě a později byl nad ním vybudován chrám. Jan Damašský, tak mně bylo řečeno ve vidění, psal teď o tom, jak se doslechl, že Maria zemřela v Jeruzalémě a tam byla i pohřbena. Její smrt, její nanebevzetí do nebe, místo jejího hrobu ponechal Bůh – jak se domnívám – pouze jako nejištěná podání, aby se tak tehdy ještě pohanské smýšlení nevloudilo do křesťanství, které by snadno přesvatou Pannu mohlo uctívat jako bohyni.

3. Příchod apoštolů ke sklonku života přesvaté Panny

Když přesvatá Panna cítila, že se blíží její konec, povolala na příkaz svého božského Syna pomocí modlitby apoštoly k sobě. Dosáhla teď šedesátého třetího roku svého stáří, při Kristově narození jí bylo 15 roků. Před svým nanebevstoupením zjevil Ježíš v Lazarově domě v Betánii své přesvaté Matce, co má říci při ukončení svého pozemského putování apoštolům a některým učedníkům, kteří tehdy u ní budou, a že je má také požehnat, což jim velmi prospěje ku spáse. Jí samotné určil ve všeobecnosti vykonat ještě určité duchovní práce, a až je dokončí, pak bude její touha po nebi splněna. Tehdy také Ježíš zjevil i Magdaléně, že se má ukrýt na poušti a že Marta založí společenství žen. On vždy bude s nimi.

Na modlitbu přesvaté Panny přijali apoštolové prostřednictvím andělů výzvu, aby odešli za ní do Efezu. Na místech, kde působili, měli tu a tam malé kostely, mnohé byly pouze upleteny z proutí pomazaného hlínou, ale všechny na onen způsob jako domek Mariin, vzadu byly rozděleny na tři díly. Byly v nich i oltáře ku slavení mešní oběti. Všechny tak nepopsatelně daleké cesty, které apoštolové vůbec vykonali, by nebyly možné bez božího přispění. I když si toho oni sami hned nebyli vědomi, pak přece nepochybuji, že v mnohých případech cestovali snadno nepřirozeným způsobem. Často jsem je spatřovala, že procházejí lidmi, aniž by jimi byly pozorováni. I zázraky apoštolů jsem u různých pohanských národů spatřila vykonávat jiným způsobem nežli ty, které o apoštolech známe z Písma svatého. Všude působili podle potřeb člověka. Spatřovala jsem, že apoštolové s sebou nesli kosti proroků nebo prvních křesťanských mučedníků a při modlitbě a při svaté oběti je měli před sebou.

Petr, když byl poslán, byl ještě s jiným apoštolem v končině u Antiochie. Ondřej, který krátce předtím byl v Jeruzalémě, avšak byl tam pronásledován, našel se nedaleko od něj. Spatřila jsem Petra a Ondřeje na cestě na rozdílných místech, ale přece od sebe nebyli navzájem tak vzdáleni. V noci odpočívali

v takových veřejných útulcích, jaké se tam v oněch teplých končinách nalézaly u cesty. Petr odpočíval u jedné zdi. Zářící mladík se k němu přiblížil, vzal jej za ruku a řekl, aby se zvedl a spěchal k Marii, že cestou nalezne Ondřeje. Petr, který už stářím a vypětím byl téměř ztmulý, se napřímil a naslouchal, opíraje se rukama o kolena andělovi. Potom povstal, oblékl si plášť, podkasal se, vzal svoji hůl a vydal se na cestu. Brzy se setkal s Ondřejem, kterého poslalo stejné zjevení a když tak putovali dále, setkali se s Tadeášem, kterému to shodně bylo řečeno. Tak dorazili k Marii, kde zastihli Jana.

Juda Tadeáš a Šimon byli v Persii, když je zastihlo toto povolání. Tomáš, zavalitě postavy a červenohnědými vousy, byl nejdále a došel teprve po Mariině smrti. Když k němu přišel anděl, který je povolával, modlil se v chatrči z rákosí. Spatřila jsem jej, jak s jedním zcela prostým služebníkem sám plul v loďce daleko přes moře. Protom prošel napříč zemí a nevstoupil do žádného města. Přece s ním šel ještě jeden učedník. Tomáš byl v Indii, když jej zastihla tato výzva. On se však již před touto výzvou rozhodl, že půjde severním směrem až do Tatarska a nemohl se přinutit, aby to nedělal. On vždy chtěl mnoho vykonat, a proto často přišel příliš pozdě. Tak šel tedy potom ještě dále na sever, téměř přes Čínu tam, kde je teď Rusko. Tady byl povolán ještě jednou a teď spěchal do Efezu. Sluha, kterého u sebe měl, byl Tatar, kterého pokřtil. Tomáš už více znovu do Tatarska po Mariině smrti nešel. Byl v Indii proboden kopím. Spatřila jsem také, že v těchto zemích vztyčil kámen, na kterém klečel a procítěně se modlil, takže se na něm otiskly jeho kolena a jak řekl, že až moře dosáhne až k tomuto kameni, přijde sem někdo další zvěstovat Ježíše Krista.

Jan byl krátce před tím v Jerichu, cestoval častěji do Svaté země. Obvykle prodléval v Efezu a v okolí. Bartoloměj působil východně od Rudého moře v Asii. Byl krásný a velmi zručný. Jeho pleť byla bílá, měl vysoké čelo, velké oči, černé kudrnaté vlasy, malý kudrnatý rozdvojený černý vous. Právě obrátil jistého krále a jeho rodinu. Když se tam opět vrátil, byl umučen bratrem onoho krále. Pavel povolán nebyl. Byli povoláni pouze ti, kteří byli spřízněni se Svatou rodinou nebo jí známi. Petr, Ondřej a Jan byli první, kteří přišli do domu přesvaté Panny, která již blízka smrti ležela tiše na svém lůžku ve své ložnici.

Spatřila jsem, že její služebná byla velmi zarmoucená, v koutě domu i před domem se vrhala na zem a modlila se s rozpjatýma rukama. Spatřila jsem, že přišly i dvě Mariiny sestry a s nimi i pět učedníků. Všichni došli velmi unaveni. V rukou měli hole různého druhu, které označovaly jejich hodnosti. Pod svými bílými vlněnými plášti s kapucí měli dlouhé bílé vlněné kněžské řízy, které byly vpředu odshora až dolů spjaty koženými pásky jako smyčkami a místo knoflíků měli malé nabírané kousky látek. Pláště a kněžské řízy měli na svých cestách vysoko podkásány. Někteří měli po straně na pásu viset měsíc. Při příchodu se všichni něžně objímali. Mnozí plakali radostí i zármutkem, že se zde takto sešli. Při vstupu do domu odkládali svoje pláště, hole, tlumoky a pásy, jejich bílé řízy teď byly široké a řasnaté a dosahovaly až dolů k nártům. Opásali se jiným širokým, písmeň vyšíтым pásem, který nosili s sebou. Potom se s dojetím přiblížili k Mariinu lůžku, aby ji pozdravili; ona ale už mohla pronést jenom několik slov. Nespatriila jsem, že by přichozí něco požili, kromě trošky nápoje z lahviček, které sami měli při sobě. Nespali také v samotném domku, ale pod lehkými stříškami, které byly postaveny na sloupech venku u zdi domku a měly i ochranné stěny z rohoží a pletených desek.

Spatřila jsem však, že ti, kteří došli první, připravili v přední prostore domu místo ke slavení svaté mešní oběti a k modlitbě. Byl postaven oltář, zakrytý červeně a přesto bílou látkou a v něm stál bílý kříž jako z perleti na způsob maltézského kříže. Kříž bylo možno otevřít a obsahoval pět schránek v podobě kříže, zasazených jednu nad druhou, u kterých ta prostřední obsahovala nejsvětější Svátost, ostatní křížmo, olej, vlnu a sůl. Byl sotva na píd dlouhý a apoštolové na svých cestách ho nosili zavěšený na hrudi. V tomto kříži donesl také Petr přesvaté Panně svaté přijímání a apoštolové při tom stáli ve dvou řadách od oltáře až k lůžku Mariinu a hluboce se skláněli. Oltář, před kterým byla polička, kde byly zavěšeny svitky Písma, nebyl uprostřed přední místnosti, kde stál krb, kterého se ještě používalo, ale byl umístěn u pravé postranní stěny a denně ho od stěny odstavovali a zase vraceli na původní místo.

Když všichni apoštolové odešli, aby se shromáždili k rozloučení v Mariině komůrce – ložnici, odsunuli stranou její přední stranu. Apoštolové měli své bílé, dlouhé kněžské řízy se ši-

rokým pásem. Učedníci a svaté ženy stáli v přední části domku. Spatřila jsem, že Maria seděla zpříma a apoštolové jednotlivě předstupovali před její lůžko, poklekli a Maria se modlila a každého požehnala křížem vztaženýma položenýma rukama. Stejně tak učinila i učedníkům a ženám. Jedna z nich, která se zcela sklonila nad Matku, tu Maria objala. Když před ní předstoupil Petr, spatřila jsem, že měl v ruce svitek Písma. Maria ještě promluvila ke všem společně a učinila to, co jí Ježíš v Betánii přikázal. Spatřila jsem také, že Janovi řekla, jak mají zacházet s jejím tělem a že má dát její šaty služebné a také další ženě, která jí leckdy z tamní končiny také přišla posloužit. Ukázala dále směrem ke skřínce nebo přepážce a spatřila jsem, že služebná tam odešla, otevřela ji a uzavřela.

1

4. Konec života, uložení do hrobu a nanebevzetí přesvaté Panny

Potom postavili před kříž v modlitebně přesvaté Panny oltář zakrytý červeně a bíle. Petr zde sloužil mši svatou způsobem, jak jsem to u něho poprvé spatřila v chrámu u rybníka Bethesdy. Na oltáři hořely svíce, ne lampy. Maria po celou dobu obřadu seděla na svém lůžku. Petr na svém bílém šatu, který se leskl červeně a bíle, měl palium a veliký plášť, i čtyři apoštolové, kteří mu asistovali, byli oblečeni ve své slavnostní pláště. Po přijímání podal Petr i ostatním nejsvětější Svátost. Za bohoslužby přišel z Egypta Filip. S velikým pláčem přijal požehnání přesvaté Panny a sám po ostatních i svaté přijímání.

Petr zanesl nejsvětější Svátost Marii ve svém kříži, který mu visel na hrudi, avšak Jan na jedné misce kalich s přesvatou Krví. Kalich byl malý, bílé barvy, jako by byl ulitý a měl podobu kalichu poslední večeře, jeho nožka byla tak krátká, že se dal uchopit jenom dvěma prsty. Tadeáš před nimi nesl malou kadidelnici. Napřed udělil Petr přesvaté Panně poslední pomazání. Odehrávalo se to tak jako nyní. Potom jí podal svaté přijímání, které ona vzpřímena, aniž by se držela, přijala. Nato zase klesla nazpět a po krátké modlitbě apoštolů přijala od Jana kalich, ale už se tak vysoko nenapřímila.

Po svatém přijímání Marie více nemluvila. Její tvář, kvetoucí a usměvavá jako v mládí, vzhlížela vzhůru. Strop její ložnice jsem už více neviděla, lampa visela jakoby ve vzduchu. Jeden proud světla se vznesl od Marie vzhůru až k nebeskému Jeruzalému a k trůnu Nejsvětější Trojice. Po obou stranách této světelné dráhy jsem spatřila obláčky světla, ze kterých vyhlížely tváře andělů. Maria vztáhla svoje ruce vstříc nebeskému Jeruzalému a její tělo se ve svém celém zahalení vznášelo vzhůru vysoko nad její lůžko, že jsem tudy mohla vidět. Bylo to, jako by z těla vycházela jakási světlá postava, také se vztaženými rukama. Dva andělé shůry se pod touto světelnou postavou spojili dohromady a vznášeli se s ní vzhůru; oddělujíce ji tak od jejího těla, které se zkříženými rukama na hrudi kleslo nazpět na lůžko. Mnoho svatých duší, mezi nimi jsem rozeznala

Josefa, Annu, Jáchyma a Jana Křtitele, Zachariáše a Alžbětu, jí vyšlo vstříc, ona však se vznášela jimi následována ke svému Synu, jehož rány ještě více a nádherněji se rozzářily nežli světlo, které jej obklopovalo. Ježíš ji přijal a předal jí žezlo s pohybem ukazujícím koldokola nad celým zemským okruhem. Současně jsem spatřila, co mne velmi potěšilo, jak množství duší vysvobozených z očištky se vznáší k nebi a obdržela jsem bezpečné ujištění, že každoročně o svátku Mariina nanebevzetí mnoho jejich ctitelů bude vysvobozeno z očištky. Jako hodina Mariiny smrti mně byla oznámena třetí odpoledne, ve které i Ježíš zemřel na kříži. I Petr a Jan museli spatřit tuto slávu přesvaté duše Mariiny, neboť pozvedli svoje tváře vzhůru, ostatní apoštolové klečeli skloněni k zemi. Tělo přesvaté Panny spočívalo na lůžku se zavřenýma očima a pažemi zkříženými na hrudi. Všichni přítomní klečeli v pokoře na kolenou.

Tedž zahalily ženy přesvaté tělo rouškou, odstavily všechny předměty v domě ke straně a zakryly je, ano, i samo ohniště zakryly. Potom se zahalily závoji a modlily se společně v přední části domu, brzy klečely, hned zase seděly. I apoštolové si zahalili hlavy kusem látky, kterou měli okolo ramenou a rozestavili se, aby se modlili, vždy dva klečeli v modlitbě u hlavy a dva u nohou přesvatého těla. Spatřila jsem, že se přes den čtyřikrát vystřídali s ostatními a že apoštolové též prošli křížovou cestu.

Ondřej a Matěj však pracovali na místě pohřbu, jímž byla malá jeskyně, kterou připravila Maria a Jan na křížové cestě jako svatý hrob Kristův. Nebyla tak veliká jako hrob Ježíšův, stěží měla výšku normálního muže a byla obklopena zahrádkou, obehnanou plotem z tyček. Cesta do ní vedla prudce stranou a byl v ní úzký oltář podobný hrobovému lůžku z kamene, ve kterém bylo prohloubeno místo do tvaru zahaleného těla, na místě pro hlavu bylo malé vyvýšení. Zastavení kalvarské hory se nalézalo na blízkém pahorku, nestál na něm žádný kříž, ale kříž byl pouze vytesán v kameni. Obzvláště Ondřej pracoval mnoho na hrobové jeskyni a nasadil jakési dveře před hrobové lůžko.

Ženy, mezi kterými si vzpomínám na dceru Veroniky a matku Jana Marka, připravily tělo k uložení do hrobu. Přinesli koření a nádoby s čerstvými bylinami, aby tělo podle židovského

zvyku nabalzamovaly. Uzavřely dům a při své práci používaly světel, uzavřely i prostor za krbem a zcela rozebraly ložnici přesvaté Panny, aby získaly větší prostor k balzamování. Ony pletené stěny ložnice už více nebyly znovu postaveny, neboť ihned po uložení do hrobu její služebná tyto stěny odstranila a stejně tak i stěny, tvořící skříň pro uložení jejích oděvů, zůstal stát pouze oltář před křížem v Mariině modlitebně, a tak celý prostor je teď něčím jako malou kaplí, ve které se apoštolové modlili a slavili přesvatou nekrvavou obětí. Zatímco ženy připravovaly přesvaté tělo k uložení do hrobu, modlili se apoštolové v chóru částečně v přední části domu, částečně i mimo dům. Ženy odešly s převelikou zbožností a úctou ke svému dílu, jako se to i stalo s přesvatým Ježíšovým tělem před jeho uložení do hrobu. Tělo přesvaté Panny bylo i s celým svým zahalením snato s lůžka a vloženo do dlouhého, přikrývkami vystlaného koše, takže tělo leželo pozvednuto nad okraj koše. Tělo bylo nepopsatelného vzhledu, zářící a tak jemné, jako by to bylo pouze zahalení, takže je ženy pozvedly na svých rukou zcela lehce. Tvář byla svěží a kvetoucí, ženy jí odstříhly proužky vlasů, které si k sobě vzaly jako ostatky. Položily keříčky koření mezi krk a hlavu, pod její paže a do podpaží.

Dříve nežli také ještě svaté tělo v jeho bílém oděvu zahalily do bílých šátků, slavil před ním Petr u oltáře modlitebny nekrvavou obětí a podal ostatním apoštolům svaté přijímání. Potom přistoupil Petr a Jan ve svých slavnostních pláštích. Jan nesl nádobku s olejem k pomazání a Petr tím potřel ve tvaru kříže za modlitby čelo, ruce a nohy přesvatého těla, které nato svaté ženy šátky zcela zahalily. Kolem hlavy položily věnec z bílých, červených a nebesky modrých květín jako obraz jejího panenství, přes tvář jí položily průhledný šátek, takže bylo možno vidět tvář lemovanou věncem. I její nohy obsypané květinami bylo možno v zahalení rozeznat. Paže i ruce byly ovinuty tak, jak byly zkříženy na prsou. Takto připravené přesvaté tělo vložili do rakeve ze sněhobílého dřeva, kterou uzavřeli přesně přiléhajícím klenu-tým víkem, které bylo nahoře, dole i uprostřed připevněno k rakvi hnědými stuhami. Rakev byla postavena na nosítka. Všechno se odehrávalo velmi slavnostně a dojemně, a i onen zármutek se jevil více jako lidský a také byl spíše vnější, než jak při pohřbu Ježíšově, kde převládala svatá bázeň a údiv.

Když byla rakev odnášena do hrobové jeskyně vzdálené půlhodinu, vzali ji Petr a Jan z nosítek a na rukou zanesli až přede dveře domu. Teprve tam ji s nosítky vzali na ramena. Střídalo se jich šest, kteří nosítka nesli. Rakev visela mezi tyčemi jako na houpačce, neboť tyče nosítek procházely buď řemeny, nebo rohožemi. Před rakví šla napřed část apoštolů, kteří se modlili a za rakví kráčely ženy, které s sebou vzaly svitky a koše s ohněm.

Když došli před hrobovou jeskyni, postavili nosítka na zem. Čtyři apoštolové vnesli rakev dovnitř a postavili ji na místo hrobového oltáře. Všichni ještě vstoupili jednotlivě do hrobové jeskyně a vkleče se modlili před přesvatým tělem, vzdávající mu úctu se s ním rozloučili. Potom celé hrobové lůžko od jeho předního okraje až po zadní stěnu, která se nad ním klenula, zakryli pletenou stěnou. Avšak před vchodem k hrobové jeskyni vyhloubili příkop, do kterého hustě vedle sebe nasázeli bylinky ještě kvetoucí, dílem i keře nesoucí bobule a vše to zalili, takže se dalo pouze ze strany projít tímto křovím a dostat se tak k jeskyni.

V noci po uložení do hrobu došlo k tělesnému nanebevzetí přesvaté Panny do nebe. Spatřila jsem více apoštolů a drobných žen, jak se této noci modlí v zahrádce před hrobovou jeskyní a zpívají žalmy. Spatřila jsem, jak z nebe až sem klesá dolů široká dráha světla nad hrob a v ní jsem spatřila tři oslavné kruhy andělů, v jejich středu se dolů snášela zářící duše přesvaté Panny. Před ní se ubíral její božský Syn s jasně zářícími ranami. V nejvnitřnějším kruhu slávy kolem přesvaté duše Mariiny se objevili andělé jako tváře malých dětí, v druhém okruhu jako děti šesti až osmileté, ve třetím okrajovém jako tváře mladíků. Jenom jejich tváře jsem rozpoznala zřetelně, ostatně jejich postava byla pouze zcela průhledná světelná podoba. Také kolem hlavy přesvaté Panny byla jako koruna kůr blažených duchů. Nevím, co z toho všeho zřeli přítomní, spatřila jsem však, že s údivem a klaněním vzhlíželi vzhůru, nebo ohromeni se vrhli tváří k zemi. Když toto zjevení, které se stávalo stále jasnějším, se již vznášelo nad hrobovou jeskyní, otevřela se z této jeskyně cesta až vzhůru do nebeského Jeruzaléma. Přesvatá Mariina duše, vznášejí se kolem Ježíše, pronikla skálou do hrobu, ze kterého se v záři pozvedla ve svém oslaveném těle a s celým

nebeským doprovodem a vítězoslavně se navrátila do nebeského Jeruzaléma.

Když den nato apoštolové se zabírali chórovou modlitbou, došel Tomáš se dvěma průvodci. Jeden z nich byl učedník, jménem Jonatán Eleazar a druhý byl služebníkem svatých Tří králů, z nejzazší země jednoho z nich. Tomáš byl velmi zarmoucen, když uslyšel, že přesvatá Panna již byla odnesena do hrobu. Plakal zcela usedavě a nechtěl se vůbec uklidnit, protože došel tak pozdě. S hořkými slzami se vrhl na místě, kde Mariina duše opustila tělo, společně s Jonatánem k zemi, i před oltářem klečel dlouho. Apoštolové, kteří při jeho příchodu vůbec nepřerušili svůj chórový zpěv, sem teď přišli, pozvedli ho, objímali a podali jemu i jeho průvodcům chléb, med a nápoj v malém džbánu. Potom ho doprovázeli se světly k hrobové jeskyni. Dva učedníci odhrnuli keře u jeskyně stranou. Tomáš, Eleazar a Jan vstoupili dovnitř a modlili se před rakví. Nato Jan rozvázal tři pásky, které uzavíraly rakev, co stála vpředu dost vysoko nad hrobovým ložem. Víko postavili stranou a hleděli ke svému velikému úžasu na prázdné šátky, které zde ležely v naprostém pořádku jako prázdný obal, jenom nad tvář byly od sebe rozevřeny a na hrudi lehce otevřeny. Ovinutí paží a rukou leželo lehce uvolněno a zase v naprostém pořádku. Apoštolové v údivu pozvedli vzhůru svoje ruce. Jan zavolal ven: „Ona už zde více není!“ Ostatní také vstoupili, plakali, modlili se, vzhlíželi vzhůru s pozvednutými pažemi, a vrhali se na zem a vzpomínali světelný oblak předešlé noci. Vzali teď všechny šátky, ovinutí i celou rakev jako vzácnou relikvii s sebou a prošli celou křížovou cestu až k domku v modlitbách a za zpěvu žalmů.

Když se vrátili do domu, Jan složil srovnané šátky na skládací stůl před oltářem. Tomáš a ostatní se modlili. Petr si z toho něco oddělil, jako by pozoroval nějaké tajemství. Potom jsem spatřila, že slouží bohoslužbu u oltáře před Mariiným křížem a apoštolové stáli uspořádání za ním, modlili se a zpívali. Ženy stály ve dveřích a u zdi ohniště.

Mladý služebník, který přišel s Tomášem, vyhlížel zcela na způsob cizince. Měl malé oči, vysoké lícní kosti, stlačené čelo i nos a byl hnědavý. Byl již pokřtěn a zcela nevinný, prostý a poslušný. Dělal všechno, co kdo chtěl, zůstal stát nebo sedět, jak mu přikázali, obrátil svoje oči tam, kam mu přikázali se

dívat a usmíval se na každého. Když Tomáš plakal, plakal on také. Zůstal vždy s Tomášem a spatřila jsem ho, že vleče mohutné kameny, když Tomáš stavěl kapli.

Apoštolů a učedníků jsem často spatřovala, jak společně stojí v kruhu a vyprávějí si, kde byli a co všechno zažili.

Dříve, než apoštolové znovu odešli do dále od Mariina domu, učinili vykopanou hlínou přední stranu hrobové jeskyně zcela nepřístupnou. Na zadní straně jeskyně ale udělali otvor až k zadní straně hrobového lůžka a ve zdi udělali otvor, aby se dalo odsud hledět dolů na hrob. Tato chodba byla známa pouze svatým ženám. Nad hrobovou jeskyní zřídili kapličku ze dřeva a pletených stěn, které ověsili rohožemi a koberci. Malý oltář uvnitř sestával z jedné kamenné desky a i stupeň byl z kamene. Vzadu za oltářem pověsili plátno, na kterém zcela prostě byl vyší obraz Mariin v barvách jejího slavnostního šatu. Zahrádka před hrobem a vůbec celou Mariinu křížovou cestu za modliteb a zpěvu žalmů vyzdobili a prostor domu, kde byla Mariina modlitebna a její ložnice, zařídili zcela jako kostelík. V přední části domu zůstala bydlet Mariina služebná a Petr zde zanechal učedníky, aby se starali o okolní věřící.

V slzách a za objímání se apoštolové rozloučili mezi sebou, potom co odsloužili slavnostní bohoslužbu v Mariině domku. Jednotlivě ještě přicházeli apoštolové a učedníci častěji sem, aby se zde modlili. Spatřila jsem také, že tu a tam věřící na památku a z úcty k přesvaté Panně stavěli kostely v podobě tohoto jejího domku, a že její křížová cesta i její hrob byly po dlouhou dobu věřícími s úctou a zbožností navštěvovány. Také jsem měla vidění z první doby po Mariině nanebevzetí do nebe. Jedna žena v okolí Efezu, která chovala velikou úctu a lásku k Marii, navštívila Mariin domek a dala si zhotovit podobný oltář jako oltář tamější, který přikryla velice drahocenným kobercem. Ona žena byla velmi chudá a musela prodat druhým část svého majetku. Když její nouze byla největší, odešla zarmoucená s tímto krásným kobercem k jisté vdané ženě a prodala ho. Když však přišel svátek Mariina nanebevzetí, spatřila jsem tuto chudou ženu velmi zarmoucenou, že už nemá více tuto příkrývku, aby jí mohla Mariin oltářík ozdobit. Zcela pokorně odešla zpět k domu ženy, které jej prodala, a ta zatím porodila dvojčata, a prosila ji, aby jí onu prodanou příkrývku na tento svátek zapůjčila, aby jí

mohla oltář přesvaté Panny ozdobit. Avšak ona žena nechtěla a její muž odmítl chudou ženu slovy: „Maria je mrtvá a moje manželka, která přikrývku koupila, ji potřebuje!“ Chudá žena odešla zarmoucená pryč a naříkala Marii na svoji bídu. Následující noci jsem spatřila, že se Maria oněm spícím lidem zjevila s hněvem a řekla jim, že jako trest za jejich tvrdé a nekřesťanské smýšlení vůči této chudé ženě mají zemřít jejich děti a budou chudší nežli ona žena. Tito lidé se probudili a pokládali to vše za pouhý sen, avšak našli dvojčata mrtvá. Teď v bédování uznali svoje těžké provinění a muž zanesl chudé ženě tuto přikrývku se slzami nazpět k slavnosti. Konali pokání a dosáhli u Marie odpuštění i odvracení hrozících trestů.

U I O G D

Ave Maria!

Závěrem

Často bývá vidět v reprodukcích moskevská ikona z šestnáctého či sedmnáctého století sv. Bazila Blaženého. Má zvláštní malířskou kompozici. Pravidlem východní ikonografie bylo totiž zachytit světce v jeho oslaveném stavu, ve zlatě aureoly. Malíř naší ikony se však od tohoto „kánonu“ uchýlil. Rozdělil obraz na dvě části. Spodní je plná šedě a naivního realismu. Stojí tu světec, hubený, bez šatů, v blátě jednou nohou, druhou pak v ohni, který pálí, ale nesvítí. Jsou tu soustředěny všechny bídý a strasti tohoto „urodivého“, blázna pro Krista. On však nic z toho nevnímá. Velké ikonové stylizované řecké oko je nehybně upřeno do horní části obrazu. Tam nahromadil malíř všechnu krásu a harmonii duhových barev. Tam je slunce, tam je zlato, tam je věčný a blažený život nejsvětější Trojice. Mezi oběma světy pak je mrak. Ale upřený pohled světce tento závoj protrhává. Nohy jsou na zemi, ale oko a srdce už je v nebi; proto mu bláto nevadí, oheň ho nepálí, mráz se nedotýká jeho nahé kůže. Malíř tu vyjádřil onu věčnou touhu člověka vidět, prohlédnout za šedý závoj a povrchní smyslové slupky k jádru pravé skutečnosti.

Být křesťanem znamená žít ve světě šedém, spodním, ale vírou být zakotven ve světě horním, věčném, Božím, který jednou uvidíme naplno. Přejít ze sféry spodní do horní se obvykle děje smrtí. Protože však žít křesťansky znamená denně umírat s Kristem, není divu, že jsou osoby, které prohlédnou clonu dělící dvě skutečnosti už nyní, na zemi. To co jiní *věří*, oni *počínají vidět, vnímat*. Mívají *vidění*. Zrak, sluch a ostatní smysly jsou orgány, které nám pomáhají ve styku s vnější realitou smyslovou. Mystikové však mluví o „smyslech vnitřních“, o očích a uších „srdce“, o „chuti“ nebeských věcí.

Příklady tohoto duchovního „zakoušení“ je mnoho v životopise světců. Někdy jsou tyto zážitky tak silné, že brání ve vnímání skutečnosti smyslové, každodenní. Sv. Ignác z Loyoly se cítil jako by ztracen v tom okamžiku, kdy se mu „počaly otvírat vnitřní oči“, a proto se často usilovně bránil viděním světa nadpřirozeného. U sv. Jana Boska se setkáváme naopak s krásným příkladem harmonické spolupráce obojího poznává-

ní, přirozeného i nadpřirozeného. Hraje si a žertuje s chlapci, a přitom s dojemnou samozřejmostí říká sám napřed jejich hříchy při zpovědi, které čte v duších jako v otevřené knize. Jakási směs a často konfuze mezi obrazotvorností, rozjímáním a viděním se často projeví u ženských světic. Kdo čte *Zjevení* sv. Brigity nebo Kateřiny Emmerichové, cítí tuto zásadní potíž: ani ony samy by už nerozeznaly to, co je pod mrakem, a co už je nad mrakem dělícím dva světy.

Z těchto předpokladů chápeme, jaký může a musí být postoj církve k všem těmto zjevům. Jsou možné a máme-li to vyjádřit paradoxálně, řekli bychom, že nadpřirozené je v životě církve čímsi přirozeným. Písmo nám vypravuje o mnoha viděních, theofaniích (Theos – Bůh, fainein – zjevit se). Mojžíš slyší Boha v hořícím keři, Rafael se dá vést andělem, postava a tvář Kristova se stkví aureolou na hoře Tábor, Ježíš se zjevuje sv. Pavlovi na cestě do Damašku atd.

Historie církve je plná zjevení Krista, andělů, Panny Marie, svatých. V celém světě je dnes známé Paray-le-Monial, Lourdy, La Saletta, Fatima. Ve středověku se často vypráví o zázracích eucharistických. Protagonistou nejznámějšího v Bolseně, který dal podnět k zavedení svátku Božího těla, je „český kněz“ putující v Itálii.

Není divu, že fantazie lidu se těchto příležitostí zmocní a že se často horlivě vypráví o zázracích, které se sotvakdy staly, že se popisují vidění, která jsou produktem chorobné exaltace, hysterie, halucinace. Jakou víru máme tedy přikládat zprávám o zjeveních, rozšiřovaných ústně nebo tiskem?

Křesťanská nauka je ve svých hlavních rysech načrtnuta a zjevena už v dobách apoštolských. Zásadně tedy nepřipouštíme jako pravé žádné „zjevení“, které by bouralo, měnilo, předělávalo nauku Kristovu, neodpovídalo článkům naší víry. Ale co o ostatních? Slyšíme například, že se Panna Marie zjevila v Lourdech, ve Fatimě, že slzel její obraz v Syrakusách. Nejde tu o otázku *víry*, ale o konkrétní fakta, která, co do zásady, naší víře odpovídají. Pravdivost nějakého faktu však je hodnověrná jen podle toho, o jaké důkazy se opírá svědectví o něm.

Věříme zjevením a zázrakům obsaženým v Písmě, protože je vypravuje a dosvědčuje „inspirovaný“ pisatel. V tomto případě nás tedy i církve zavazuje k víře. V ostatních případech

církevní autority ponechávají lidem tu volnost a svobodu, kterou vyžaduje každé objektivní zjištění faktu. Víra učí neomylně, že při mši svaté kněz proměňuje chleba a víno v tělo a krev Páně. Víra sama mně však nepomůže k tomu, abych zjistil, je-li skutečně knězem člověk, který přišel z ciziny a tvrdí to. Poslední, kdo mu uvěří, bude jistě biskup, který ho má přijmout do diecéze. Dřív než mu povolí sloužit mši a konat funkce, bude žádat dokumenty a potvrzení o svěcení. Nikdo mu to nemůže mít za zlé, jde totiž o věc velmi vážnou.

Podobně jedná církevní autorita i při zprávách o zázracích a zjeveních. Víra nás učí, že Panna Maria se zjevit může, že od ní mohou vyjít důležité připomínky pro dnešní svět a náš život. Víra sama nám ovšem nepotvrdí, že se tak stalo tomu nebo onomu děvčeti. K tomu je potřeba důkazů. Jsou-li hodně přesvědčivé, tu církev *povoluje*, aby se vydávaly knížky, tiskly obrázky, konaly poutě. Nikoho však nezavazuje a věčné kritice nechává volný průchod.

Dnešní lidé chybují v posuzování zjevení a zázraků dvojím extrémním postojem: věří všemu a nebo zásadně pohrdají vším. Touha po senzaci, lehkomyšlnost, náboženská exaltovanost se zmocní kdejaké nedoložené zprávy. Kdo tak jedná, hřeší tím, že vydává samu víru v nebezpečí posměchu a zlehčování. Sem patří také přehnané hodnocení i zjevení zaručených. Lurdské poselství není víc než evangelium, omilostněná světice není víc než církev mluvící na sněmu a v úředních usneseních. Duchaplně se vyjádřil sv. Jan Klimak. Kdosi mu řekl s nadšením: „Blážené oči, které viděly zjevení anděla!“ Na to on suše odpověděl: „Daleko blaženější člověk, který vidí své vlastní chyby!“

Opačné chyby se však dopouští ten, kdo zásadně nevěří ničemu. Je-li křesťan, uznává zásady, ale nepřipustí jejich konkrétní aplikaci. Podobá se člověku, který říká: „Věřím, že jsou na světě i lidé dobří, ale nevěřím, že bych mohl ve skutečnosti nějakého potkat.“ Jako motto ke své knize *Píseň o Bernadettě* napsal Werfel tato slova: „Ti, kdo v Boha věří, žádné důkazy nepotřebují, těm pak, kdo nevěří, žádné důkazy nepomohou.“ S první částí nemůžeme souhlasit tam, kde jde o soukromá zjevení. Druhá část motta však je bohužel pravdivá. I dnes, jako za doby Izaiášovy, jsou lidé, kteří mají oči a nechtějí vidět, uši a nechtějí slyšet; tvrdí, že mají reální postoj ke skutečnosti, ale

zkoumat fakta zásadně nechtějí. I postoj katolíků je někdy bez potřeby strohý. Ve stejnojmenném filmu podle Werflovy knihy symbolizuje toto rozpoložení myslí jedna stará řeholní sestra, která praví Bernadettě: „Celý svět vám věří, i svatý Otec, ale já ne!“ Zdravý selský rozum by na to řekl: „Není to snad trochu mnoho?“

„Vystoupil jsi, Spasiteli, se svými učedníky na horu Tábor, proměnil ses: naše lidská přirozenost, která se v Adamu zatemnila, se znovu zaleskla, proměnila se v zářivý odlesk tvého božství (z byzantské liturgie).“

*kapitola z knihy Tomáše Špidlíka
Klíč k neznámému
Řím, KA 1969*

Úvaha nad novými svazky Anny Kateřiny Emmerichové

Stačí nám Písmo. Čtyři evangelia vypovídají dost. Dost na to, aby lidská mysl jejich srovnáváním byla uvedena buď na cestu víry, nebo zavedena rozumováním na cestu pochybnosti. Přesto vzdělanější člověk nepochybuje o tom, že události evangelií stojí pevně v půdě historie. Ale evangelisté nedovolili svým příběhům zabřednout do historie tak beznadějně, aby si vždy nová generace křesťanů nemohla evangelium přečíst pro sebe. – Čtyři evangelia a jediné evangelium.

Naše kříže zobrazují Ježíšovy rány na rukou tak, jak určitě provedeny nebyly. Stejně tak jsou *těsně vedle* stigmata mystiků. Ale právě toto *těsně vedle* odkazuje dál. Odkazuje na skutečnost samu jinak a víc, než to dokáže historie. Jakoby zevnitř. Díky té přesně určené nepřesnosti.

Ale tam, kde se člověk křečovitě snaží o zpřesnění, tam, kde tedy Anna Kateřina Emmerichová ve svém líčení supluje historii, a my jsme v pokušení (toto pokušení je pro kdekoho tak snadné) nechat si od ní doplňovat vědomosti z evangelií, tam se mýlíme i s mystikou. Neboť se ocitáme za hranicí oné přesně určené nepřesnosti. Jsme dál, než *těsně vedle* (neboť v pozadí těchto spisů musíme vidět i snahu vyrovnat se s pozitivismem doby). A teprve tam, kde nás text přivede – dá se říci – do *stavu* oné přesně určené nepřesnosti, dokáže nám poukázat i k jádru skutečnosti osoby Bohočlověka.

Zdá se snad dnes mnohému podivné, že je počátek překladů z děl Anny Kateřiny Emmerichové spojován s okruhem a hnutím, jež mělo ve vínku slovo „moderna“ a odkázal by tyto texty do knihovny lidí značně tradicionalistických. Uvědomme si ale, že před koncem a po přelomu tohoto století bylo např. vlastní biblické bádání ještě v plenkách, alespoň na katolické straně, nebo silně zkresleno pozitivismem, to na straně protestantské (zhruba řečeno); a nebylo ještě mezi těmito stranami vůle ke kontaktu.

Neměly tedy duše nerozhodné kam se uchýlit, a tato *cesta zpět*, jež byla, alespoň v touze, cestou k pramenům, znamenala posilu k obrodě a velkému dílu. I takového Josefa Floriana a jeho okruhu.

Není to vždycky *čistá věda*, co vede k objevům. Ani poslední koncil nehledal v ní vždy útěchu, ale obrátil se opět k pramenům – tentokrát k pramenům patristiky a východní liturgie, někdy bezděčně a zprostředkovaně, např. skrze dílo Teilhardovo.

A vezměme příklad současný: Claude Tresmontant se ubírá proti proudu *vědecké* metody literárních forem, chápe texty evangelia až naivně a dochází k objevům, které otvírají další, novou a neotřelou, i když *nemoderní* cestu k poznání Písem.

Někdy je způsob našeho vnímání Božích skutečností zdánlivě veden do úžin, z nichž se už dávno rozlil tok poznání snad neotřesitelného, a my nacházíme znova něco *starého*, co otevře naše oči pro nové vědění a hlubší chápání, a otřese to naším poznáním dosavadním a hlavně námi samými, a my se probouzíme z mrákoty své pýchy a ustálenosti.

P. František Xaver Halaš, básník

Obsah

Vzkříšení, nanebevzetí a seslání Ducha svatého	5
1. Předvečer před svatým Vzkříšením	7
2. Vzkříšení Páně	12
3. Výpověď hrobové strážce	18
4. První hody lásky po Vzkříšení	20
5. Přijímání svatých apoštolů	22
6. Učedníci jdou do Ěmauz. Ježíš se zjevuje učedníkům ve večeradle	23
7. Apoštolivé káží o vzkříšení	29
8. Druhá hostina lásky. Tomáš vkládá ruku do Ježíšových ran	34
9. Ježíš se zjevuje apoštolům u galilejského jezera	38
10. Ježíš se zjevuje pěti stům lidí	45
11. Hostina lásky v Betánii a v domě poslední večeře. Židé ničí posvátná místa	47
12. Důstojnost a vznešenost přesvaté Panny	50
13. Růst prvotní obce	52
14. Poslední dny před nanebevstoupením	55
15. Ježíš odchází do nebe	58
16. Slavnost Letnic	63
17. Církev u rybníka Bethesdy	67
18. Petr slaví první mši svatou v sále poslední večeře	71
19. První všeobecné přijímání nově obrácených. Volba sedmi jáhnů	74
Mariin život po Kristovu nanebevstoupení	79
1. Přesvatá Panna odchází s Janem do blízkosti Efezu	81
2. Mariina křížová cesta u Efezu. Navštěvuje Jeruzalém	86
3. Příchod apoštolů ke sklonku života přesvaté Panny	89
4. Konec života, uložení do hrobu a nanebevzetí přesvaté Panny	93
Závěrem	101
Tomáš Špidlík: Zjevení, vidění, zázraky	103
František Xaver Halaš: Úvaha nad novými svazky Anny Kateřiny Emmerichové	107

Anna Kateřina Emmerichová
Život a hořké umučení
Pána našeho Ježíše Krista VI

Vydalo nakladatelství Arca JiMfa s.r.o., Třebíč, L.P. 1998, jako svou 128. publikaci. Ilustrovala Anna Poustová. Odpovědný redaktor Pavel Surý. Výtvarný redaktor Miroslav Kubíček. Sazbu provedl Jan Uher v Typografickém studiu nakladatelství Arca JiMfa, Třebíč, Křížová 46. Vytiskla tiskárna Steinbrener Vimperk. 120 stran.
Vydání první.

Anna Kateřina Emmerichová
(překlad Bedřich Metyš)
ŽIVOT A HOŘKÉ UMUČENÍ
PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA I.

- 1. STVOŘENÍ** (Pád andělů, Stvoření země, Adam a Eva)
- 2. HŘÍCH A JEHO NÁSLEDKY** (Vyhnání z ráje, Adamova rodina, Noe, Job, Abrahám, Jakub, Archa úmluvy)
- 3. NEJSVĚTĚJŠÍ PANNA** (Původ a narození, Svaté a neposkvrněné početí Panny Marie, Mariino obětování)
- 4. NEJSVĚTĚJŠÍ VTĚLENÍ** (Mariino zasnoubení Josefovi, Zvěstování, Cesta do Betléma, Narození Jezulátka, Tři Králové, Útěk do Egypta, Vraždění neviňátek, Jan Křtitel, Svatá Rodina v Nazaretě, Dvanáctiletý Ježíš, Smrt Josefa)

Vyšlo v lednu 1994. Možno objednat na naší adrese.

Anna Kateřina Emmerichová
(překlad Bedřich Metyš)
ŽIVOT A HOŘKÉ UMUČENÍ
PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA II.

- 1. POČÁTEK JEŽÍŠOVA VEŘEJNÉHO ŽIVOTA** (Ježíš v Hebronu Lazarova rodina, Ježíš v Nazaretě, Putování ke křtu)
- 2. JAN KÁŽE POKÁNÍ A KŘTÍ** (Jan opouští pustinu, Ježíš pokřtěn Janem, V údolí pastýřů, Hle, Beránek boží)
- 3. JEŽÍŠ NA POUŠTI. SVATBA V KÁNI** (Čtyřicetidenní půst, Pokřtění, Uzdravování, Velikonoce v Jeruzalémě)
- 4. OD UKONČENÍ PRVNÍCH VELIKONOC AŽ DO OB-RÁCENÍ SAMARITÁNKY**

Vyšlo v lednu 1995. Možno objednat na naší adrese.

Anna Kateřina Emmerichová
(překlad Bedřich Metyš)

**ŽIVOT A HOŘKÉ UMUČENÍ
PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA III.**

- 1. JEŽÍŠ V GENEZARETU A NA BŘEHU JORDÁNU** (Ježíš v Kafarnau, Betsaidě, Abelmehole, Bezechu, Ramothu, Abile)
- 2. PO OBRÁCENÍ MAGDALÉNY** (Obrácení cizoložnice, Přijmutí Jidáše mezi učedníky, První obrácení Magdalény)
- 3. JEŽÍŠOVO UČENÍ A SKUTKY V KAFARNAU** (Setník Kornelius, Uzdravování, Proč učil v podobenstvích, Vzkříšení mládence, Uzdravení malomocného, Utišení bouře, Bohatý rybolov, Horské kázání, Vyhnání zlých duchů do vepřů, Vyslání apoštolů a učedníků)

Vyšlo v roce 1996. Možno objednat na naší adrese.

Anna Kateřina Emmerichová
(překlad Bedřich Metyš)

**ŽIVOT A HOŘKÉ UMUČENÍ
PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA IV.**

- 1. NOVÉ OBRÁCENÍ MAGDALÉNY** (Stětí sv. Jana, Nasyčení pěti tisíc, Ježíš kráčí po jezeře, Petr přijímá klíče)
- 2. DRUHÉ VELIKONOCE, NÁVRAT Z KYPRU** (Proměnění na hoře Tábor, Letnice, Ježíš učí o křtu, Obraz o přechodu Rudým mořem)
- 3. LAZAROVO VZKŘÍŠENÍ, JEŽÍŠ V ZEMI SVATÝCH TŘÍ KRÁLŮ** (Učení o tajemství manželství, Noční slavnosti ctitelů hvězd, Odstranění modloslužby, Ježíš v chrámu králů, Obdivuhodné uzdravení dvou žen, Putování do Betánie)

Vyšlo v roce 1997. Možno objednat na naší adrese.

Anna Kateřina Emmerichová
(překlad Bedřich Metyš)
**ŽIVOT A HOŘKÉ UMUČENÍ
PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA V.**

1. HOŘKÉ UTRPENÍ A SMRT NAŠEHO PÁNA JEŽÍŠE KRISTA (Slavnostní vjezd do Jeruzaléma, Poslední večeře, Umytí nohou, Ustanovení Nejsvětější svátosti, Na Olivové hoře, Ježíšovo zajištění, Ježíš před Anášem, Ježíš před Kaifášem, Petrovo zapření, Ranní soud nad Ježíšem, Jidášovo zoufalství, Ježíš před Pilátem, Ježíš před Herodem, Ježíš je bičován, Ježíš je korunován trním a posmíván, Ecce Homo, Odsouzení k trestu smrti na kříži, Ježíš nese na Golgotu svůj kříž, Sedm Ježíšových pádů pod křížem, Přibití na kříž, Zatmění slunce, Ježíšova smrt, Uložení do hrobu)

Vyšlo v našem nakladatelství v roce 1993 pod titulem
**HOŘKÉ UMUČENÍ
PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA**
v překladu Jana Dokulila.
TENTO TITUL JE JIŽ ROZEBRÁN

Vyjde po dostatečném počtu objednávek.
Možno objednat na naší adrese.

Josef Hlouch
MINUTĚNKA

Kratičká zastavení pro každodenní zamyšlení nad životem a jeho smyslem. Z každého číší nebývalá láska k člověku a v současné době je pravým pohlazením po duši pro obyčejné lidi uznávající základní hodnoty tohoto světa.

336 stran, formát A6, pevná vazba.
Cena 84,-Kč

Vladimír Nováček
VY JSTE KRÁLOVSKÉ KNĚŽSTVO

Myšlenky k prohloubení lásky k obecnému i svátostnému
kněžství v denním životě.
Církevně schváleno.

120 stran, formát A5, brožované.
Cena 69,-Kč

Vladimír Nováček
MŠE SVATÁ
NAŠE JEDINÁ PASTORÁLNÍ ŠANCE

Publikace jednoho z našich nejvýznamnějších současných
teologů, vedoucí ke správnému pochopení významu mše
svaté.

137 stran, formát A5, brožované.
Cena 74,-Kč

**OBA TYTO TITULY ROZVÍJEJÍ ZÁSADNÍ
VÝSLEDKY II. Vatikánského koncilu**

Stanislav Batůšek
KATOLICKÁ MODERNA

Karel Dostál-Lutinov jeho přátelé a spolupracovníci

Tato publikace přibližuje deset postav Lutinovovi tím či
oním způsobem blízkých, se kterými se Lutinov stýkal a
se kterými spolupracoval od svého seznámení se Sigismun-
dem Bouškou až do zániku revue Nový život.

228 stran, formát A5, brožované.
Cena 129,-Kč